

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 49 (1764) 1983 GRUODIS-DECEMBER 8 • "AUŠROS" METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672

Dvasiniai židiniai

Iš visų išeivijos veiklos sričių labiausiai girdima politinė veikla, nes čia garsiausiai šaukiama, daugiausia ginčijamasi, bet mažiausiai pasiekama konkrečių rezultatų. Kultūrinė veikla mažiau girdima, nes čia mažiau triukšmo, daugiau pozityvaus, tylaus darbo, kurio vaisiai regimi knygų, paveikslų, koncertų, paskaitų, parodų pavidalu. Mažiausiai girdima viešumoje yra religinė-dvasinė sritis, nes joje vyksta tylus darbas, nevisuomet regimas apčiuopiamais pavidalais. Jis dažnai siejasi su kultūrine sritimi, naudojasi jos priemonėmis ir eina bendru keliu. O tą bendrą kelią diktuoja pats gyvenimas. Išeivija, atsidūrusi svetimuose kraštuose, skirtingose santarkose, yra reikalinga savų dvasinių židinių, teikiančių gyvenimo atramą. Be jų išeivinis gyvenimas greitai išsektų, ir mūsų žmonės dingtų svetimųjų jūroje jau su pirmaisiais žingsniais. Savoje valstybėje pagrindines gyvenimo atramas sudaro tradicinės krašto institucijos, savoji kultūra, religinės bendruomenės, visų respektuojami autoritetai. Išeivijoje viso to nėra. Uždirbtas pinigas sudaro ekonominį pagrindą, bet dvasinės atramos reikia susikurti pačiam. Nejmanoma stailiai įsukti į naujo krašto dvasinį gyvenimą ir jame jaustis kaip namie.

TODĖL suprantama, kodėl nuo pat mūsų išeivijos pradžios, kai tik atsirado gausesnė būriai Anglijoje, Amerikoje, Kanadoje ir kitur, pradėjo steigti dvasinio gyvenimo židiniai — religinės draugijos, mokyklos, parapijos, vienuolijos. Visi tie žodžiai atliko ir tebeatlieka gyvybinę reikšmę misijai, tačiau labiausiai išliko vienuolijos. Parapijų buvo įsteigta daug, bet jos negalėjo telkti savo veiklos taip koncentruotai, kaip vienuolijos. Valdamos kitataučių vyskypų, išblaškytos milžiniškuose plotuose, parapijos liko atskiromis salomis su labai silpna jungtimi. Tuo tarpu vienuolijos, turėdamos laisvesnes rankas, lietuviškai vadovė, galėjo tapti stipriais dvasiniais židiniais, spinduliuojančiais visame Šiaurės ir Pietų Amerikos žemyne. Pradėkime nuo senosios išeivijos. Iš jos kilo daug nusipelnusių moterų vienuolijos: kryžietės, kazimierietės, pranciškonės. Jos išplėtė savo veiklą, ypač JAV-se, švėtinio ir labdaros srityse. Kryžietės prieš maždaug 15 metų turėjo 15 institucijų, kazimierietės — 37, pranciškonės 12 (įskaitant P. Ameriką). Iš jų bene labiausiai žinomos mūsų visuomenei yra kazimierietės, turinčios Čikagoje gimnaziją ir ligoninę. Šiuo metu jų visų pajėgos yra susilpnėjusios, darbo barai susiaurėję, tačiau veikla tęsiama toliau, prisitaikant prie dabarties sąlygų.

PRIE senosios išeivijos vienuolių priklauso ir marjonai, įsteigę savo gimnaziją Marianapolyje ir netgi kunigų seminariją Hinsdale vietovėje (dabar jos nebėra), dienraštį "Draugas". Marijonų jėgas sustiprino naujosios pokarinės išeivijos žmonės ir padėjo orientuoti jų veiklą naujų reikalavimų linkme. Tuo būdu marjonai išsilaikė iki mūsų dienų kaip pajėgus dvasinis centras. Šalia jo atsirado nauji židiniai, būtent, pranciškonų, jėzuitų ir marjonų (putnamičių). Pranciškonai buvo įsteigę net lietuvių gimnaziją Kennebunkporte. Dabar jos ten nebėra, bet tebeegzistuoja vienuolynas kaip veiklos vienetas. Centrinis jų veiklos židinys yra Brooklyne, kuris reiškiasi ypač spausdintu žodžiu ir pagalba parapijoms. Čikagoje yra įsitvirtinę jėzuitai, kurių pastatytame Jaunimo Centre telkiasi lietuviškoji čikagiškių veikla. Putname tyliai dirba marjonės (N. Pr. Marijos seserys), turinčios plačios apimties dvasinį židinį. Saleziečiai nėra sudarę centrinio savo židinio, bet gražiai reiškiasi Brazilijoje — lietuvių parapijoje ir kituose kraštuose. Benediktinės turi savo vienetą JAV-se, bet lietuviškon veiklon neįsijungė. Yra lietuvių dominikonų ir kitų vienuolių narių, bet jie reiškiasi tik kaip paskiri asmenys. Sudėjęs visas vienuolijas, aiškiai matyti, kad tai ryškūs dvasiniai židiniai, pasaukti būti stipriomis atramomis išeivijos gyvenime. **Pr.G.**

KANADOS ĮVYKIAI

Paštininkų unijos savivalė

Karingasis Kanados paštininkų vadas J. C. Parrotas pranešė, kad š. m. gruodžio 11-17 d. paštininkai priims ir pristatys visus laiškus Kanadoje su 10 ct. ženkluku, nors oficiali jų kaina yra 32 centai. Pasak jo, tai bus unijos protestas prieš pašto vadovybės atsisakymą sumažinti tarifą kalėdiniam sveikinimo atvirukams. Esą tokių nuolaidų susilaukia didžiųjų įstaigų laišškai, o eiliniai kanadiečiai turi mokėti augštą 32 centų kainą. Iš pirmo žvilgsnio atrodo, kad J. C. Parrotui rūpi paslauga kanadiečiams. Kita medalia puse atskleidė pašto vadovybę. Nors paštas dabar yra valdinė bendrovė, jos deficitą, sumažintą iki \$300 milijonų, vis dar padengia Kanados iždas mokesčių mokėtojų pinigais. Spejama, kad J. C. Parrotas taktika paštui per tą savaitę galėtų duoti apie \$20 milijonų nuos-

tolio, padidinančio deficitą. Tad iš J. C. Parroto pasiūlytos paslaugos kanadiečiai neturės jokios naudos. **Pašto vadovybė kreipėsi į Kanados darbo santykių tarybą, reikalaujama tokių paštininkų unijos planą pripažinti nelegaliu. Tada nuostolio padengimo būtų galima reikauti iš savo teises peržengusių unijos. Pašto vadovai taipgi perspėjo kanadiečius, kad už pastebėtus laiškus su 10 centų ženkluku bus pareikalauta 44 papildomų centų iš tų laišku gavėjų, jeigu jie norės juos gauti. Nuosaikesnė laiškanėšių unija nepritarė J. C. Parrotui planui, tačiau laiškus su 10 centų ženkluku pristatys gavėjams, jeigu ant voku nebus antspauda, kad pašto ženklukas nėra pakankamas. Tada iš gavėjų nieko nebus reikalaujama. Toronto dien-** (Nukelta į 8-tą psl.)

Dalis Čikagos lietuvių, stebėčių pirmojo inaso \$200.000 įteikimą Ilinojaus universitete, kur steigiamas lituanistikos katedra. Jai reikalingos lėšos telkiamos ir toliau. Nuotr. J. Tamulauičio

Lietuva tarptautinėje arenoje

Sukurtinis VLIKO seimas Detroite, pagrindinės jo svarstybų mintys, atlikti darbai ir numatomi projektai

A. RINKŪNAS

Tema "Vakarų Europos politika Sovietų Sąjungos atžvilgiu" gvilveno S. Lozoraitis, jn., Lietuvos atstovas Vatikane, specialiai atvykęs iš Romos. Jo mintys nebuvo linksomos. Esą V. Europa tebebijosi sovietų ir tebetiki jų nuosirdumui. Tai suprantama, nes ji yra nepakankamai ginkluota. Vienintelė jos atrama, ypač Vokietijos, yra karinės amerikiečių bazės. Todėl amerikiečiai stiprina savo jėgas naujomis raketomis, prieš kurias sovietai yra suorganizavę pasaulinio masto boikotą.

Sovietų baimė yra ypač pasidavę socialistai (V. Vokietijos socialistų partija savo suvažiavime pasisakė prieš raketą). Sovietams pataikaudama, Vakarų Europa jiems daro didelių nuolaidų. Geriausiu tam pavyzdžiu gali būti dujų pirkimas iš sovietų, mokant į metus apie 40 milijardų dolerių. Be to, sovietai gali nuolat gsdinti vakariečius, grasinami dujas sustabdyti ir tuo sutrukdyti didelę Vakarų pramonės dalį.

Kitų pasisakymai

Diskusijose VLIKO pirm. dr. K. Bobelis pareiškė, esą pastaraisiais metais prosovietinės nuotaikos sumažėjusios.

Į JAV-bes dmesį nukreipė VLIKO vicepirm. politiniais reikalams dr. K. Jurgėla, mesdamas žvilgsnį į praeitį. Nors 1940-41 m. Vašingtono politika Lietuvos atžvilgiu buvo gera (paskelbė sovietinės okupacijos nepripažinimą), tačiau prezidentas Rooseveltas nerodė didesnės iniciatyvos ginti Baltijos valstybių reikalus. Nenorėjo BALFo įsileisti į "National War Fund", tik kan. J. Končiaus iniciatyva tai pavyko padaryti. Tuo būdu pasidarė prieinamos didelės pinigų sumos "Dievo paukšteliai" (DP) reikalams.

Prez. Trumanas tuose reikaluose nesusigaudė — leido pasidalinti Rytprūsius rusams ir lenkams. Žymiai palankesnis Lietuvai buvo prez. Eisenhoweris, bet jį labai atšaldė Britanijos ir Prancūzijos laikysena. Vidselto Eisenhoweris reikalą labai pajudino, sudarydamas Kersteno komisiją Baltijos valstybių okupacijos sąlygoms tirti. Daugelio mūsų gerbiamas prez. Niksonas taip pat nevisada buvo Lietuvai geras. Jis buvo Maskvoje tuo

metu, kai susidėjo Romas Kalanta, tačiau nepanaudojo tos progos Lietuvos bylai pajudinti. Daug geresnis Lietuvai buvo gen. Haig, deja, neilgai buvęs valdžioje. Geriausias iš visų yra prez. Reaganas, kurio konkretūs antikomunistiniai darbai labai daug padeda.

Lietuvos būklės tarptautinėje arenoje tema buvo iškelta eilė minčių ir svarstybos, ypač A. Kasulaučio kalboje: a. ar verta mums visomis jėgomis laikytis vien JAV-bių skverno, mažinant savo dėmesį Europai? b. ar pakankamai suprantame, kad išeivija šiuo metu nebėra ta, kokia buvo 1944 m.? c. už kokios Lietuvos atstatymą mes kovojame? d. ar Sovietų Sąjunga kada nors suksis į atskirų tautybių respublikas? e. kas yra mūsų laisvės kovos draugai? Deja, toms ir kitoms mintims diskutuoti nebuvo laiko.

Dabartinė VLIKO veikla

Tuo klausimu pagrindinį pranešimą padarė VLIKO pirm. dr. K. Bobelis. Pranešimas turėjo dvi dalis: a. bendra laisvinimo veikla ir b. Lietuvos interesų atstovavimas tarptautinėje plotmėje.

Bendra laisvinimo veikla tęsiama per ELTOS biuletenis, ryšius su JAV-bių įstaigomis, atskiruose kraštuose esančias atstovybes, organizacijas, pavienius asmenis. ELTOS biuleteniai leidžiami šiomis kalbomis: lietuvių, anglų, italų (kas mėnesį), prancūzų (kas 3-4 mėn.), portugalų (porą kartų į metus). Ką tik pradėta leisti biuletenis vokiečių kalba. Šią informaciją papildė atstovė iš Paryžiaus B. Venskuvienė, papasakodama apie jos redaguojamą ELTOS biuletenį prancūziškai. Juo labiau domisi netgi daugelis buvusių prancūzų kolonijų Afrikoje, o taip pat ir Kanados Kvebeko prancūzai.

Biuletenius labai papildė memorandumai, kurių paruošiama ir išplatinama dideli kiekiai.

Toliau dr. K. Bobelis apžvelgė visus laisvojo pasaulio kraštus, kuriuose bent kiek daugiau reiškiasi lietuviai, ir papasakojo, kaip ten vyksta VLIKO darbai. Argentinoje veikiama per Argentinos Lietuvių Spaudos ir Organizacijų Tarybą bei VLIKO atstovybę, Venecueloje — per VLIKO atstovybę, Brazilijoje — per Bra-

zilijos Lietuvių Sąjungą, Anglijoje — per VLIKO atstovą ir D. Britanijos Lietuvių Sąjungą, Prancūzijoje — per VLIKO atstovus p.p. Vėnksus, Kanadoje — per Tautos Fondo atstovybę. JAV-se būklė labai pagerėjo dr. A. Butkui tapus L. Bendruomenės pirmininku. Su PLB valdyba santykiai gerinami PLB seimo nustatytos rezoliucijos rėmuose. Iš savo pusės į pasitarimų komisiją VLIKas paskyrė: L. Grinių, T. Blinstrubą ir V. Šolių. Tikimasi pradėti pasitarimus greitai laiku.

Diskusijose buvo padarytas priekaištas PLB valdybai, kad ji į pasitarimų komisiją paskyrė asmenis, kurie yra pasižymėję kaip VLIKO priešininkai.

VLIKO pastangomis "Laisvės radijas" Muenchene pertvarkytas ta prasme, kad sudarytas atskiras baltiečių skyrius. JAV-bių senatas patvirtino rezoliuciją dėl tikslaus Lietuvos žymėjimo valdžios išleidžiamuose žemėlapiuose.

Dr. K. Bobelis, kalbėdamas apie Lietuvos atstovavimą tarptautinėje plotmėje, pažymėjo, kad visų kraštų užsienio reikalų ministerijos pripažįsta VLIKą kaip pavergtos lietuvių tautos atstovybę. Tuo mandatu dirbama patariamajame Europos parlamente, Helsinkio akto konferencijose, antikomunistinėje lygoje ir eilėje kitų junginių. Su latviais ir estais dirbama baltiečių santalkoje. Visiems tiems darbams labai trukdo lėšų trūkumas.

VLIKO tarybos šių metų pirmininkas K. Oželis (Liet. Atgimimo Sąjūdžio) painformavo, kad tarybos veikla daugiausia vykdoma per komisijas. Politinė ir teisių komisija, vadovaujama J. Jukūno, šiuo metu stengiasi išiešti vadovėlį apie VLIKą, skirtą jauniui. Vadovėlis, kiek praplėstas, turės ir politinės nepriklausomos Lietuvos istorijos santrauką. Šiuo metu atliekami paskutiniai rankraščių papildymai. Tikimasi jį išiešti iki sekančio VLIKO seimo.

Lietuvos sienų komisija, vadovaujama kun. A. Trakio, studijuoja sienas Rytuose ir Vakaruose.

Jaunimo komisija, vadovaujama V. Šoliūno, savo konkrečių darbų pradėjo Čikagoje su ruoštomis vakaronėmis apie (Nukelta į 9-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

JAV KARO LAIVYNO LĖKTUVAI PIRMĄ KARTĄ BOMBARDAVO tris Sirijos kariuomenės pozicijas Libane. Oficialiai teigiama, kad tai buvo atkirtis į dviejų JAV žvalgybinių lėktuvų apšaudymą virš tų vietovių. Neginkluoti žvalgybiniai lėktuvai virš Libano skraido nuo rugsėjo mėnesio tarptautinių kariuomenės dalinių apsaugai užtikrinti. Pasak prez. R. Reagano, į ugnį bus atsakyta ugnimi. Pirmasis toks atsakymas betgi baigėsi tragiškai. Sirijos priešlėktuvinė apsauga sunaikino du bombardavime dalyvavusius JAV lėktuvus, pareikalaudama gyvybės aukos. Su nukritusiu lėktuvu žuvo vienas lakūnas, kitas pateko Sirijos nelaisvėn. Išgelbėtas buvo trečias lakūnas, su parašytu nusileidęs Viduržemio jūron. Lig šiol bombardavimus atlikdavo tik Izraelio lėktuvai. Griežtesnei

prez. R. Reagano taktikai, matyt, įtakos turėjo susitikimas su Izraelio premjeru J. Šamiru Baltuosiuose Rūmuose. Atrodo, norima sustiprinti spaudimą Sirijai, kad ji savo kariuomenę atitrauktų iš Libano. J. Šamirui pavyko sunormuoti ryšius su prez. R. Reaganu, įtemptus buvusio premjero M. Begino. Ekonominė ir karinė pagalba Izraeliui dabar rūpinis specialiai sudarytas bendras abiejų šalių komitetas. Kalbama net ir apie bendrus karinių pajėgų manevrus. Vašingtone taigiai lankėsi ir Libano prez. A. Gemajelis. Ir su jo atstovais prez. R. Reaganas sutiko sudaryti komitetą finansiniams bei kariniams Libano reikalams. A. Gemajelio pastangos pakeisti š. m. gegužės 17 d. su Izraeliu pasirašytą sutartį buvo nesėkmingos, nors tos sutarties nepripažįsta Sirija ir mahometonų grupės pačiame Libane. Dėl jos Sirija atsisako atitraukti savo kariuomenę, o be Sirijos nesutinka pasitraukti ir Izraelis.

Raketų problemos

Ženevoje JAV ir Sovietų Sąjungos atstovai tęsia derybas tolimų nuotolių branduolinių raketų skaičiui apriboti. Derybos dėl vidutinių nuotolių raketų tebėra nutrauktos. V. Vokietijos kancleris H. Kohlįs yra gavęs J. Andropovo laišką, teigiantį, kad ir tas derybas būtų galima atnaujinti. Tokias H. Kohlįs išvadas atmetė "Pravda" Maskvoje. Esą deryboms atnaujinti reikia JAV skraidančių bombų ir "Pershing 2" raketų išvežimo iš V. Europos. Danijos parlamentas dylikos balsų dauguma priėmė netikėtą nutarimą, pasisakantį prieš skraidančių bombų ir "Pershing 2" raketų įvežimą. Šių ginklų Danija nebūtų gavusi, bet ji yra Atlanto Sąjungos narė, silpninanti kitų narių užimtą poziciją. Nerimas jaučiamas ir R. Vokietijoje, kuri dabar susilauks sovietinių raketų. Kompartijos vadas E. Honeckeris centrinio komiteto posėdyje prasi-tarė, kad jis negali džiaugtis tokių raketų įvedimu, ir reiškė viltį, jog derybos vėl bus atnaujintos. Kompartijos cen-

zoriai R. Vokietijos spaudoje netgi praleidžia skaitytojų laiskus, pasisakančius prieš sovietinių raketų bazes. Kituose laiškuose teigiama, kad ir JAV, ir Sovietų Sąjunga Ženevos derybose neparodė pakankamų pastangų branduolinių ginklų pavojui sumažinti. Susidaro įspūdis, kad E. Honeckeris dar o spaudimą J. Andropovui. Pastarasis vis dar nėra pasirodęs viešumoje. Gandai apie jo ligą gausėja ir plinta. Juos galbūt išsklaidys augščiausiojo sovieto posėdžio gruodžio 26-27 d.d. Juose yra būtinas J. Andropovo dalyvavimas.

Garbės premija

Dvi prancūzų grupės įsteigė metinę žurnalisto premiją pagerbti Maskvos radio pranešėjui Vladimirui Dančevui, kuris dabar yra uždarytas psichiatrinėje Taškento ligoninėje. Dviejuose angliškose radijo laidosė š. m. gegužės mėnesį jis pakeitė cenzorių parūpintą tekstą, kalbėdamas apie Afganistaną ir branduolinių ginklų derybas Ženevoje. V. Dančevas sovietų kariuomenės dalinius Afganistane pavadino okupantais, prieš kuriuos dabar sunkią kovą veda su okupacija nesutinkantys vietiniai gyventojai. Komentuodamas JAV ir Sovietų Sąjungos branduolinių ginklų derybas Ženevoje, V. Dančevas teigė, kad Maskvai rūpi ne tų ginklų apribojimas, bet pranašumo užsitikrinimas. Dėl šių pareiškimų V. Dančevas buvo atleistas iš darbo, išsiųstas Taškentan ir vėliau uždarytas psichiatrinėje ligoninėje. Naujoji premija kasmet bus skiriama žurnalistui, kovojančiam už informacijos teises.

Parduoda naftą

Komunistinė Lenkija, spaudžiama \$25 milijonų skolos užsieniui, desperatiškai įsiekio užsienio valiutos. Libija jai suteikio skolon parduoti naftos už \$230 milijonų. Lenkija dabar tą naftą pardavinėja laisvojoje rinkoje, kur kainos yra gerokai mažesnės už OPEC šalių nustatytas oficialias kainas. Toliau nuostolinga prekyba gaudama užsienio valiutos kitiems svarbesniems reikalams.

Šiame numeryje:

Dvasiniai židiniai

Lietuviškosios vienuolijos — išeiviko gyvenimo atramos

Lietuva tarptautinėje arenoje

VLIKO suvažiavime pagrindinis dėmesys teko politinei situacijai

Išimti kryžius iš stalčių

V. Vokietijos spauda apie dabartinis įvykius Lietuvoje

"Aušra" — kelrodis ateitin

Šimtamečio laikraščio gimimas, paskirtis ir ateities vizija

Po Dariaus ir Girėno sukakties iškilmių

Laiškas iš Lenkijos gyvenančio tautiečio, papildančio aprašymus

Lenkija — Dievo žaislavietė

Britų istoriko veikalas, liečiantis ir senosios Lietuvos laikus

Miršta Brazilijos lietuviai!

Ten gyvenančio tautiečio pastabos apie dabartį ir praeitį

"Nepripažintas tėvas" scenoje

Dramaturgės ir režiseros Mackialienės veikalas Kalifornijoje

Pirmasis Žalio eilėraščių rinkinys

Australijoje gyvenančio tautiečio žingsniai poezijoje

Baltistikos diena Toronte

Gausių dalyvių sulaukęs renginys Toronto universitete

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$19, pusmetinė — \$10. Remėjo prenumerata \$25
Skelbimai nušiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų
turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$19.00 per year, \$10.00 per 6 months. Deadline for
advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Išimti kryžius iš stalčių...

Is V. Vokietijos spaudos apie dabartinius įvykius Lietuvoje

"Lietuva laukia popiežiaus. Katalikų savimone auga" — tokiais antraštelėmis straipsnį 1983 m. lapkričio pradžioje išplatino V. Vokietijos katalikų žinių agentūra KNA.

Straipsnio autorė redaktorė Diethild Treffert teigia, kad Lietuvoje tvirtai tikima, jog popiežius Jonas Paulius II čia apsilankys. Taip bent teigė vienas lietuvis kunigas, kuris neseniai su oficialia dvasininkų delegacija viešėjo Berlyne. Pasak jo, popiežiaus laukiamas kitais metais, kai bus iškilmingai minima šv. Kazimiero mirties 500 metų sukaktis arba "vėliausiai" po kelerių metų, kai sukaks 600 metų nuo krikščionybės įvedimo Lietuvoje.

Redaktorė Treffert mano, kad tokie teigimai rodo augančią Lietuvos katalikų savimonę. Lietuviai jaučiasi Jono Pauliaus II suprasti ir sustiprinti. Todėl vyskupas Liudas Povilonis, Kauno arkivyskupas ir Vilkaviškio vyskupijos apaštalinis administratorius ir Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininkas, dabar tikintuosius paragino išimti kryžius ir šventųjų paveikslus iš stalčių ir sugrąžinti juos garbingon vieton savo butuose. Tas paraginimas labai sėkmingai vykdomas, kaip pranešama iš Lietuvos.

Autorė teigia, kad vyskupo L. Povilonio raginimas buvo paskelbtas kaip tik tuo metu, kai valdžia Lenkijoje įsakė pašalinti kryžius iš mokyklų.

Ji pažymi, jog kitas vyskupas — Vincencas Sladkevičius, kurį popiežius prieš metus po 25-rių metų nušalinimo sugrą-

žino į Kaišiadorių vyskupiją, šiemet pavasarį pasirašė du dokumentus, kuriuose reikalaujama, kad valstybė pripažintų tikinčiųjų teises. Abu pareiškimai buvo adresuoti Andropovui. Pirmame rašte, kurį pasirašė 66 iš 73 Kaišiadorių vyskupijos kunigų, dėstoma, kodėl jiems neįmanoma laikytis 1976 m. paskelbtų nuostatų. Antrame rašte protestuojama prieš kunigo Alfonso Svarinsko suėmimą. Tai uolus ir geras kunigas, drąsiai keliantis balsą prieš esamas negeroves, kai savavališkai ir piktnaudžiaujant įstatymais užgaunami tikintieji ar jiems šventi dalykai. Katalikų žinių agentūros redaktorė pažymi, kad įsakmus raginimas paleisti kunigą Svarinską buvo nesėkmingas. Jis buvo nuteistas septyneriems metams lagerio ir trejiem metams ištėmimo.

Tuo pačiu metu buvo suimtas kunigas Tikinčiųjų Teisėm Ginti Katalikų Komiteto narys kunigas Sigitas Tamkevičius, kuris, pasak autorės, taip pat jau nubaustas ilgalaikės bausmės, tačiau to niekas iki šiol nepatvirtino. Neseniai iš Lietuvos sugrįžę turistai teigia, kad kunigo Tamkevičiaus teismas dar neįvykęs.

Baigdama straipsnį, Diethild Treffert teigia, kad drakoniškos bausmės Lietuvos kunigus ir tikinčiuosius dar labiau vienija. Pasak jos, net vyskupas L. Povilonis, kuris iki šiol, kaip Prahos kardinolas Tomašėkas, laikėsi atsargios, lankėsi linijos, po savo "ad limina" vizito Romoje jos atsisakė. Lmb.

A+ A

ANASTAZIJAI ŽILYTEI

Lietuvoje mirus,

jos seseriai — šaulei MONIKAI VAŠKEVIČIENEI,
vyrui JUOZUI bei kitiems artimiesiems nuoširdžią
užuojautą reiškia —

Toronto VI. Pūtvio

šaulių kuopos valdyba

A+ A

ANELEI GRIŠKEVIČIENEI

Argentinoje mirus,

seserį JANINĄ, jos vyrą PETRĄ ir dukrą RENATĄ
PAKALKAS nuoširdžiai užjaučiame —

Elena ir Albinas Bočkai Elena ir Jonas Bukšaičiai
Adelė ir Juozas Kizai Janina Vingelienė

Aldona ir Jonas Vaškevičiai

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

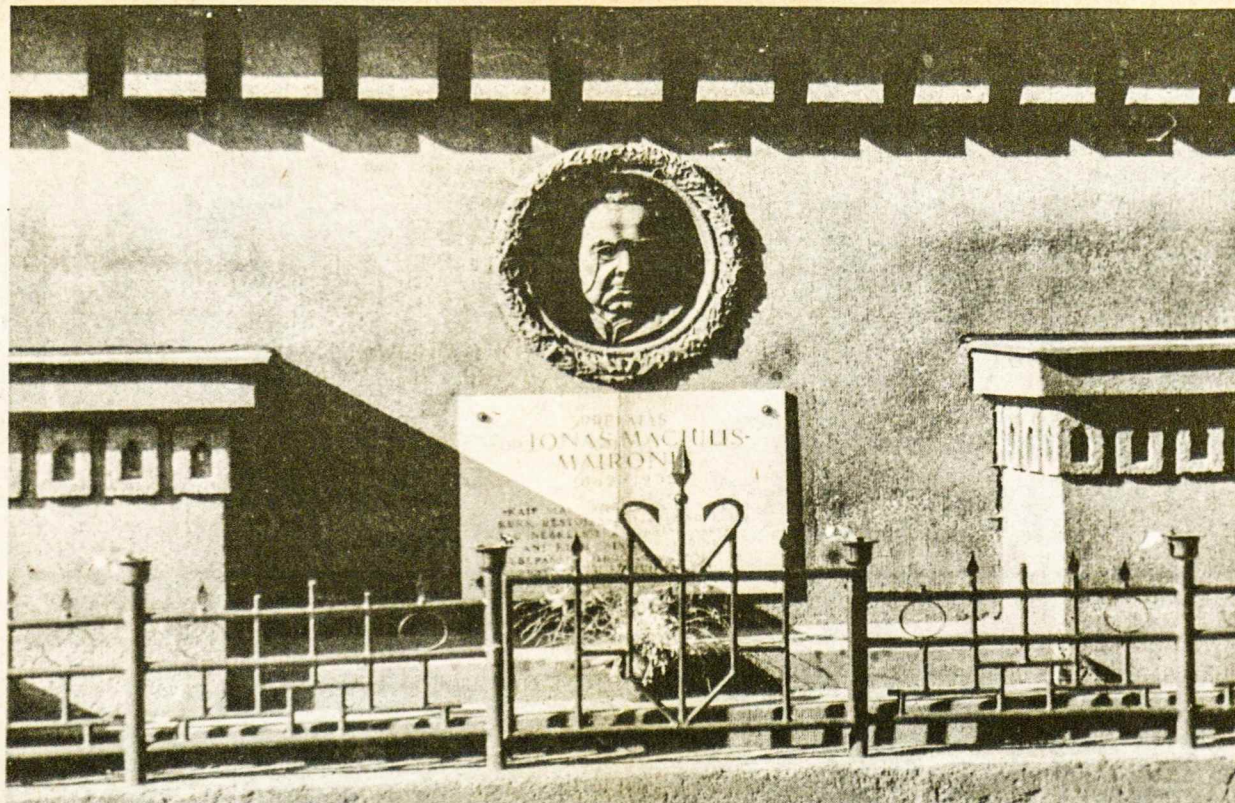
- * Elektros reikmenys
- * Šaldytuvai
- * Televizijos aparatai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Skalbiamosios mašinos
- * Siuvamos mašinos
- * Vaikų baldai
- * Rašomos mašinėlės
- * Įvairūs kilimai

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — Rytuose —
137 RONCESVALLES Ave. 2448 DANFORTH Ave.
Tel. 537-1442 Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro

Maironio antkapis Kauno arkikatedroje — bazilikoje. Dabartinis jo įrašas taip skamba: "Prelatas dr. Jonas Mačiulis-Maironis 1862-1932." Prieš sovietinę okupaciją buvo toks įrašas: "A. a. prel. Jonas Mačiulis-Maironis didysis Lietuvos atgijimo dainius 1862-1932". Nuotr. V. Ciplo

"Aušra" - kelrodis ateitin

Pirmosios "Aušros" šimtmetį palydint ir antrąją "Aušrą" stebint

KUN. PRANAS GAIDA

Suvažiavimuose ir spaudoje nuolat svarstome dabartines lietuvių tautos problemas. "Aušros" 100 metų sukakties proga meskime žvilgsnį praeitį, į ano meto rūpesčius ir pamatysime, kad kaip kurios aušrininkų gairės teberodo kelią ateitin ir dabar.

Istorikai sako, kad "Aušros" laikotarpis tebėra mažai ištirtas, kad ten dar galima būtų rasti Amerikų. Labai galimas dalykas, tačiau šiuo atveju nesame pasiruošę įieškoti Amerikų, o tik pažvelgti į Basanavičiaus "Aušrą" visuomeniniu požiūriu.

1. "Aušros" gimimas

Bado metu žmogus kalba apie duoną, o sutemose — apie aušrą. Tas pats ir su tauta — ji sutemose ilgisi aušros ir apie ją kalba. Kai Lenkijos lietuviai atsidūrė sutemose po II D. karo, savo laikraštį pavadino "Aušra". Kai sovietų okupuotoje Lietuvoje atsirado galimybė pogrindžio spaudai, pasirodė laikraštis "Aušra". Ir vienu, ir kitu atveju pasirinktas vardas geriausiai išreiškė to meto ir to užmojo nuotaiką.

Prieš 100 metų, kai būrelis išeivijos tautiečių planavo leisti laikraštį, tarėsi ir dėl jo vardo. Vieni siūlė vardą "Saulėtekis", kiti "Žiburyš", "Švitiūnė" ir kitus. J. Basanavičius siūlė jį pavadinti vardu "Lietuva", nes jo tikslas esąs pati Lietuva. Visi tie siūlymai betgi neatrodė visai priimtini. Ir kai J. Šliūpas pasiūlė "Aušros" vardą, visi sutiko, nes jis geriausiai išreiškė ano meto tautos ilgesį.

a. Lietuva sutemose

Lietuvių tauta "Aušros" gimimo metu skendėjo giliose sutemose. Siantėje carinė rusų okupacija visoje Lietuvoje. Lietuvių spauda (įprastinėm raidėm) uždrausta. Lietuviškos parapijinės mokyklos uždarytos. Vien Žemaitijoje jų buvo apie 150. Ten veikė apie 50 rusiškų mokyklų, bet žemaičiai ir visi kiti jų vengė. Lietuviškų gimnazijų nebuvo. Vieniųjų turėtos gimnazijos uždarytos. Vilniaus universitetas taip pat. Parapijų ir kunigų veikla suvaržyta. Rusinimas pilnu tempu vyko per rusiškas mokyklas ir per valdines įstaigas, o lenkinimas — per dvarus ir iš dalies per parapijas. Miestuose mažai kas bekalbėjo lietuviškai. Atrodė, kad lietuvių tauta gyveno paskutinės dienos, spėčiai artėdama prie mirties slenkčio.

Tokių sutėmų metu susibūrę grupelė šviesuolių už Lietuvos ribų, sudėjo savo santau pas ir išleido "Aušrą", užsimojusią gelbėti tautą.

b. Romantizmo įtaka

Į tokį užmojų minėtą šviesuolių būrelį su dr. J. Basanavičiumi priešakyje paskatino ir ano meto Europoje vyraujanti dvasia, besireiškianti romantizmu, kilusiu iš idealistinės to laikotarpio filosofijos. Jei XVII-XVIII š. europiečių mąstysenoje viešpatavo racionalizmas, tai vėliau ėmė ryškėti kita filosofinė srovė — idealizmas, kaip reakcija prieš vienąšališką proto garbinimą.

Naujoji srovė plačiai sklido per literatūrą, dailę ir kitas gyvenimo sritis, pasiekdama visas Europos tautas. Jos, romantizmo veikiamos, ėmė domėtis savo praeitimi, ją idealizuoti, įieškoti savo ištakų, kelti laisvės šūkius, kreipti dėmesį į liaudį, vertinti liaudies kūrybą ir t.t.

Si dvasia dar per veikiantį Viniaus universitetą pasiekė ir Lietuvą. Pirmosios kregždės buvo ten studijavę Stanevičius, Daukantas ir kiti. Ilgainiui ji plėtėsi ir darė įtakos Lietuvos šviesuoliams.

Tai patvirtina ir dr. J. Šliūpas, vėliau rašęs apie "Aušros" gimimą: "Kad pas mus pribrėdo laikas leisti laikraštį — tai dalinai reikia priskaityti irgi įtakai dvasios XIX-jo metašimčio. Taigi laisvė smulkesnėms tautoms nuo prispaudėjų švaistėsi ore, reikėjo tik daugiau apšvietos ir susipratimo, ir turėjo išmūšti valandą atsipalaidavimo nuo pančių ir rėtežių" (tintiniai raštai, 1977 m., p. 196).

Kitos tautos, kaip bulgarai, vadavosi iš turkų nelaisvės, judėjo čekai ir vengrai. Latviai jau turėjo tautinę savo spaudą nuo 1862 m. Lietuviai, studijuojantys Maskvos universitete, dalyvaudavo latvių susirinkimuose ir drauge jautė stiprėjančią tautinę dvasią. Lietuvių studentų Maskvoje 1880-82 m. buvo 23. Jie buvo pradėję leisti daigintuvų spausdinamą "Aušrą", kuri ribojosi siauru rateliu, bet turėjo įtakos basanavičinės "Aušros" vardo parinkimui.

c. Jaunimo užmojos

Pažymėtina, kad "Aušra" gimė jaunimo širdyse. Redaktorius J. Mikšas buvo tada tik 21-rių metų amžiaus, J. Šliūpas — 22, M. Jankus — 25, Maironis-Mačiulis — 21, J. Basanavičius — 32 ir t.t. Apie jaunuosius aušrininkus telkėsi ir vyresnių, bet pagrindinę naštą pasiėmė jaunimas. Jis prisiveržė viešumon su dideliu idealistiniu užsidegimu, bet savo pastangas vertino kukliai. Vienama įžanginia me straipsnyje St. Raila taip rašė:

"Sžitai su Dievo pagalba jau dviliktą spindulį antrojo me to 'Auszros' leidžiamo ant musų dar labai tamsios pasaulės. Ne musų kaltybė, jei spinduliai tie dar ne daug szviesos isznesziojo po visus kampe lius brangiosios tėvisznės — kaip mokam, taip ir szokam, o kad dailiaus szkoti ir užsimetimo neturime, tai rodo musų vardas: ne szviesa, ne diena, ne saulė, o tik tai pakarni auszra. Ateis gal' diena, kad pradės mums szviesti ir saulė, ale liki to dar toli neužsitar navome. Užsizibinome tam kartui sav menką žvakelę ne vaszko, ne stearino, tik tai parastos medegos, ant kokios isznegalejome, ir ją žibisime, koliai bus įstangos (St. Szbj., "Auszra", 1884 m., 12 nr.).

d. Keliai Lietuvon

Skrido "Aušra" nereguliariai iš Ragainės paskui iš Tilžės atskirais sąsiuviniais, kartais sudedama du-tris numerius į vieną sąsiuvinį. Per trejus metus ir keturis mėnesius (1883-1886) išėjo 40 numerių

29-se sąsiuviniuose. Prenumeratorių skaičius pradžioje buvo tik 69, vėliau siekė iki 300. Buvo spausdinama 1000 egzempliorių, kurie įvairiais keliais keliavo Lietuvon.

Dalis egzempliorių buvo siunčiama uždaruose laiškinuose vokuose, kita dalis eidavo per slaptus knygnešius. Lietuvoje buvo sudarytos net spaudos platinimo draugijos, kurios turėjo išstius platini mo tinklus. Iš tokių draugijų yra žinoma "Lietuvių motinėle". Garšvių kaimo bendrovė (Panevėžio apskr.) kun. Sida ravičiaus knygnešius tinklas. Pastaruoju "Aušrą" mažai tesinaudojo dėl atsiradusios kunigų opozicijos.

Per pusketvirtų metų "Aušros" įtaką Lietuvoje išaugo į reikšmingą sąjūdį. Net ir tada, kai "Aušra" nustojo švėtusi, pažadintas sąjūdis plėtėsi ir vietoj "Aušros" atsirado kiti laikraščiai — "Šviesa", "Varpas", "Apžvalga", "Tėvynės Sargas" ir kiti. Jie tęsė "Aušros" misiją.

2. "Aušros" paskirtis

Dabarties laikraščio paskirtis laisvojo pasaulio kraštuose yra daugiausia komercinė — skleisti žinias už tam tikrą atlyginimą. Kitiokia yra lietuvių spauda. Nuo pat "Aušros" laikų ji buvo ir tebėra idejinė, neskaitant laikurių išimčių nepriklausomoje Lietuvoje. Lietuviams spauda yra idėjinis žibintas bei šauklys.

a. Pažadinti tautą

Tokia buvo ir Basanavičiaus "Aušra". Ji atėjo gyveniman ne komercinių tikslų vedama, o didžios idėjos šaukiamą. Jai rūpėjo tapti žibintu tautos sutemose. Tai labai aiškiai parbrėžė ir pats Basanavičius pirmojo "Aušros" numerio "prie kalboje": "Kaip auszrai ausztant nyksta ant žemės nakties tamsybė, o kad taipiau praszvisty ir Lietuows dwase!"

Tos dvasios prasvėtimas reiškė tautinės lietuvių sąmonės pažadinimą. Tauta, kad ir teriojama, prispausta, okupuota, dar gyvavo, bet neįjautė kas esanti, kokius dvasinius turtus turinti, nežinojo ko siekianti. Kitaip tariant reikėjo pažadinti tautinę sąmonę.

Tai nebuvo lengvas uždavinys, nes lietuvių tauta Europos tautų šeimoje priklausė prie sunkiausių atvejų. Pasak istoriko J. Ochmanskio (Historia Litwy, 187 psl.), Europoje buvo trijų rūšių tautos. Pirmai grupei priklausė tautos, praradusios savo valstybes, bet išlaikiusios tautinę sąmonę (Lenkija, Italija). Trečiai grupei priklausė tautos, praradusios ir savo valstybes, ir tautinę sąmonę (Suomija, Latvija, Ukraina, Čekija, Slovakija, Bulgarija, Lietuva).

Taigi Lietuvos atveju reikėjo žadinti ir tautinę, ir valstybinę sąmonę. Pradinis "Aušros" žingsnis ta linkme buvo įžvalga: pamatyti esamą tautos būklę, ją atskleisti plačiai visuomenei. Dėlto Basanavičius rašė įžanginiame "Aušros" straipsnyje (1883 (Nukelta į 3-cią psl.)

Reiškiame nuoširdžią užuojautą
ALGIUI ULBINUI ir visai jo šeimai, netekusiems
mylimos motinos

a. a. SOFIJOS ULBINIENĖS —

A. Šileikis ir šeima
H. Craig ir šeima

A+ A

SOFIJAI ULBINIENEI

mirus,

jos sūnui ALGIUI ir visai jų šeimai reiškiamo nuoširdžią
užuojautą —

Vyrų oktetas

vadovas A. Mateika

A. Kovera

S. Pusvaškis

P. Vasiliauskas

J. Lašinskas

V. Račkauskas

J. Grėbliuskas

A. Kusinskis

J. Šarūnas

St. Petersburg Beach, Florida

A+ A

SOFIJA ULBINIENĖ

mirė 1983 metų lapkričio 16 d.

Gyveno Niagara Falls, Ontario.

Paliko liūdintį vyrą, sūnus — Algirdą ir Liudą, dukteris — Ritą ir Rasutę su jų visų šeimomis, daug liūdinčių draugų ir pažįstamų.

Velionė mylėjo Dievą ir tėvynę, mokė jaunimą, kol jėgos leido, tautinių šokių, stengėsi įkvėpti lietuvišką dvasią jaunimo širdyse.

Miela tautiete, išsėkis ramybėje gražioje Niagaros apylinkėje.

Su giliausia užuojauta artimiesiems, giminėms ir draugams —

Ona Mitrikienė ir šeima
Wawa, Ontario

PADĖKA

Mylimai mamai, močiutei

a. a. ELENAI MAČIONIENEI

iškeliavus amžinybėn, reiškiamo nuoširdžią padėką gerb. Priskėlimo parapijos klebonui Tėvui Augustinui, OFM, visiems kunigams, karsto nešėjams, giminėms, bičiuliams, prisidėjusiems betkokia paslauga, palydint velionę į amžino poilsio vietą. Dėkojame sol. L. Marcinkutei ir sol. V. Verikaičiui už gražų giedojimą šv. Mišių metu.

Taip pat giliausia mūsų padėka visiems, aukojusiems šv. Mišioms, atsiuntusiems gėles, pareiškusiems užuojautą žodžiu, raštu ar per spaudą.

Dėkinga — Mačionių šeima

PADĖKA

Mūsų mylimam vyrui, tėveliui,
seneliui ir broliui

A+ A

ANTANUI LAPIENIUI

staigiai bei netikėtai mirus, nuoširdžią padėką reiškiamo kun. J. Staškui už šv. Mišias ir prasmingą pamokslą, kun. L. Januškaitį už religines apeigas kapinėse, Danguolei Rotkieni už gražų giedojimą šv. Mišių metu.

Nuoširdi padėka: karsto nešėjams, gausiai atsilankiusiems tautiečiams į laidotuves, užprašiusiems šv. Mišias, atsiuntusiems gėles, pareiškusiems užuojautą žodžiu, raštu ir spaudoje, aukojusiems "Tėviškės Žiburiams" ir įvairiems fondams.

Visų mūsų gili padėka draugams, kaimynams ir buvusiems sudburiškiams, atvykusiems į kapines.

Dėkojame Toronto šeimininkėm už paruoštus puikius pietus.

Speciali padėka laidotuvių direktoriui Gerry Loughheed, jr., už nuoširdų patarnavimą.

Visiems dėkingi — žmona, sūnus, dukra su šeima ir brolis, seserys Lietuvoje

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUISTEMPORE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

“Aušra” - kelrodis ateitin

(Atkelta iš 2-ro psl.)

m. 4 nr.): “Lietuvos dvase per tiek šimtų metų neprieteliszka ranka gesita szendien didei sunykus! Vislab, kas buvo lietuviszka, per ilgus metus buvo rupinama isznaikinti, isz szaknių iszrauti! Drauge su sunaikinimu kalbos isznai-kita tapo ir senovės Lietuvos dvase; kalbai ir dvasei sunykus, nuvaro ir visa mūsų giminė!”

b. Tapti sąmoninga tauta

Tokią tautos būklę matė ir už Basanavičių žymiai jaunesnis J. Šliūpas. Jis netgi manė, kad ano meto lietuviai negali nė tauta vadintis ir turinti siekti augščiau, nepaisydama kitų tautų priespaudos bei daromų kliūčių. Anuomet jis rašė: “Už tai jeigu lietuviai šiandien negali vadintis tauta, tai bent jie turi pilninga tiesą reikalau, kad pavidunai nagaizintu ju aigije prieszakį. Taip tai matome juog tikrąją uždava lietuviniukū turi buti pasidaryti tautą” (“Auszra”, 1884 m., 1, 2, 3 nr.).

Atskleidus visuomenei esamą būklę, aušrininkams rūpėjo pradėti tautos žadinimą nuo kultūrinės srities. J. Šliūpas aiškiai pareiškė: “Daba (t.y. kultūra, Pr. G.) tai pirmučiausias daiktas” (“Auszra”, 1884 m., 1, 2, 3 nr.). Tauta, nepajėgianti žengti iš primityvios stadijos į kultūrinę, negali tapti tauta tikrąja prasme. Dėlto aušrininkams ir rūpėjo pažinti lietuviškos kultūros kūrimo procesą, pradedant liaudies kūryba ir žengiant vis augščiau.

Prie to proceso priklauso ir kalba bei jos tobulinimas. Tai ypač pabrėžė Basanavičius, taip rašydamas: “Liko dar kalba musu garbinga, apie kurią mes galime drąsai su mokinčiu wiru isztarti: ‘Die Sprache ist unsere Geschichte’. Szeip — wiskas pragaiszo, o ir tas musu wienutelis skarbas — kalba, teipogi niktka” (“Auszra”, 1883 m., 1 nr.).

Jieškodami savo kultūros ištakų, aušrininkai dairėsi į praeitį, rinko jos užmirštus kultūrinius lobius ir diegė tautiečių sąmonėn.

c. Priešaušriniai laikraščiai

Nors aušrininkai labai pabrėžė lietuvių kalbos reikšmę anuometiniame atgimimo procese, tačiau jų laikraštis “Aušra” kalbiniu požiūriu nebuvo pirmas lietuvių laikraštis istorijoje. Prieš “Aušros” pasirodymą Mažosios Lietuvos ejo septyni periodiniai leidiniai, Rusijoje — du, JAV-se — vienas.

Pirmas lietuviškas laikraštis — periodinis leidinys buvo “Nusidavimai Dievo karalystėje”, leistas M. Lietuvoj 1823-1824 m. (60 metų prieš “Aušrą”). Antras laikraštis — “Nusidavimai apie Evangelijos praplatinimą tarp žydų ir pagonių” (1832-1814). Trečias — “Lietuviniukų prietelis arba Klaipėdos ceitunga” (1849; tai pirmas laikraštis žurnalistine prasme). Ketvirtas — “Keleivis” (1849-1880, savaitinis). Penktas — “Lietuviškas praeliškas” (1851-1851, dvisavaitinis, su tautinės orientacijos prošvaistėm). Šeštasis — “Lietuviška Ceitunga (1878-1939, pra-

džioje tautinės linkmės, vėliau provokiškas). Septintas — “Konservatyvų draugystės laišakai” (minimas Basanavičiaus “prieikalboje”).

Visi tie periodiniai leidiniai buvo spausdinami bei leidžiami M. Lietuvoj. Petrapilyje ėjo “Kalvis — Melagis” (1875-1876, studentų laikraštis), Maskvoje — studentų laikraštėlis “Aušra” (1880-1881). JAV-se 1879 m. pasirodė M. Tvarausko “Gazieta Lietuviszka”.

Minėti M. Lietuvos laikraščiai buvo religiniai, leidžiami daugiausia evangelikų liuteronų. Jie buvo lietuviški tik tai savo kalba, bet ne turiniu, jei neskaityti vienos kitos tautinės prošvaistės. Visa jų laikysena buvo provokiška. Tai rodo kad ir šis faktas. Kai 1872 m. vokiečiai uždraudė lietuvių kalbą M. Lietuvos mokyklose, lietuviai kreipėsi į Karaliaučiaus universiteto profesorių ir “Keleivio” redaktorių kun. Fridrichą Kuršaitį, prašydami užtarti mokyklų sluoogsniuose. Šis atsisakė tai padaryti, teisindamasis tuo, kad tai ne jo reikalas. Jo pareiga esanti Karaliaučiuje skelbti Dievo žodį, mokyti studentus lietuvių kalbos, ją garsinti knygomis. “Toktai man aukštoji vyriausybė yra uždavusi, ale ne tai, kad aš jos darymą peikti ar trikinti turėčiau” (“Keleivis”, 38 nr.).

Ir kitur pasirodžiusių lietuviškų periodinių leidinių lietuviškumas glūdėjo daugiau pačioje kalboje, o ne turinyje. Pastarajame reikiški tikrai pradinės tautinės sąmonės kibirkštys.

d. Esminis “Aušros” žingsnis

Basanavičiaus “Aušra” žengė esminį žingsnį tautos gyvenime — išėjo su labai ryškia tautine sąmone. Čia glūdi “Aušros” pirmumas — ji prabilo į merdinčią tautą ne tikta lietuvišku žodžiu, bet ir turiniu.

“Aušra” išėjo su tautinės Lietuvos vizija, dedanti pamatuosna savitą kalbą, kultūrą ir valstybę. Senovės Lietuva jai imponavo, savo žemių platumu, savo monarchais — karaliais bei kunigaikščiais, savo karine galybe, bet visa tai buvo neatšaukiamai sunykę. Iš senosios Lietuvos liko tik šešėlis, primenantis daugtautę, daugikalbę valstybę su maža lietuviškumo doze.

Basanavičius savo prakalboje pirmajame “Aušros” numeryje rašė:

“Per ilgus tuos amžius mūsų gimine teip buvo paniekinata ir prispaušta, jog už tiesą dywtis reikia, kad tik per wieszpaties malonę joji iki szei dienei dar gywa liko! Senovės gadyne apgywenus kone dwigubą žemes plotą, ji szendie taip didei wisose szalyse susimazino, jog prilysta tiktaai szeszeliui senosios mūsų Lietuvos!”

Aušrininkams rūpėjo ne plačiažemę Lietuvą atgauti, bet sunykusią tautą atgaivinti. Senovės Lietuva — tai šešėlis, kuriuo negalima grįsti naujosios Lietuvos. Naujojo vizijos lietuvių tauta turi pasiekti ne tikta augštesnį tautinės sąmonės laipsnį, bet ir politinį savarankiskumą bei lygiateisiškumą. Ši tautos sieki Basanavičius paminojo jau pirmajame “Aušros” numeryje (prakalboje): “Juk ir mes esame tokiepat žmonės, kaip ir musu kaimynai, ir no-

rime wisomis teisibėmis, prigulincziomis wisai žmogystei, lygei su musu kaimynais naudoti”.

Šiam tikslui pasiekti “Aušra” neskelbė revoliucijos, nešaukė savo tautiečių sukilti prieš svetimą priespaudą. Ji kvietė visų pirma šviestis, pabusti, kurti savitą kultūrą ir tuo būdu nutiesti kelius tautos ateitin.

3. Veidu į ateitį

Aušrininkai nuo pat pradžių kreipė savo žvilgsnius į ateitį. Jie gyveno naujos Lietuvos vizija, kuri anuo metu buvo dar labai miglota. Tikta už 35-rių metų ji išsipildė — gimė 1918-isiais metais išsivajota nepriklausoma Lietuva. Deja, ir ta Lietuva nugrimzdo į naujas nelaisvės miglas. Gimė nauja pogrindžio “Aušra” kaip tęsinys Basanavičiaus “Aušros”.

a. Antroji “Aušra”

Antrosios “Aušros” paskirtis labai panaši į pirmosios. Skirtumas tikta, tas, kad dabartinei “Aušrai” nebereikia žadinti tautinės sąmonės. Tauta yra pabudusi, bet jai dabar tenka išsaugoti tai, kas išstius dešimtmečius yra laimėta, ir atlaikyti egzistencinę kovą. Tai naujų sutemų laikotarpis, kuriame slaviškos apsupty bangos verčia tautą glaudinti savo eiles, stiprinti tautos pylimus, kad galėtų atlaikyti naująjį spaudimą.

Kaip kiekvienose sutemose, taip ir dabar lietuvių tauta nestokoja ateities vizijos, palaikomos pogrindžio “Aušros” bei kitų slapty leidinių. Ir dabar, kaip ir pirmųjų aušrininkų laikais, sąmoningieji lietuviai ilgisi ne plačiažemės, daugtautės, monarchinės Lietuvos, o laisvos, nepriklausomos valstybės su savita kultūra bei santvarka, su pakankama erdve visos tautos gyvenimui.

To siektina koordinuotomis jėgomis ir Lietuvoje, ir išeivijoje. Tai pirmoji sėkmės sąlyga. Juk ir pirmoji “Aušra” gyveno, kol pajėgė derinti visas tuometines lietuvių pajėgas. Kai tik atsirado tendencijos, nepaisančios koordinacijos dėsnio, iširo gražiai pradėtas užmojis. Tas dėsnis galioja ir dabar. Jis betgi nereikia, kad būtina uniforminė vienybė. Tai neįmanoma, nes tauta niekad negali būti uniformuota — perdaug skirtingas tiklins. Įmanoma tikta vienybė įvairovėje, koordinuojant esamas pajėgas.

b. Išeivijos vaidmuo

Naujos Lietuvos vizijos realizavime reikšmingą vaidmenį gali atlikti ir išeivija. Tai liudija ir pirmieji aušrininkai — juk ir Basanavičius, ir jo talkininkai buvo išeiviai. Tačiau antra vertus žinome, jog visų išeivių silpnybė yra nepajėgumas koordinuoti savąjį frontą.

Basanavičius “Apšvietoje” 1892 m. rašė: lietuvių tautos idealas turi būti “savystovė Lietuva”. Jis troško kad “sądora ir meilė viešpatautų tarp visų Lietuvos gyventojų ir idealu visų luomų taptų lietuviybė”. Nieko naujesnio negalėtume pasakyti ir dabar. “Savystovė Lietuva” ir dabar tebėra visų mūsų vizija, siektina koordinuotomis jėgomis.

Pirmosios “Aušros” atsiradimą įkvėpė ir visus lietuvius nedingty popieriuose, buvo įsteigtas Dariaus ir Girėno paminklo fondas Štetine, nes šios vietovės teritorijoje yra ir pats paminklas (100 km nuo Štetino, 50 km nuo Stargardo). Į fondą pradėjo plaukti aukos — pirmiausia iš vietinio ratelio narių, vėliau iš Hamburgo, iš Čikagos (per Edmundą Jasiūną). Taip gimė Dariaus ir Girėno Paminklo Apsaugos Fondas Štetine.

Išleistus Dariaus ir Girėno sukurties ženklelius gavo nemokamai pirmiausia aukotojai Amerikoje, Vokietijoje ir Švedijoje. Jį nemokamai gavo jo autorius A. Glušauskas ir nuolatinis paminklo globėjas Julius Sanvaitis. Kiti ženkleliai buvo pardavinėjami išskilmėse, o gautos lėšos grįžo išdan paminklui apsaugai. Ruošiamasi išleisti dar 500 ženklelių, nes vien suvalkiečiai nori gauti 300.

Ryšium su paminklo paruošimu išskilmės turėta stambų išlaidų, kurios buvo ap-

Generalinė Lietuvos konsulė Čikagoje JUZĖ DAUŽVARDIENĖ kalba Ilinojaus universitete, kur buvo įteiktas pirmasis \$200.000 įnašas lituanistikos katedrai. Kairėje — slavistikos departamento vedėja prof. BILJANA SLJIVIC-SIMCIC ir universiteto planavimo direktorius prof. NICHOLAS MORAVEVICI, priėmęs lietuvių įnašą Nuotr. J. Tamulaičio

Laiškas iš Lenkijos

Po Dariaus-Girėno sukakties išskilmių

Atsiliepiant į “T. Žiburiuose” išspausdintą išskilmių aprašymą

Gavau iškarpas iš “TŽ”, kuriose rašoma apie Dariaus-Girėno 50 metų sukakties išskilmes prie jų paminklo Pšėelnike 1983 m. liepos 17 d. Iš aprašymo atrodo, kad jo autoriai yra iš Seinų krašto, gimę Suvalkų trikampyje. Skaitant susidaro įspūdis, kad suvalkiečiai rengė iškilmes. Iš tikrųjų jas rengė Štetino lietuviai.

Iškilmes pradėjo Lietuvių Visuomeninės Kultūros Draugijos Štetino ratelio pirm. Jonas Žalapis (Želepienis), sveikindamas kaip šeimininkas svečius iš visos Lenkijos ir užsienio. Jis pakvietė kunigus pašventinti naują koplytstulpį — kryžį, pastatytą už tautiečių aukas, gautas iš Vokietijos, Amerikos ir Lenkijos. Apeigas atliko kan. A. Jurkevičius ir kun. Br. Kuculis.

Nelengva buvo gauti leidimą iš civilinės valdžios pamaldoms iškilmių metu. Daug kartų buvo kreiptasi į vietinę valdžią, taip pat — į augštesnius pareigūnus. Leidimas buvo gautas tik dvi savaites prieš iškilmes, bet nebuvo galima skelbti spaudoje apie pamaldas nei kviešti į jas lenkų pareigūnus. Iškilmės prasidėjo 9.40 v.r. Mišiomis, bet vietinė spauda nurodė 13 v., t.y. nereliginį iškilmių pradžią. Po pamaldų reikėjo pašalinti altorių ir visus religinius ženklus prieš valdžios pareigūnų atvykimą.

Po pamaldų senjoras Jurgis Žemaitaitis apdovanojo lietuvių veikėjus ir kaikiurias įstaiigas Lietuvoje (pvz. aviacijos muzėjų) bronziniais medaliais, išleistais už sūnaus inž. Algimanto Žemaitaičio asmeninius pinigus (dabar gyvena Čikagoje).

Štetino lietuviai Atlanto nugalėtojų atminimui išleido 500 ženklelių, suprojektuotų Antano Glušausko iš Vroclavo. Buvo sunkumų su lėšomis. Pradžioje atsiliepė tik Vroclavo lietuviai ir Vokietijos Hamburgo tautiečiai (kun. Šarka ir kiti). Kad projektas nedingty popieriuose, buvo įsteigtas Dariaus ir Girėno paminklo fondas Štetine, nes šios vietovės teritorijoje yra ir pats paminklas (100 km nuo Štetino, 50 km nuo Stargardo). Į fondą pradėjo plaukti aukos — pirmiausia iš vietinio ratelio narių, vėliau iš Hamburgo, iš Čikagos (per Edmundą Jasiūną). Taip gimė Dariaus ir Girėno Paminklo Apsaugos Fondas Štetine.

Išleistus Dariaus ir Girėno sukurties ženklelius gavo nemokamai pirmiausia aukotojai Amerikoje, Vokietijoje ir Švedijoje. Jį nemokamai gavo jo autorius A. Glušauskas ir nuolatinis paminklo globėjas Julius Sanvaitis. Kiti ženkleliai buvo pardavinėjami išskilmėse, o gautos lėšos grįžo išdan paminklui apsaugai. Ruošiamasi išleisti dar 500 ženklelių, nes vien suvalkiečiai nori gauti 300.

Ryšium su paminklo paruošimu išskilmės turėta stambų išlaidų, kurios buvo ap-

Tėviškės Žiburiai • 1983. XII. 8 — Nr. 49 (1764) • psl. 3 •

Lenkija - Dievo žaislavietė

Anglų istoriko veikalas, daug kur paliečiantis ir Lietuvos praeitį

P. LELIS

1982 m. Columbia University Press Niujorke išleido naują Lenkijos istoriją “God's Playground. A history of Poland, Volume I — The Origins to 1795”, parašytą Londono un-to prof. Normano Davies.

Autorius yra studijavęs istoriją Krokuvos universitete ir surinkęs daug medžiagos ne tik Lenkijos, bet ir Lietuvos istorijai. Šioje 600 psl. knygoje įdėta daug įvairių žemėlapių, nurodančių Lenkijos ir Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės valdytas žemes ir jų keitimąsi istorijos eigoje. Taip pat ten įdėta dinastinės Piastų, Gedimainių, Jogailaičių ir Vazų genealoginės lentelės, iš kurių matyti visi Lenkijos ir Lietuvos valdovai bei jų giminystė. Lietuvos kunigaikštystės dinastijos parodytos pradedant Gediminu 1316 m. ir baigiant Zigmantu Augustu 1572 m. Jų vardai parašyti lenkiškai ir lietuviškai: Giedymin-Gediminas, Olgiard-Algirdas, Jogaila-Wladyslaw Jagiello.

Apie Lenkijos santykius su Lietuva daugiausia prirašyta skyriuje “Jogaila — The Lithuanian Union”. Po Liublino unijos autorius Lietuvą vadina Grand Duchy of Lithuania, o Lenkiją Polish-Lithuanian Republic arba Korona. Karalius vadina “king of Poland and Lithuania”. Lenkijos istorijos epizodus, ypač kurie risasi su Lietuva, čia paminišiu, pridėdamas savo papildymus ir komentarus. Visos knygos detalios recenzuoti nesimu.

Piastų laikotarpis 992-1370

Pagal legendą, viena slavų gentis pradėta vadinti lenkais nuo tos genties vado Lech. Tik lietuviai, vengrai, ukrainiečiai ir turkai lenkus vadina ta šaknim (lenkas, lengy, liach, lech), o kitos tautos, kaip ir patys lenkai, vartoja slavišką žodį “pole” — laukas.

Lenkų Piastų dinastijos pradininku ir valstybės kūrėju buvo kunigaikštis Mieszko I (963-992). Jis vedė Bohemijos princesę katalikę, pats apsikrikštijo ir 966 m. įvedė krikščionybę Lenkijoje. Jis sujungė palaidas Lenkijos kunigaikštijas į vieną valstybę. Tų kunigaikščių buvo daug; stambesnės iš jų: Didžioji Lenkija (Poznanė, Gnieznas), Mažoji Lenkija (Krokua, Liublina), Mazovija, Kujavija, Pamarys, Silezija. Mieszko sūnus Boleslovas Drąsusis Chrobry (992-1025) buvo pirmasis Lenkijos karalius, bet jam mirus valstybė pradėjo silpnėti ir suskilo į atskiras kunigaikštijas. Visai atskilo Silezija, Mazovija, Pamarys. (Lietuvos istorijoje parodytas Mindaugo paveikslas yra kopija Boleslovo Chrobry paveikslu). Boleslovas II (Smialy, 1058-79) atstatė paurisą tvarką ir vėl gavo iš popiežiaus karaliaus karūną. Prie Vladislovo I (1079-1102) valstybė vėl pradėjo silpnėti, o karalius Boleslovas III Kreivaburnis (Krszywousty, 1102-1138), prieš mirdamas, padalino valstybę savo ketu-

riem sūnum, žentam, ir valstybė vėl suskilo į daugelį kunigaikštijų. Tas suskilimas truko 168 metus ir vadinosi fragmentacijos laikotarpiu. Toks lenkų valstybės kritimas ir atstatymas kartojosi per visą Lenkijos istoriją, dėlto Lenkija ir pavadinta “Dievo žaislaviete”.

Keturiolikto šimtmečio pradžioje iškilo žymesnis, mažo ūgio vadas Vladislovas Lokietka (1306-33), lietuviškai vadinamas Uolėktėle, kuris laimėtais karais su kitais varžovais, politinėmis vedybomis su Lietuva ir Vengrija vėl sujungė palaidas kunigaikštijas į vieną valstybę.

Norėdamas sustiprinti taiką ir ryšius su galinga Lietuva, 1325 m. jis apvesdino savo sūnų Kazimierą su DLK Gedimino dukra Aldona. Tas Gedimino žentas, tėvui mirus, tapo galingu ir žymiu Lenkijos valdovu Kazimieru Didžioju (1333-70).

Čia galima lietuvių giminystę su lenkais papildyti. Kazimieras su Aldona turėjo dvi dukras: Elzbieta, ištekejusią už Pomeranijos Štetino kunigaikščio Boguslovo V, ir Kungundą, ištekejusią už Bavarijos kunigaikščio Liudo. Elzbietos ir Boguslovo sūnus Kazimieras IV (1345-77) vedė Algirdo dukrą Joaną (1350-68), bet jie vaikų neturėjo ir anks- ti mirė. Kita Algirdo duktė Aleksandra ištekejo už možūrų kunigaikščio Zemozito. Ir Kęstučio dvi dukros: Danutė-Ona ir Ringailė-Elzbieta ištekejo už možūrų kunigaikščių Jonušo ir Henriko.

Aldonai Gedimainaitė mirus, Kazimieras D. vedė Heseneno princesę Adelaidę, o jai mirus — Silezijos princesę Jadvygą. Jis dar turėjo dukrą Oną, tik nežinoma katros žmonos. Toji Ona ištekejo už Cilijos kng. Viliaus, kurių duktė, irgi Ona, buvo antroji Jogailos žmona. (Cilijos grafystė yra Austrijos).

Bestiprindamas ryšius su kaimynais, Vladislovas Lokietka išleido savo dukrą Elzbieta už Vengrijos karaliaus Karolio-Roberto Anjou (Anžū). Tuo būdu Lenkija susirišo dinastiniais ryšiais ir su Vengrija. Iš tos poros gimė sūnus Liudas, kuris, mirus tėvui, paveldėjo ir Lenkijos sostą. Tapęs Didžioju, jis mažai rūpinosi Lenkijos reikalais. Dugiau jos reikalais rūpinosi jo motina lenkė. Liudas Didysis (1370-82) buvo vedęs Bosnijos princesę Elzbieta ir su ja turėjo tris dukras: Kotryną (jauna mirė), Mariją ir Jadvygą. Vyru mirus, motina turėjo daug vargo ir rūpesčių, kol išleido savo dukras už vyrų, nes buvo daug kandidatų, kurie varžėsi ir kovojo. Motinai teko nuo tų kovų kentėti ir žūti kroatų kalėjime. Lietuvių, lenkų ir vengrų magnatų machinacijomis tos dvi nelaimingos dukros buvo prieš jų valią sutuokintos: Marija — su Vengrijos ir Bohemijos karaliumi, vėliau imperatoriumi Zigmantu Liuksemburgiečiu, o Jadvyga — su DLK Jogaila, ku-

(Nukelta į 5-tą psl.)

Pianino technikas

A. BRIČKUS

gali sutvarkyti jūsų turimus pianinus, pagelbėti juos perkant arba parduodant. Skambinti 255-9924 Toronte.

Skrendama iš Bostono ir Niujorko su “Lufthansa” oro linija

Smulkesnių informacijų teirautis:

BALTIC TOURS

293 Auburn Street

Newton, Mass. 02166, USA

(617) 965-8080 — 969-1190

SPECIALI 14 DIENŲ

EKSKURSIJA

11 DIENŲ LIETUVOJE

Proga sutikti Naujus Metus

su giminėmis

1983 m. gruodžio 27 iki 1984 m.

sausio 9 — \$1,499.00 JAV

Maršrutas: 1 diena Maskvoje

11 dienų Lietuvoje

1 diena Frankfurte

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

ŽMOGŽDYSTĖ KLAIPĖDOJE

Respublikinės prokuratūros tardymo valdybos viršininko pavaduotojas Juozas Vilutis ir "Komjaunimo Tiesos" korespondentas Juozas Malašauskas šio laikraščio 12 d. laidoje paskelbė pranešimą iš teismo salės "Žudiko pėdsakais". Š. m. sausio 28 d. vakarą dingio į savo garažą išėjęs bocmanas Alfredas Kerpys. Kai žmona Juzė Kerpienė sekančią dieną pradėjo jį ieškoti norėdysiu automobilį padąžyti savo vyro, garaže nebuvo nei jo, nei automobilio. Ant betoninių garažo grindų betgi buvo palietta naftos, kurioje vietomis pastebimi rusvos spalvos nutaškymai bei sutepimai. Kilo rimtas įtarimas, kad A. Kerpys buvo nužudytas, automobilis pavogtas. Lietuvoje ir Latvijoje buvo pradėtos automobilio paieškos. Sausio 30 d. buvo gautas pranešimas iš Naujosios Akmenės, kad ten yra sulaikyti A. Kerpio automobilio važiuotą trys Šiaulių rajono Kuršėnų miestelio gyventojai — Michailas Piščikas, Virgilijus Tumas ir Stasys Protasas. Pas M. Piščiką rastas J. Kerpienės vardu išduotas techninis automobilio pasas, šeši laikrodžiai, daug durų spygų raktų, A. Kerpio vairuotojo pažymėjimas ir moteriški papuošalai. V. Tumas ir S. Protasas teisinio, kad jiedu automobilio vagystėje nedalyvavo, kad M. Piščikas tuo vogtu automobilio atvyko pas juos į namus. Čia jis išsiskalbė kraujo žymes turėjusią savo striukę (sakėsi susimušęs Klaipėdoje), ir jie išvažiojo pasivažinėti.

TEISMO IŠVADOS

Michailas Piščikas, 27 metų vyras, beveik metus prieš suėmimą niekur nedirbo, valkatoavo ir vagiavo. 1983 m. sausio 25 d. atvykęs Klaipėdon, po dviejų dienų iš O. Litvinaitės buvo pavogė du rakinčius laikrodžius ir gintarinius karoliukus. Buvo išaiškinta dar 12 anekščių M. Piščiko įvykdytų nusikaltimų. Apie jo teismą š. m. liepos 22 d. rašoma: "1983 metų sausio 28 dienos vakare atėjo prie garažų noredamas pagrobti automobilį. 130-ajame garaže pamatė betvarkantį automobilį A. Kerpi. Palauke, kol aplink nebėliko žmonių, ir drąsiai įžengė į garažą. Turistiniu kirvuku smogė A. Kerpiui per galvą. Po to smūgio sekė dar keliolika. Kai nukentėjęs nukrito ant grindų ir jau buvo be sąmonės, nusikaltėlis skudurą užkimo į kam burną. Po to, siekdamas paslėpti nusikaltimo pėdsakus, garaže skudurais valė kraują, tyčia ant grindų pripylė mašinų tepalo, o A. Kerpio lavoną įdėjo į automobilio bagažinę. Tą pačią naktį, nuvažiavęs į Šiaulių rajoną, ties Ozkaikalnio kaimu, miške lavoną užkasė. Skirtingose vietose užkasė kibirą su kruvinais skudurais, aulinius guminius batus ir turistinį kirvuką..." Pasak J. Vilučio ir J. Malašausko, augščiausias Lietuvos teismas M. Piščiką pripažino kaltu ir nuteisė jį sunkia bausme. Ką reiškia ta bausmė, reportažo autoriai nepasako. Atrodo, žmogž-

džiui Michailui Piščikui pavyko išvengti sušaudymo.

LAMPĖDŽIŲ KURORTAS

Lampėdžių gyvenvietė, esanti dešiniajame Nemuno krante prie Kauno, prieš pusę šimto metų oficialiai buvo paskelbta kurortu, kuris dabar veikia ištisus metus, priimdamas apie 6.000 poilsiautojų. Maždaug pusę jų atvyksta iš kitų sovietinių respublikų. Lampėdžiai laikomi šeimyninio poilsio pradininku Lietuvoje. Poilsiautojus vilioja Nemuno pakrantės, išlankių pušų šilas, skaidrus ežero vanduo. Iš tikrųjų tas ežeras yra dirbtinis ežerėlis, įrengtas buvusios žyvro karjeruose. Pokaryje buvo atnaujintos senosios vilos, pastatyta erdvi valgykla, įrengtos sporto ir žaidimų aikštelės, pasivaikščiojimų takeliai iki Nemuno ir ežero. Poilsio namai, vadovaujami Algirdo Grigaličiaus, svečiams siūlo išvykas į Panemunės pilis, Vilnių, Trakus ir Kaipėdą. Atostogautojams dyklos dienų kelialapis į Lampėdžius kainuoja 33 rubliai. Į šią kainą įskaitomas kambarys vilose, maistas, naudojimas visais kurorto patogumais. Ateityje pušynė nuvinguos nauji, liaudies meistrų kūrinių pakuotė takai pėstiesiems ir dviratininkams, beveik dvigubai bus padidintas dirbtinio ežero plotas. Pats ežeras susilauks valčių nuomojimo punkto, buravimo stoties. Lampėdžiai betgi ir toliau liks šeimyninio poilsio vieta. Kurortas ypač traukia kauniečius, nes jis lengvai pasiekiamas miesto autobusais ir taksiu.

SVEČIAI VILNIUJE

Vilniaus kelionių ir ekskursijų biuro vadovo B. Jurgelėno pranešimu, Lietuvos sostinė šiemet per dešimtį mėnesių susilaukė daugiau kaip 1.200.000 svečių, o iki metų užbaigos turėtų skaičius dar turėtų padidėti 200.000. Su Vilniumi juos supažindina 70 nuolatinių vadovų bei vadovų. Vilniaus kelionių ir ekskursijų biuras vilniečiams organizuoja keliones į Leningradą, Rygą, Kijevą ir kitus miestus. Jomis šiemet pasinaudojo apie 40.000 vilniečių. 1984 m. vilniečiai galės keliauti prie Baikalo ežero, į Chabarovsko kraštą ir Armėniją.

AUGINA PAUKŠČIUS

Dirbtinių laukinių paukščių veisimu rūpinasi Lietuvos medžiotojų ir žvejų draugija. Jos Panevėžio skyriaus ūkyje nuo 1977 m. kasmet išauginama po 7-8 tūkstančius fazanų ir po 2.000 laukinių ančių. Ruošiamas fazanų, kuriame kasmet bus išauginama po 60.000 paukščių. Kėdainių skyriaus ūkyje bendromis medžiotojų pastangomis yra pastatytas antynas. Jame jau antri metai auginami laukiniai ančiukai, vėliau paleidžiami į medžioklės plotus. Fazanus auginia ir Šunskų medžioklės ūkis. Tai pirmieji bandymai, turintys nemažai problemų. Reikia didesnių lėšų, specialių pasrų laukiniams paukščiams ir šios srities specialistų, kurių vis dar trūksta. V. Kst.

KLB Hamiltono apylinkės valdyba rengia IŠKILMINGĄ

Nauju Metu SUTIKIMA
gruodžio 31, šeštadienį, Jaunimo Centre.

BILJETŲ KAINOS: \$24 asmeniui — šilta vakarienė 7 v.v., šaltas bufetas

GERAS ORKESTRAS, PUKIAI IŠPUOŠTA SALĖ, ŠAMPANAS. Bilietai gaunami sekmadieniais po pamaldų Jaunimo Centre. Informacijų teirautis telefonais 527-1028 arba 634-6006.

Visus maloniai kviečiame dalyvauti.

VALDYBA

Delhi, Ontario

PARAPIJOS PIETŲ — gruodžio 11, sekmadienį, 12 v., parapijos salėje. Pelnas skiriamas parapijai išlaikyti. Pietus ruošia ir visus dalyvauti kviečia KLB Moterų Dr-jos Delhi skyrius. G.

KLB DELHI APYLINKĖS metinis susirinkimas įvyks 1983 m. gruodžio 18 d., 12.30 val., tuoj po pamaldų, Šv. Kazimiero šventovės salėje. Bus renkama nauja valdyba ir aptariami kiti einamieji reikalai. Visuomene prašoma gausiai dalyvauti. Valdyba

AUKOJO TAUTOS FONDUI \$100: J. D. Žiogas, A. Žebartavičius; \$50: A. Kairys, G. Rugienius, DLK Gedimino šaulių kuopa, KLB Moterų Draugijos Delhi skyrius; \$40: K. Ratavičius, L. J. Vitai; \$30: P. Lapienis, B. Gudinskas, S. Jakubickas, K. Lukošius; \$25: V. Mickeika, J. Maciulis; \$20: P. Augaitis, F. Gurklys, V. X. J. Korsakas, J. Jocas, J. Jurenas, M. J. Rimkai, VI. Vindašius, A. Steigvilas, M. Stankaitienė, V. Zadruskis, B. Stonkus, P. Styras, A. Marcinkevičius, A. Usvaltas, E. Jakubiliene; \$15: B. Ceika, V. Radauskas, A. Masiulis, B. Diršė; \$10: A. Augustinavičius, St. Augustin, V. Diršė, kun. dr. J. Gutauskas, M. Mickevičienė, M. Norkus, P. Ožalas, F. Pargauskas, M. B. Povilaitis, O. D. Šiurnos, V. Vytas, A. Budreika, B. Keburis, J. Vieraitis, M. Rudokienė, A. Vaitkevičius; \$5: kun. L. Kemešis, J. Vieraitis, A. Skuodis, S. Oleka; \$2: A. Kasperavičius.

Visiems dėkinga —

TF Delhi-Tillsonburgo atstovybė

Sault Ste. Marie, Ont.

AUKOJO TAUTOS FONDUI \$50: KLB Sault Ste. Marie apylinkė; \$40: V. Mockus, J. Meškys, Vitas Skaržinskas; \$30: H. Matijusaitis, J. Puteikis; \$25: J. Malskis, J. Žebartavičius; \$20: N. Aukštikalnis, P. Puteikis, A. Skardžius; \$18.65 E. Kutkevičius; \$10: A. Balčūnas, S. Druskis, J. Gasperas, R. Gasperas, I. Genys, E. Činiņė, J. Kvoščiauskas, J. Skardžiai, sn. J. Skardis, jn., A. Skaržinskas, K. Šlyžiai, J. Valas, A. Vanagai, V. Vainučiai, F. A. Motūzai; \$6: A. Rutkauskas; \$5: M. Duoba, P. Cypas, R. Galinis, I. Girdzevičius, V. Goldbergai, S. Grigelaitis, V. Kramilius, L. Jakomaitis, S. Kvoščiauskas, V. Liudavičius, A. Motiejūnas, J. Okmānai, A. Petronis, G. Poderys, V. Poškus, J. Skaržinskas, A. Trakinskai, P. Umbrazai, V. Žurauskai.

Iš viso surinkta \$606.65. Visiems nuoširdus aciu — J. Gasperienė, igaliotinė

London, Ontario

VAKARIENĖ "PAŠVAISTES" CHORUI pagerbti lapkričio 26 d. praėjo gražiai. Šeimininkės V. Gudeliene, M. Jakaitienė, M. Jokšienė, A. Petrauskienė ir E. Radzevičienė paruošė skanius valgius, kuriais gausus dalyvių skaičius vaišinosi. Sveikinimo žodį tarė parapijos komiteto pirm. V. Gudelis, klebonas kun. I. Mikalauskas, choro seniūnas A. Švilpa ir KLB apylinkės pirm. M. Čai-nauskas. Buvo įteiktos dovanėlės už gražų giedojimą choro vadovai muz. R. Vilienė, solistai I. Černienė ir chorui.

Ta proga padėkota altoriaus prižiūrėtojoms A. Petrauskienė, M. Jokšienė, A. Repšienė ir M. Švilpienė, taipgi — A. Kalnėnui ir S. Zulpai už darbą; V. Grigelytei — už gėles, S. Kerui — už fotografijas. Ypatinga padėka už pyragus M. Bendoraitienei, I. Dragūnevičienėi, O. Švilpienėi ir V. Švilpienėi.

A. A. ANELES GRIGELIENES laidotuvių pamaldos lapkričio 29 d. Šiluvos Marijos šventovėje buvo iškilmingos. Koncelebracijos Mišias laikė kun. I. Mikalauskas ir kun. B. Pacevičius. Solo giedodjo sol. Irena Černienė. Švento Rašto skaitymas atliko seselė Loreta. Šventovė buvo pilnutėlė žmonių.

Palaidota Šv. Petro kapinėse. Paliko nuliūdime dukteris Stasė, Angelė, Viktorija ir Danutė, sūnų Kazimierą.

Pietūs, kuriuos paruošė J. Valaitienė, įvyko parapijos salėje.

KALĖDŲ EGLUTĖ vaikučiams — gruodžio 18, sekmadienį, tuojau po 11 v. Mišių, parapijos salėje.

KITOS ŽINIOS. Prieškalėdinis

susirinkimas — gruodžio 11, sekmadienį. Ves kun. L. Kemešis. — Pensininkų susirinkimas — gruodžio 15, ketvirtadienį, 3 v.p.p. — Kalėdinės plotkelės — pas Viktorą Gudelį. — Justino Šakinio brolio Zenonas mirė Lietuvoje. Koresp.

Windsor, Ontario

KLB WINDSORO APYLINKĖS visuotinis susirinkimas šaukiamas š. m. gruodžio 11 d., 12.15 val. parapijos salėje. Kviečiame visus Windsorio ir apylinkės lietuvių dalyvauti. Valdyba

Rodney, Ontario

KLB RODNEY APYLINKĖS susirinkimas vienbalsiai perrinko tą pačią ilgametę valdybą: pirm. Jonas Statkevičius, sekr. P. Cipariene, izd. A. Keresevičienė. i. m.

St. Catharines, Ont.

PAPILDYMAS. "TŽ" 47 nr. mūsų padėkoje praleista pavardė I. Šajauskas, kuris sveikino žodžiu. Šiuo ja papildome ir apgailestaujame praleidimą. O. P. Polgrimai

AUKOS TAUTOS FONDUI 1983 m. (II sąrašas) \$50: V. K. \$40: A. Pranskus; \$30: P. Meškauskas; \$20: M. Katasanovienė, J. Venckus, S. Zubrickas, J. Dainora, R. Norvaisienė; \$10: M. Kasper, K. Gegeckas, J. Ališauskas, B. Racevičius, A. Dauginas, J. Skeivalas, P. Baronas, J. H. Giliūnas; \$5: J. Kriščiūnas, A. Šetikas.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoju. Nuoširdi padėka J. Šarapnickui už aukų rinkimą.

J. Dervaitis, TF įgaliotinis

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus.

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ont. L9C 2M3

Hamiltono lietuvių kredito

kooperatyvo "TALKA" valdyba

nuoširdžiai kviečia visus "Talkos" narius į naujų raštinės patalpų (830 Main St. E. Hamiltone)

atidarymą ir pašventinimą,

kuris įvyks 1983 metų gruodžio 16, penktadienį, 2 valandą po pietų.

Patalpų apžiūrėjimas (open House) vyks po atidarymo iki 7 valandos vakaro.

"Talkos" valdyba

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ "TALKA" KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 17 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
indėlius (P.C.A.) 6%
santaukas 7½%
kasdienines palūkanas
už santaukas 7%
term. indėlius 1 m. 9½%
term. indėlius 3 m. 10%
reg. pensijų fondo 9½%
90 dienų indėlius 9%
(minimum \$5.000)

IMAME UŽ:
nekiln. turto pask. 11%
asmenines paskolas 12½%
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaukų dydį iki \$2.000. Nemokama asmeninių paskolų drauda iki \$10.000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lituanistikos katedros \$200.000 įnašas Iliinojaus universitetui įteiktas lapkričio 4 d. Iškilmėje dalyvavo beveik 80 asmenų. Tą įnašą priėmė universiteto plėtimosi direktorius prof. N. Moravcevičius, buvęs slavistikos departamento vedėjas sutartį pasirašant prieš porą metų. JAV LB švietimo tarybos pirm. J. Kavaliūnas, lešų telkimo pirmininkas, jam įteikė \$150.000 čekį. JAV Lietuvių Fondo valdybos pirm. V. Naudzius — \$50.000 čekį. Kalbėtojų eilėse buvo PLB valdybos pirm. V. Kamantas, gen. Lietuvos konsuls J. Daužvardienė, JAV LB krašto valdybos pirm. dr. A. Butkus, universiteto rektorius D. L. Langenbergas, slavistikos departamento vadovė prof. B. Slivic-Simcic. Pastaroji pabrėžė, kad ateityje slavistikos departamentas galės būti pavadintas slavistikos ir baltistikos departamentu, kai pradės veikti lituanistikos katedra, o tai įvyks 1984 m. rudenį. Ligi to laiko reikės parūpinti papildomą \$100.000 sumą, taip pat ir po \$100.000 sekančiais dvejais metais. Dar šiemet bus sudarytas specialus komitetas, kuris įjėsios lituanistikos katedrai tinkamo vedėjo bei kitų jos štabo narių.

Velionies kun. Stasio Ylos fondą, pagerbdama jo atminimą, organizuoja Ateitininkų Federacijos valdyba. Jau ruošiamas ir netrukus bus priimtas to fondo statuto projektas. Fondo lėšos pirmiausia bus skiriamos jaunimo veiklos paramai. Fondas taipgi rūpinsis kun. St. Ylos raštų išleidimu ar bent jų leidymu parėmimu. Jau yra susilaukta pirmųjų įnašų. Jūs prašoma siųsti Ateitininkų Federacijos valdybos izd. Mildai Čižiūnienei, 7766 — G. Trevino Lane, Falls Church, VA 22043, USA.

Amerikos Baltiečių Laisvės Lyga svarsto galimybę į Jungtines Tautas stebėtojų teisėmis įvesti sovietų okupuotų Baltijos valstybių atstovus. Esą tokius stebėtojus ten jau turi pilno Jungtinių Tautų pripažinimo nesulaukusi P. Korėja, Vatikanas ir Šveicarija, atsisakę oficialaus įsijungimo. Stebėtojų teises yra išsikovojo ir palestiniečių, PLO organizacija, nors ji, tėra rezistencinio, po būdžio sąjūdis. Galbūt tokias teises galėtų gauti ir savo šalims nepriklausomybės siekiantys baltiečiai. Lyga šiuo klausimu nori pasiekti pilną susitarimą su nepriklausomų Baltijos valstybių diplomatinėmis tarnybomis, centrinėmis laisvinimo organizacijomis.

Brazilija

A. A. Ignas Dubauskas, Lietuvos nepriklausomybės savanoris-kūrėjas, plačiai reikšęs visuomeninėje Brazilijos lietuvių veikloje, mirė spalio 8 d. Rio mieste, sulaukęs 83 metų amžiaus. Palaidotas spalio 9 d. Rio miesto kapinėse. Žmona Anelė buvo mirusi prieš penkerius metus. Giliame liūdesyje liko sūnus Edmundas su šeima Rio mieste, sūnus Ignas su šeima Čikagoje.

Iš atsiųstų Brazilijos septynių laikraščių iškarpu matyti, kad Meldutis Laupinaitis savo knyga "Aš kaltinu" išleidimo portugalų kalba — "Eu Acuso — Genocidio Sovietico". Joje plačiai rašoma apie sovietinį terorą Lietuvoje. Leidinys susilaukė nemažos dėmesio Brazilijos spaudoje ir visuomenėje. Kaikuriuose laikraščiuose pažymima, kad pagal tą leidinį numatoma pagaminti filmas.

Argentina

Argentinos lietuvių reikalus savo posėdyje spalio 7 d. Buenos Aires mieste aptarė ALOS Taryba, kuriai dabar vadovauja pirm. A. Kaminskas. Posėdyje dalyvavo ir Nestoras Ruplėnas, norintis vieneriems metams vykti į Vasario 16 gimnaziją. Jo reikalau bus pasiūstas laiškas PLB valdybai, liečiantis keliones išlaidų padengimą, ir prašymas Vasario 16 gimnazijos direktoriui. Pirm. A. Kaminskas pasiūlė sekančiuose posėdžiuose plačiau susipažinti su Čikagoje padarytais PLB seimo nutarimais. Švietimo komisijon, telkiančion mokinius, bus įjungti jai talkinančių organizacijų atstovai. Posėdyje taipgi iškilo archyvinio lietuvių muzėjaus problema. Jam reikia atsakingo asmens, kuris rūpintųsi dar neužbaigtu patalpos atnaujinimu, sutelktų rodinį priežiūrą. Apie Senelių Židinio statybą ir gyventojus kalbėjo A. Burba. Statyba yra sustojusi dėl lėšų stoko. Židinys turi apie 150 narių, kurių mokesčio nepakanka di-

desniems darbams. Šiaip šiuo metu gyventojai nėra reikalingi svetimos pagalbos. Ligos atveju jie patalpinami kurioje nors ligoninėje.

Australija

Sydneyje lietuviai šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakti paminėjo š. m. lapkričio 6 d. Iškilmingas Mišias šv. Joakimo šventovėje koncelebravo iš Kanberos atvykęs Vatikano nuncius arkiv. L. Barbarito, lietuvių kapelionas mons. P. Butkus ir Australijos katalikų imigracijos atstovas kun. P. Zadro. Pamaldose su savo vėliavomis dalyvavo ateitininkai, skautai, ramovėnai ir šauliai. Giedodjo muz. B. Kiverio vadovaujamas "Dainos" choras. Gražų pamokslą šv. Kazimiero tema pasakė arkiv. L. Barbarito. Po Mišių jam buvo įteiktas E. Lašačio išdrožtas lietuviškas kryžius, atneštas jauniųjų sąvaitgaliu mokyklos mokinių. Iškilminguose pietuose Lietuvių Klube dalyvavo apie 300 parapijiečių ir svečių. Akademinei dalyje po pietų paskaitą apie šv. Kazimierą anglų kalba skaitė Elena Jonaitienė. Šv. Kazimierui skirtais eilėraščių posmais įsijungė poetai J. A. Jūragis ir Br. Zalyš. Skaitovai šią dalį papildė Vinco Kazoko, Vytauto Mačernio bei kitų poetų eilėščiais. Tautinius šokus šoko "Sukurio" grupė, senovines dainas dainavo moterų ansamblis "Sutartinė". Meninę dalį užbaigė "Dainos" choras. Kapelionas mons. P. Butkus sukvatviniuos šv. Kazimiero medalius įteikė Vatikano nuncijui arkiv. L. Barbaritui, kitiems svečiams ir lietuvių parapijos veikėjams. Arkiv. L. Barbarito džiaugėsi gražiu minėjimu, skatino lietuvius laikyti savą tradiciją. Visų organizacijų vardu kalbėjo ALB krašto valdybos pirm. V. Bulevičius. Minėjimas buvo surengtas dar šiais metais dėl susidėjusių aplinkybių. Australijos Lietuvių Katalikų Federacija oficialius šv. Kazimiero minėjimų renginius pradės 1984 m. kovo 10-11 d.d. Adelaideje.

Britanija

V. Europos vysk. A. Deksnys sekančiais metais aplankys lietuvių kolonijas. Šv. Kazimiero lietuvių parapijoje Londono ne jis viešės 1984 m. gegužės 13 d. su kardinolu arkiv. G. B. Hume. Po to vysk. A. Deksnys vyks į kitas daugiau lietuvių turinčias Britanijos vietas.

Filatelistų draugija "Vilnius" veikia! reikiiasi Mančesteryje. Į savo spalio 29 d. susirinkimą ji vėl buvo pasikvietusi savo bičiulį filatelistą dr. Pilcherį, atsivešusį lietuviškų pašto ženklų ir vokų. Tie Lietuvos pašto ženklai bei istoriniai vokai daugiausia buvo susieti su Stepono Dariaus ir Stasio Girėno bei Felikso Vaitkaus skrydžiais per Atlantą. Dr. Pilcheris taipgi turėjo ženklų su įrašu "Laisva Lietuva", kurie buvo išleisti vokiečių-sovietų karo pradžioje 1941 m., kai Lietuva sukilimu buvo paskelbusi nepriklausomybės atstatymą. Draugijos "Vilnius" vardu jam padėkojo pirm. R. Popikienė.

Italija

Vatikano radijas lietuviškas laidas pradėjo transliuoti 1940 m. lapkričio pabaigoje, kai Lietuva buvo pirmojoje sovietinėje okupacijoje. Toms laidoms nuo 1950 m. vadovauja prel. V. Kazlauskas. Geresnių sąlygų buvo susilaukta 1972 m. — gautos patalpos, sudaryti lietuvių radijo tarnyba, paskirti atlyginimai keturiem pilniem tarnautojams. Praktiškai betgi šiuo metu pilną laiką dirba tik lietuviškų laidų vedėjas prel. V. Kazlauskas ir jo pavaduotojas Kazys Lozoraitis. Vieną dieną savaitę talkina kun. dr. J. Vaišnora, MIC, 24 valandas — iš Australijos atvykęs filosofijos studentas Saulius Kubilius. Pusę normalaus darbo laiko laidoms skiria dr. B. Vileišytė, prieš porą metų atvykusi iš Varšuvos. Lietuviškos Vatikano laidos okupuotai Lietuvai transliuojamos kasdien du kartus jos laiku — 9 v. v. ir 7.30 v. r. (vakarines laidos pakartojimas). Pirmą kiekvieno mėnesio sekmadienį transliuojamos Mišios lietuvių kalba. Penktadienio vakaro laida "Lietuva istorijos vingiuose" skiriama jos istorijai, šeštadienio pusvalandis "Jieškome tiesos ir gyvenimo prasmės" — jaunimui. Vatikano radijas yra administracinės komisijos žinioje, o pastarajai dabar vadovauja arkiv. P. Marcinkus. Vatikano radijas išlaikomas viso pasaulio katalikų aukomis. Lietuviškasis laidas remia Religinę Lietuvių Katalikų Šalpa ir VLIKas.

Simon Travel

kviečia keliauti į LIETUVĄ kartu!!!

ŠVENTĖS SU GIMINĖMIS LIETUVOJE!!!

Išvykimas: **gruodžio 19** — grįžimas: **sausio 4**
Kelionę lydi įstaigos savininkė Audronė Našlėnaitė-Simon

Nepraleiskite geros progos užsakyti kalėdines dovanas savo artimiesiems Lietuvoje

UŽSAKYMAI PRIIMAMI DABAR:

- Automobiliams bei kitiems daiktams.
- Tarpininkaujama suteikiant finansinę paramą artimiesiems giminiams — tėvams, vaikams, broliui, seseriai, vyruai ar žmonai.
- Sutvarkome dokumentus išskvietimams

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnių žinių teiraukitės adresu:
2385 Dundas St. W. Toronto, Ont. Canada, M6P 1X2
Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060
Telex 06-986766 TOR
(Kelionių įstaigos registracijos numeris — 1835961)

Miršta Brazilijos lietuviai!

Pelesiais ir kerpem apaugo mūsų vilos, Jau miršta lietuviai, kaip iškirstas šilas

Ak, ne vien linksmybei ir džiaugsmui žmogus leistas. Kartais tenka ir liūdniai nusiteikti, ir nuo pražygiuotų pėdų nupūsti dulkes, atsigrįžti į praeitį, atsiversti sudilusią būties knygą ir apžvelgti sąrašą vardu... Apžvelgti ilgą galeriją veidų — amžinybės vualių pridengtų. Sunkiai atsidūstame ir skaudžiai pajuntame netekimą savo mylėtų, gerbtų ir vertintų iškiliųjų asmenybių! Sąrašas vis ilgėja ir galerijos kolonos nusidriekia į neapmatomas tolimas...

Neseniai atsisveikinome su vienu iš pirmųjų Brazilijos lietuvių mokytojų — **Eduardu Pažera**, kuris per eilę metų yra darbavęs Brazilijos lietuviškose mokyklose. Miršta mokytojai — lietuviškumo žiburėliai, skleidžiantys vis gūdesnį sutemą!

O kiek tokių nepakeičiamų netenkame kas metai? Jaučiame jų paliktas spragas. Prisimename prel. Al. Arminą, inž. Zenoną Bačelį, mokyt. Simą Bakšį ir daugelį kitų. Neturiame, pagal V. Kudirką, naujų lietuviškų stulpų besiūbuojančiam savo tiltui suremti. O garsinomos savo lietuviškos "kolonijos gausumu", bet jau seniai susproginėjome mažučiais (nors skambiais) burbulėliais. Užgniauzėme. Užduosimom lietuviškumą. Dar kartais aštriai purkštajam, jeigu atsiranda koks Plikis ar Barzdočius, kurie viešumai paskelbia, kad jau neišgelbstimai miršta Brazilijos lietuviai, kaip tas Liūdo Dovydeno Pensilvanijos angliakasy.

Prašviesėjusi padangė
O tenka pripažinti, kad pokario metu iš tikrųjų buvo skaidriai prašviesėjusi Brazilijos lietuviška padangė. Riodežaneire švytėjo veiklūs kunigai — Janilionis, Ignatavičius, Jokubauskas, Šatas, inž. Audenis, iškiliuos Gauļių, Dubauskų, Girnių šeimos. Paskirai reikėsi Adamavičiai, av. kpt. Martinkus, radiistas Iz. Grėys, inž. Kumpis, Jonas Saurusaitis ir daugelis kitų, kurie beveik visi išskubėjo į amžinybės dausus. O ainiai? Kas beįgirs lietuvišką žodelį iš jų lūpų?

Sanpauliečiai, gausiausia pietinėje Amerikoje lietuviška grupė, pokaryje buvo ypatingai atgijusi, gajai ir veikli. Gausiai rinkomės pamaldose ir salėse. Garsinomos choralais, parengimais, minėjimais, pobūviais ir vaidinimais. Turėjome tris laikraščius, net spausdinome knygas, kasmet po keletą. Ruošėme iškylas, suvažiavimus, kongresus. Ypač jautėme aiškų augantį ir kylantį lietuvišką atgimimą besidarbuojant T.T. Jėzuitams. Neužmirštinai uoliai darbavosi kunigai Mikalauskas, Giedrys, Bružikas, Saulaitis, Kidykas, Dauginis, prel. Kz. Miliauskas... Skaudi būties ironija: vieni išsiskubino po Viešpaties sparnu, kiti į ten, kur tikrai buvo kas juos pakeisti, būtent, Amerikon, Kanadon, o mes — švelnutėliai apsamanojame...

Nereikia lietuvių kalbos!
Neapsakomai sunki ta lietuvių kalba! Sunki išmoki, dar sunkiau ją savo tarpe vartoti. Gal todėl čia mes turim stebėtinų "pranašų", įrodinėjančių, kad lietuvišybė išlaikymui kalba — tai tik drabužis. Kalba — nesant lietuviškumo siela, ne! Mes galim būti tikrai šaunūs lietuviai, geri savo tėvų tėvynės patriotai ir be lietuvių kalbos. Ir tai skelbia ne kokie nusėliai apsamanojėliai, ne! Tą ir praktikoje įgyvendina

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptaurojami seni **PIGIA KAINA**. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 663-9096

Bookbinding Studio "SAMOGITA"
meniškai įraš knygas bei žurnalus. Savininkas — lietuvius. Telefonas 625-2412
P.O. Box 1343, Postal Station "B" Mississauga, Ontario L4Y 4B6

veiklūs "kultūrtrėgeriai", anot Vaizganto. Savo namuose, savo šeimos jie nuostabiai apsiėina be lietuvių kalbos. Ir tai ne senųjų ateivių šeimos, ne! Net ir mūsų vienintelis varganas laikraštėlis mirga portugalisku šiupiniu!

Aplankykite geriau įsikūrusias įžymesniųjų lietuvių veikėjų šeimas, dargi taip vadinamą "naujųjų atvykėlių", mokslų ragavusių, patriotiškai nušnekančių ir mėginkite prakalbinti jų čia gimusią jaunąją kartą, tėvynės ateitį, kvapnųjį žiedą...

Būsitė laimingas, jeigu iš tokio šaunaus žieduželio didelėmis pastangomis vargais negalais išpešite iškraipytą išdarytą, lyg tai ir neva lietuvišką žodį! O ar toks jaunielis paskaito lietuvišką spaudą — ne neklaus! "Mūsų Lietuva" galėtų turėti per 4-6000 skaitytojų, o turi vos truputį per 200! Mėginkite nustebti, papriekiaštai tėvams ar seneliams. Tapsite amžinu jų priešu iki dienų galo! Jie sako: to lietuviškumo mums užtenka ir be šitos nusisutintos lietuvių kalbos! O gal jie teisūs? Nėra reikalo varginti savuosius bijūnelus ir rūteles besimokant lietuviškai, jeigu ir be to jie puikiai gali išsiversti. Yra mokslus einančio jaunimo, kuris mokosi 3-5 svetimų kalbų, bet nei bū, nei me lietuviškai! Tegu, anot poeto, išmiršta lietuviai, kaip tas iškirstas šilas! Eikime per vilas, kurios kadaise taip traškiai skambėjo sodriu lietuvišku žodžiu — dabar tuščia, nyku, blausu! Turime saujelelę veikėjų. Vienas kitas nutrupas kas metai! Jaunielis — dar pašoka, dar padainuoja! Ką gi: kojelėm nereikia liežuvio, o dainelės žodžius čiulbėti ir paukštelis išmoka. Dargi pačirpinti muzikos instrumentui taip pat nereikia kalbos mokėjimo...

Jūs, ponai redaktoriai, pagraudenat, kartais ir rūstokais žodeliais svaidotės, kad kas dieną tirpsta skaitytojai. Kur gi jie netirps: senukai ir užpekkį traukiasi, o jaunielis nuo lietuviško žodžio traukiasi. Visi! Visi kur nors traukiasi. Tik pavartykit lietuviškąją spaudą Australijoje, Anglijoje, Amerikoje — tie patys, iki koptumo įgrisę veidai. Dvieju ar trijų veikėjų veidus per vienerius metus suskaičiau pakartotus 53 kartus mūsų spaudoje! Garbė veikėjams! Bet... ar ne truputį per daug sviestu košę gadinam? Įgrysta, žinote! Iki gyvo kaulo įgrysta, kada lyg kokio šventojo paveikslas kartojasi visų laikraščių lapuose...

Argi iš tikrųjų mes turime visame pasaulyje tą pusšimtį veikėjų, kurių "abrozėliais" ir dabinašės iki grasaus koto? Nejaugi subridom į tokį dekadencijos liūną, iš kurio nei ausų (nuo sarmatos paraudusių!) nebesimato? Per išstisus lapus aprašinėjame (ypačiai tai mėgsta "Draugas") mišrias santuokas, sakytum iš to dideli plusai lietuviškumui. Sugebėjom labai nuostabiai greit apsiprasti, kad lietuviškumas merdi ir miršta. Visur! Ne tik Brazilijoje! Be to, gausūs pasaulio kapinynai sparčiai retina jau ir taip negausias mūsų gretas.

Svetimybinių liūtų užlieja
Nutautėjimo, išnykimo vėžys grauzia lietuviškas lasteles — tautinės sąmonės sales! Jas nuplauja svetimybinių liūtų, net menkiausio ženklo nepalikdamos. Veltui mėginama surasti tokių "salelių" žymes Ourinhos, Lavrinha, Sao Miguel Arcanjo, Angatuboje, Itapetiningoje, tikėdamasis surasti dar ką nors lietuviškai paskaitančių — nėra! Nesūlyk jiems lietuviško laikraščio, nes tik galvą pakraipo, meliliai šypsosi, net dulkėtą keleivį vaišinti pasišauna (lietuviško vaišingumo bruožas tebėra gyvas!). Iš jų jau neišpešime lietuviško žodžio, išskyrus pavarde: Raškevičius, Buslius, Bačkauskas, Vilkas, Senvaitis... Krūmynais apžėlę dirvuoja Bačkausko "fazen-dos" kalneliai, kuriuos jis su tokiu lietuvišku rūpestingumu suardavo ir su visa gausia šeima kapstydavosi savo gražioje šilainėje. Išsikėlė į miestus. Paseno. Ainiams beliko tik pavarde! Menu, Antano Busliaus

kalvėje žvangėjo kūjis nuo aušros iki nakties, o namuose švietė lietuviškumo židinys visai plačiai apylinkei. Užsidarė kalvė ir užgeso lietuviškumo židinėlis. Tas pat atsitiko ir su Ourinhos lietuvišiais: vyresnioji karta pasitraukė amžinan poilsin, o palikuonys beveik visi sukūrė mišrias šeimas ir tuo pačiu lietuviškumui pastatė tašką.

Nė vienoje šitų "salelių" neradau nieko, kas primintų tas anų laikų lietuviškas nuotakas, kai dar prieš II D. karą pas juos viešėdavau, savo jaunatviškais žingsniais matuodavau toliaus nudrikičius Brazilijos plotus. Užgeso šviturėliai ir "nugrimzdę" salelės be palikuso ženklo.

Svetimųjų jūroje nugrimzdzo gausios varguolių šeimos, bet ir negausūs tie, kuriems nusišypojo deivė Fortūna ir savo lobius skaičiuoja daugeliu milijonų. Šitokių širdys šiandien yra dar kietesnės už tamsų brazilšką granitą. Jų lūpos devyniais užraktais užveržtos, kad nė per sapną neįstėtų lietuviško žodžio!

Mūsų veikėjai šiauriniai ir pyksta, kai pamėgini jiems įrodinėti, kad dar po 10 metų visai subliuks visomis jėgomis pučiamas lietuviškos veiklos burbulėlis!

Lietuviška grafienė
Didieji Brazilijos laikraščiai šiomis dienomis plačiai aprašinėjo Lietuvos grafienės žudikų teismo bylą. Laikraščiai skelbia, kad "milionaria condessa lituana" Rima C. buvo apiplėšimo tikslu pagrobta ir žiauriai nužudyta. Jos sūnus, žymus mokslininkas, profesorius federaciniame Brazilijos universitete! Pažinojau jį jaunystėje. Parūpindavau jam lietuviškų knygų, bet niekada negalėjau pagalvoti, kad jo motina buvo "condessa lituana". Kadangi Lietuva nepripažino kilmės titulu, tai negalėjau pagalvoti, kad tas gabus moksleivis ir simpatiškas jaunuolis buvo Lietuvos grafienės sūnus. Jo motina turėjo būti virš 80 metų amžiaus...

Šiauriečiai optimistai
Pietinio žemyno lietuvių gerojai stebina brolių šiauriečių optimizmas! Iš kokio šulinio jo semiatės? O piktli liežuviai sako, kad jūs tenai tik paprasčiausiai užmerkiate akis dėl migloto lietuviško rytojaus. Kad ir toks pavyzdėlis: daug jūsų (ir mūsų!) jaunimo ignoruoja lietuvišką žodį, laikraštį, knygą, o spaudoje plėšotės dėl neapsakomo brangumo lituanistinės katedros, apie kurią jaunimas nė girdėti nenori! Kokia nauda bus iš tokios katedros, jeigu neturės klasuotojų? Kam gi jie pirks (ar priims nemokamai siūlomą) lietuvišką knygą, jeigu ją neskaitytą numes į kampą? Kam gi jie prenumeruos lietuvišką laikraštį, kurio niekada ir į rankas nepaims? Atsitinka, kad tėvai ar seneliai savo vaikams, sukuriantys naujas šeimas, kaip dovana, užsako lietuvišką laikraštį... ir nevieno tokio namuose mačiau į kėrtę sumestą krūvą net neatidarytų...

Pasiteiraukite pas visus pasaulyje išbarstytus lietuviškos spaudos platintojus, kiek mūsų jaunimėlis per metus įsigijo lietuviškų spaudinių? Atsakymas aiškus — apvalus nulis.

Taigi nerūstaukit, kad esu nepagydomas pesimistas, nes miršta, nautasta ne tik Brazilijos lietuviai! Jis nurašomas ir nuostolius ne tik Riodežaneire, Berise, Itapetiningoje, Sanpauli ar Montevideo, Klevlande ar Montrealyje... Jeigu jis dar bent kiek ryškesnis Čikagoj ar Toronte, tai tik todėl, kad tenai dar vis netrūksta pasiaukojančių vadovų, kurių Brazilijoje visada trūko. Mes praradom veiklų jaunimo organizatorių muziką Kaseliūną, kapai paviliojo kun. Mikalauską, prelatą Miliauską, kun. Bružiką, kan. Ignatavičių, Bačelį, Ziezį, Matelionį, o broliai šiauriečiai iš mūsų atėmė kun. Ant. Saulaitį, kun. P. Dauginį, kun. J. Kidyką ir daugelį kitų gyvai pasireiškusių lietuviškoje veikloje.

Jūsų Plikas Pakeleivis
Lavrinias, Brazilija
1983 metai

DARIAUS IR GIRENO transatlantinio žygio 50-ją sukaktį paminėjo ir V. Vokietijos lietuviai. Ta proga buvo surengta paroda

Nuotr. V. Čiplies

Kadaise žuvo Vokietijos žemėje

V. Vokietijos lietuviai didesnio masto Dariaus ir Girėno minėjimą surengė rugsėjo 16-19 d. d. Bad Godesberge, Annabergo pilyje. Renginio iniciatoriai — Koelno bei Bonnos lietuvių apylinkės ir kultūros draugija.

V. Vokietijos lietuviai gyvena išsibarstę ir renginiuose susirenka gal tik tris-keturis kartus į metus. Vadinasi, betkuris renginys turi apimti dar kelias temas. Šis, Dariui ir Girėnui skirtas renginys, skyrė laiko ir Kražių skerdynių sukakčiai. Apie jas kalbėjo kun. Konstantinas Gulbinas, kultūrinį lietuvių bendravimą svarstė kun. K. Senkus, literatūrinė tema kalbėjo Palavinskas.

Kitos temos buvo aprašytos kitur. Šiame rašinėlyje suminėsiu Dariaus ir Girėno minėjimo detales.

Paskaitą apie Dariaus ir Girėno žygdarbių skaitė inž. Vyt. Čiplies. Taip pat jo pastangomis buvo suruošta parodėlė su žemėlapiais ir pažymėtu lakūnų skristu maršrutu, tuometinės spaudos atsiliepimais. Kukli, bet mūsų sąlygomis pakankamai informuojanti parodėlė galėjo pasigirti ir keliais originaliais rodiniais.

Inž. Vyt. Čiplies savo pakaiteje daugiausia rėmėsi Jurgėlos veikalu "Sparnuoti lietuviai", ano meto laikraščių iškarpomis, citatomis, komentarais. Paskaitininkas suminėjo ir anuometinius pesimistus, kurie kritikavo Dariaus ir Girėno planus; pacitavo visą eilę ne tik ironiškų, bet net ciniškų tuometinių įsivėjusių spaudos straipsnių. Ypač tuometiniai verslininkai nematė tame plane sau naujos ir todėl nerėmė finansis-

kai to didvyriško plano, kuris, su didesniu materialiniu ištekliu paruoštas, gal būtų turėjęs daugiau šansų jį įgyvendinti.

Vyt. Čiplies savo paskaitoje atkreipė dėmesį į jo išstatytus tuometinių įvykių paveikslus, vaizduojančius Dariaus ir Girėno jaunystės metus, ruošimąsi žygiui, lėktuvu nuolaužas Solдино miške, šiandieninės Lietuvos gyventojų dėmesį anų laikų didvyriams. Paminėjo, kad Lietuvoje paruoštas filmas, kad apie Dariaus-Girėno žygį daug rašė sovietinė spauda.

Buvo paruošta dainų ir eilėraščių pynė "Tėvynės valandėlė". Įžangai prof. V. Vasyliūnas paskambino J. Gruodžio sonatą "Tykiai, tykiai Nemunėlis teka". Tarp kitų dainų ir giesmių įspūdingai skambėjo kun. K. Senkaus ir N. Paltinienės duetas apie Darių ir Girėną, deklamuo-jant P. Ivinskienei.

Dainų, giesmių bei deklamacijų valandėlė baigta antruoju Lietuvos himnu tapusia Maironio daina "Lietuva brangi!"

Dalyvis

• Užsakykite "Tėviškes Žiburus" kaip dovaną jaunavedžiams, draugams, pažįstamiems

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvių Namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaugstos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Ar jūs siunčiate į Lietuvą savo giminėms bei draugams siuntinius?

Sears jums patarnaus lengviausiomis sąlygomis.

Apsilankykite artimiausioje Sears katalogo arba prekių krautuvėje ir pasiteiraukite apie Quelle's rudenio/ziemos katalogą. Didelis įvairių dovanų pasirinkimas iš 1000 katalogo knygų puslapių.

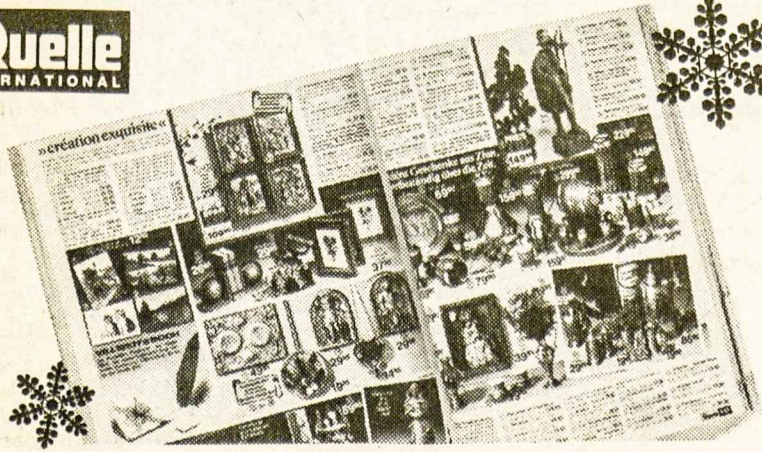
Siuntimui galima pasirinkti maisto produktus, įvairius namų reikmenis, modernius rūbus, vaikų žaislus ir t.t. Išsirinkę savo siuntinį galite naudotis Sears

kredito kortele arba sumokėti pinigais.

Sears duoda pilną patarnavimą ir garantiją, kad siuntiniai pasieks jūsų gimines ar draugus Lietuvoje.

Po užsakymo užtrunka nuo 3 iki 6 savaitių, kol siuntinys pasiekia nurodytą adresą. Apsilankykite artimiausiu laiku Sears katalogų krautuvėje, sutaupsite laiką ir išlaidas.

Quelle
INTERNATIONAL

Sears

Sutaupys jus išlaidas ir laiką

Dabartiniai Anapilio rūpesčiai

Metinis Anapilio sodybos narių susirinkimas, kuriame aptarti finansiniai ir kiti reikalai

Metinis Anapilio sodybos narių susirinkimas įvyko lapkričio 23 d. Lietuvos Kankinių parapijos salėje. Pirmininkavo A. Rinkūnas, padedamas J. Andriulio, sekretoriavo D. Keršienė.

Savo pranešime pirmininkas paminėjo, kad darbams vykstant įvairiose komisijose, jam daugiausia teko rūpintis a.a. kun. P. Ažubalio palikimo reikalu. Jau turėjo ilgą pasimatymą su Lietuvoje likusių giminių advokatu ir atsakinėjo į jo keliamus labai gausius klausimus. Po to pirmininkas dar užsiminė apie Anapilio garbės lentą, per kurią surinkta jau apie \$40.000 aukų. Tūkstantininku lenta jau baigiama pripildyti. Tada teks ją pakeisti nuolatine kietojo plieno-sidabro lenta, perrašant aukotojų pavardes. Dabartinę medinę lentą atnaujinus, aukos bus renkamos ir toliau. Baigdamas pirmininkas prisiminė, kad jau suėjo 10 metų nuo didžiojo Anapilio pastato pašventinimo, įvykusio 1973 m. lapkričio mėnesį.

Iždo reikalų pranešimą padarė J. Andriulis. Anapilio biudžetiniai metai baigiami liepos 1 d., tad ir jo pranešimas taja data ribojosi. Per pereitus biudžetinius metus pajamų turėta \$89.189,09. Svarbiausios pajamos buvo salės nuoma — \$66.345 ir aukos \$19.500. Išlaidų turėta \$34.880,19. Svarbiausios išlaidų pozicija buvo palėkanos už paskolas, iš viso \$32.294,19. Šių metų liepos 1 d. buvo dar nenumokėtos skolos Prisi-kėlimo banke \$89.500. Prie to pridėjus įvairių asmeninių skolų \$71.000, iš viso aktyvios skolos turėta \$160.500. Per laiką nuo liepos 1 d. iki šiol toji skola žymiai sumažėjo.

Susirinkimo proga padaryti keli techniški statuto pakeitimai. Įrašyta valdybai teisė ko-optuoti, esant reikalui, daugiau narių, bet ne daugiau kaip vieną trečdajį rinktųjų skaičiaus (t. y. du). Kvorumui į susirinkimo atveju nesusidarius, reikės laukti tik pusę valandos.

Buvo pasibaigusi dviejų valdybos narių trejų metų kadencija. Jie du sutiko kandidatatu naujai kadencijai. Dar vienam kandidatui atsiradus, buvo balsuojama, ir vietoje P. Bražuko išrinktas J. Jasinevičius. Taip pat buvo perrinktas revizijos komisijos narys L. Rudaitis. Jo vieton įėjo Pr. Augaitis.

Kapinių reikalu pranešimą padarė komisijos pirm. J. Andriulis. Išasfaltuoti keliai naujojoje sekcijoje ir įmūryti stulpai vartams. Ta proga padėkota inž. G. Šernui, padariusiam kelių planus, suradusiam rangovą ir prižiūrusiam darbus; R. Paulionui, paruošusiam kapinių vartų projektą, ir inž. R. Paskauskui, tą projektą architektūriškai apipavidalinusiam.

Izd. B. Norkus pranešė, kad kapinių įzde, kuris tvarkomas atskirai nuo Anapilio įzdo, liepos

1 d. buvo \$43.624. Iš tos sumos teks apmokėti kelių tiesimo išlaidas (rangovui) ir geležinių ornamentuotų vartų pastatymą. Po to buvo priimtos naujos kapinių administravimo taisyklės, nustatančios ryšį tarp Anapilio — kapinių savininko, valdybos ir kapinių komisijos. Tų taisyklių pagedavo provincinė Ontario kapinių priežiūros įstaiga.

Sumanymuose iškeltas reikalas artimiausiu laiku pakeisti nusidėvėjusius Anapilio salės kilimus ir virtuvės įrengimus. Pirm. A. Rinkūnas paaiškino, kad mūsų laukia ir dar viena didelė išlaidų pozicija — auto-aiškštės asfalto pakeitimas. Iki šiol nuo tų remontų buvo susilaikoma, nes norėta sumokėti kuo daugiau sia pagrindinės skolos. Dabar, tai sumai nukritus žemiau 100.000 ir skolai perėjus į Prisi-kėlimo parapijos banką, galima bus pradėti ir remontus, kiekvienam atvejui sudarant atskirą komisiją.

Susirinkimas baigtas padėka kun. klebonui J. Staškui už uolų rūpinimąsi Anapilium ir J. Andriuliui už kruopštų reikalų vedimą A.R.

Lenkija...

(Atkelta iš 3-čio psl.)

ris po vedybų tapo Lenkijos karalium.

Kazimieras Didysis buvo paskutinis Piastas. Toliau Lenkiją valdė Jogailaičiai, Vazos-Svedai ir Vėtinai-Saksai. Jogailaičiams valdant, Lenkija su Lietuva tapo didvalstybe — "Jagiellonian Realm", į kurią įėjo Lenkija, Lietuva, Vengrija ir Bohemija. Tos didvalstybės sienos siekė tris jūras — Baltijos, Juodosios ir Adriatikos.

Karalius pabėgėlis

Mirus paskutiniam jogailaičiui Zigmantui-Augustui 1572 m., vienerius metus buvo interregnum — tarpinis laikotarpis. 1573 m. gegužės mėn. suvažiavę į Wola laukus prie Varšuvos 30.000 lenkų ir lietuvių bajorų iš trijų kandidatų karalium išrinko 22 metų amžiaus Henry Valois. (Kiti kandidatai buvo Austrijos kng. Ernst ir švedų karalius Jonas III). Naujojo karaliaus vyr. brolis buvo Prancūzijos karalius Karolis IX o jų motina Kotryna Mediči prieš metus buvo sukurščius paryžiečius išžudyti hugenotus (vad. Baltramiejus naktis).

Vienuliuka lenkų ir lietuvių atstovų atvyko į Paryžių parsivežti savo karaliaus, kurio rankos irgi buvo suteptos krauju. Atstovai buvo iškilmingai priimti ir vaišinti Luvre. Prancūzai triumfavo, kad dabar Habsburgai bus apsupti iš dviejų pusių. Karalius su 1200 savo dvariškių keliavo į Lenkiją tris mėnesius. Atvykęs į Krokuvą nusivylė. Jam nepatiko krašto skurdas, bajorų ir didikų puotos, nesuprantama kalba. Labiausiai jį slėgė pasižadėjimas vesti 26 metais už save vyresnę princesę Oną Jogailaitę (Zigmanto-Augusto seserį). Jis įsiekėjo būdų, kaip iš tos būklės išsiskuti. Proga pasitaikė netrukus: 1574.V. mirė jo brolis Karolis IX. Nieko nelaikdamas, savo ištikimų tarnų prancūzų padedamas, slapta naktį pabėgo iš Vavelio pilies ir skubėjo į Prancūziją. Jis nenorėjo viešai atsisakyti nuo Lenkijos-Lietuvos sosto, nes bijojo, kad lenkai nesutrukdėtų jo kelionės. Jam rūpėjo kuo greičiau užimti Prancūzijos sostą.

Kai pilies sargyba pasigedo Karaliaus, tuoj užliarmavo. Grafas Tečinskis su 200 raitelių visuose keliuose ir vakarus įsiekėjo karaliaus, norėdamas jį grąžinti atgal. Per pirmąją dieną Valois nukeliavo 74 mylias, bet prie Pless miesto Tečinskis jį pavijo ir nuolankiai prašė grįžti atgal. Karalius jam atsakė: "Comte, mon ami, ką man Dievas davė paveldėjimo keliu, neatstumu, ką gavau išrinkimo keliu neatmetu. Ačiū Dievui, turiu stiprius pečius, ir pakelsiu abi karūnas". Sumišęs grafas grįžo į Krokuvą, o Henry Valois pasuko į Moraviją. Jis "karaliavo" Lenkijoje tik 118 dienų. (Bus daugiau)

A+ A

LIUDVIKUI MUSTEIKIUI

Lietuvoje mirus,
nuoširdžiai užjaučiame jo brolius — dr. ANTANĄ su
šeima ir kunigą LEONARDĄ —

Buffalo lietuviai

A+ A

agronomui VACLOVUI KECORIUI

netikėtai iškeliavus amžinybėn,
skausmo prislėgtus — žmoną VALE ir artimuosius
nuoširdžiai užjaučiu —

Janina Rukšėnienė,
Los Angeles, Cal.

A+ A

LEONUI MEŠKAUSKUI

mirus,
jo žmoną KOTRYNĄ, sūnų LEONĄ bei visą liūdesio
ištiką šeimą nuoširdžiai užjaučia —

Hamiltono Sporto Klubas "Kovas"

A+ A

I. SLIVINSKIENEI

mirus, klubo narius — dukterį MARYTĘ VAITKEVI-
ČIENĘ, vaikaičius — RIČARDĄ VAITKEVIČIŲ, TADĄ
SLIVINSKĄ ir šeimos artimuosius giliai užjaučiame —

Toronto Lietuvių Golfo klubas

A+ A

IZABELEI SLIVINSKIENEI

mirus,
jos vyrą ALBINĄ, dukrą MARYTĘ VAITKEVIČIENĘ,
sūnus — ALBINĄ ir JONĄ su šeimomis nuoširdžiai
užjaučiame —

Nijolė ir Algirdas Šiurnos

A+ A

NASTUTEI ŽILYTEI

Lietuvoje mirus,
seserį MONIKĄ VAŠKEVIČIENĘ, jos vyrą JUOŽĄ ir
sūnų nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

Emilija Zakarzevskienė
Rūta Laurinavičienė

A+ A

SOFIJAI ULBINIENEI

mirus,
sūnų ALGĮ su žmona ir kitus gimines bei artimuosius
nuoširdžiai užjaučiame —

Elena Navickienė Dana Kairienė
Vincas ir Milda Žemeckai

A+ A

SOFIJAI ULBINIENEI

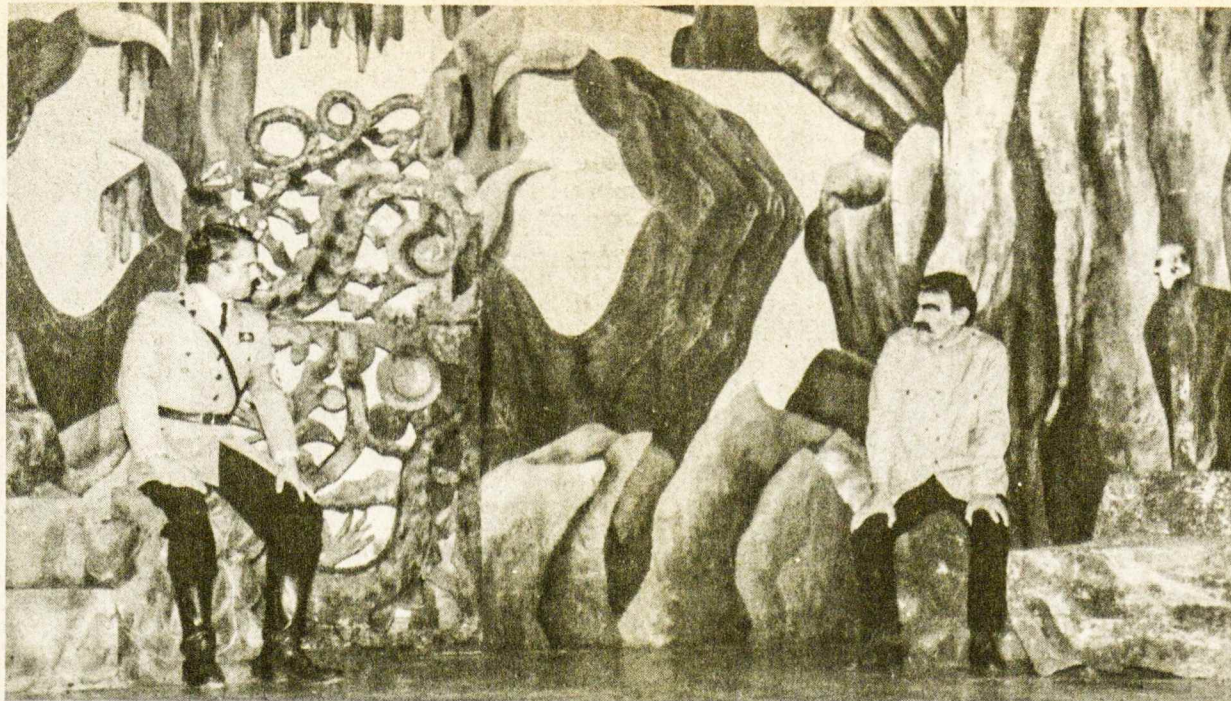
iškeliavus amžinybėn,
sūnų ALGĮ — mūsų choro narį, šeimą ir gimines nuo-
širdžiai užjaučiame —

St. Peterburgo Lietuvių Klubo choras

A+ A

SOFIJAI ULBINIENEI

mirus,
reiškiame nuoširdžią užuojautą jos sūnui ALGIUI,
St. Peterburgo vaidintojų grupės "ŽIBINTAS"
nariui, šeimai ir artimiesiems —
"ŽIBINTAS":

Elena ir Mečys Krasauskai Vlado Račkauskas
Irena ir Aleksas Kusinskiai Stasė ir Kostas Staponkai
Dalila ir Balys Mackialos Sofija ir Stasys Vaškiai
Adelaida Mušūnienė Pranas Zelba

Scena iš ALGIO RUKŠENO trijų veiksmų politinės satyros "Posėdis pragare". Kairėje — Hitleris (Paulius Nasvytis), dešinėje Stalinas (Romas Apanavičius), patekę į klaidius požemius, laukia teismo Nuotr. V. Bacevičius

Lietuvių Kultūros Instituto darbai

V. Vokietijos lietuvių kultūrininkų suvažiavimas, kuriame du vokiečių mokslo
žmonės puikiai kalbėjo lietuviškai

1983 m. lapkričio 4-6 d.d. Huetttenfelde, V. Vokietijoje, įvyko trečiasis metinis Lietuvių Kultūros Instituto (LKI) suvažiavimas. Ši jauna mokslo ir kultūros įstaiga susikūrė tik prieš dvejus metus. Jos tikslas — skatinti lietuvių kultūros darbą ir lietuvių bei vokiečių kultūrinį bendradarbiavimą V. Vokietijoje. Lietuvių kultūros institutas yra įsikūręs Romuvos pilyje Huetttenfelde, kur veikia ir Vasario 16 gimnazija. Instituto suvažiavimas įvyko gimnazijos skaitykloje. Dalyvavo apie 40 asmenų.

Atidarymo žodyje instituto vedėjas — sociologijos magistras Vincas Bartusevičius pabrėžė kultūros reikšmę tautai, ypač išeivijoje. Kultūros darbas yra per daug svarbus, kad jis būtų paliktas saviečiai ir tikrai mėgėjams, nors ir tokių labai reikia. Tik bendrai dirbdami galime pasiekti geresnių rezultatų, teigė Bartusevičius.

Suvažiavimą pasveikino Lietuvos diplomatinės tarnybos ir Šveicarijos lietuvių vardu iš Berno atvykęs dr. Albertas Gerutis. V. Vokietijos Lietuvių Bendruomenės atstovas Justinas Lukošius pareiškė pasigėrėjimą besivystančio Lietuvių Kultūros Instituto veikla, kuriai gabi vadovauja užsienyje užaugusių jaunųjų kartos visuomenininkas V. Bartusevičius.

Pirmoje suvažiavimo dalyje buvo perskaityti ir apsvaistyti penki pranešimai, parodytos skaidrės iš Lietuvos. Antroje dalyje įvyko instituto narių susirinkimas ir suvažiavimo įvertinimas.

Dviejuose pranešimuose buvo apžvelgtos pastangos įsteigti lietuvių kultūros centrą V. Europoje po II D. karo. Dr. A. Gerutis nušvietė aplinkybes, kuriomis 1946 m. Šveicarijoje buvo steigiamas bibliografinis lietuvių archyvas, kuris neišsivystė į visuomeninę įstaigą ir liko asmeniniu dr. A. Geručio rinkiniu. Dabar rinkinio dalis bus perduota LKI bibliotekai. Dr. K. Čeginskas aptarė Europos lietuviškųjų studijų savičių tradiciją trisdešimtmečio sukakties šviesioje.

Kitose dviejuose pranešimuose buvo nagrinėjami vertimų klausimai. Kun. A. Rubikas telkė savo dėmesį į liturginius tekstus, pasigesdamas juose lietuvių kalbos dvasos. Kalbininkas Jochenas Range

kalbėjo apie Bretkūno Biblijos vertimo savitumus ir jo rengiamą mokslinį teksto spausdinimą.

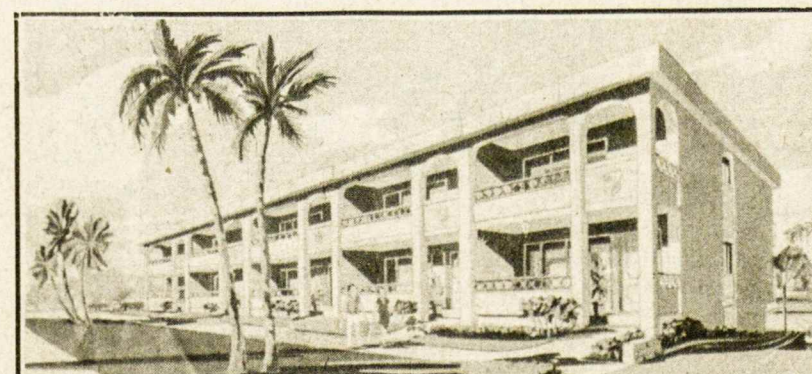
Apie kitą mokslinį projektą, kuriam vadovauja vokiečių profesorius Boetcheris ir anglų profesorius Novas, kalbėjo ekonomistė ir sociologė Margaretė Holzman, plačiau papasakojusi apie jai pavestą projekto dalį — palyginti pragyvenimo lygio raidą Baltijos valstybėse nepriklausomybės laikais. Projekto autoriai mano, kad Baltijos valstybės tarpkario metais padarė nepaprastą pažangą visose gyvenimo srityse savomis jėgomis, be jokios užsienio paramos ir galėtų būti šiandien sektingas pavyzdys visoms vadinamo trečiojo — besivystančio pasaulio šalims. Abu vokiečiai pranešėjai kalbėjo puikia lietuvių kalba.

Diplomuotas chemikas Vilijus Lėnertas, Freiburgo universiteto vaikų klinikos mokslinis darbuotojas, suvažiavimo dalyviams parodė vaizdą iš Lietuvos, kur jis šiemet vasarą lankėsi su šeima.

Visuotiniame instituto narių susirinkime buvo išklausytas valdybos pirmininko Vinco Bartusevičiaus metinis veiklos pranešimas, kurį papildė bibliotekos vedėjas Artūras Hermanas ir archyvo vedėjas Andrius Šmitas. LKI biblioteka jau įjungta į V. Vokietijos viešųjų bibliote-

kų tinklą, pradėtas jos knygu katalogizavimas. Išleisti penki savišviečiai mažųjų raštų serijoje. Susirinkimas teigiamai įvertino valdybos darbą ir pastangas sudaryti normalines instituto veiklos sąlygas.

Iki šiol Lietuvių Kultūros Institutas laikosi tik savanorišku darbu ir aukomis. Institutą tvarko valdyba, kurią sudaro: Vincas Bartusevičius, Vilijus Lėnertas ir Kajetonas Čeginskas. Lmb.

Daytona Beach, Florida

Baigiami statyti "Atlantic Villas" (Condominium-Townhouse).

Kiekvienas su keturiais balkonais, dviejų automobilių garažu ir dideliais kambariais. Iš vienos pusės skersai gatvės matyti nepaprastai gražus vaizdas į jūrą, o iš kitos pusės balkonų matyti visas Halifax upės slėnis. Kaina prieinama.

3764 South Atlantic Ave., Daytona Beach, Fla. 32019, USA
Skambinti vakarais ir savaitgaliais (904) 761-5671 arba
Čikagoje (312) 425-7160.

tiene, J. Sabaliauskas, Petras Šilas, Ignas Vegis, S. Slavickas; \$1: Kazys Kecorius, Antanas Kareiva, E. Janušauskienė, S. Domeikienė, S. Kalvaitienė, J. A. Vyšniauskas, P. Maleckas, R. Isdūnis, V. Soudargas, Marija Adomaitienė, Ona Šostakas, Jonas Maniūška, B. Jackus, V. Visockis, E. Karmazinas, Kazys Augaitis.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė: \$85: Petras Regina; \$50: Juozas Starkevičius; \$40: Linas Šeškus, Bronė Baltrušaitienė, V. Pniauskas; \$30: kun. A. Perkumas; \$26: V. Mossey.

\$25: Ona Skėrienė, Vincas Urbonas, Albinas Karnius, Stepas Markus, Joanne Rosic, Mečys Norkus, Juozas Butkevičius, Leonas Jasinevičius, Vacys Mikuckis, Jonas Dadurka, E. Voroneckas, J. Žukauskienė, Juozas Vitas, P. Šiūlys, St. Vastokas, dr. E. Zubrienė, dr. A. Laucis, Juozas Staškevičius, B. Stonkus, Eugenija Urbonaitė, K. Toliušis, Jonas Racila, Mikalojus Pike, Ch. Pocius, kun. St. Šileika, Pranas Budvidis, Vytautas Meilus, Vacys Lukas, J. Macys, M. Studney, S. Stonkus, kun. dr. V. Skilandžiūnas, Lina Sawitz, Petras Stravinskis, F. Radzevičiūtė, T. Zaleskis, R. Vaitkus, C. Norkus, Vladas Vytas, Stasys Vaicikauskas, H. Drabato (Mrs.), Juozas Žiurinskis, prof. dr. P. Jucaitis, Marija Leparskienė, B. Uždravis, Juozas Budreika, V. Naruševičius, dr. V. B. Raulinaitis, dr. J. Pikūnas, A. Pargauskas, V. Turčinskis, S. Šalkauskas, Mindaugas Šelmys, Aug. Sukauskas, dr. R. Saplys, B. Vitkus, Jonas Virbalis, E. Mardosienė, Mary Vasil (Mrs.), G. Daugėla, kun. A. Petraitis, David Yaeger, Vida Valaitis, Arūnas Šlekys, J. Skomantas, Jonas Tamoliūnas, B. E. Liškauskas, dr. Andrius Gureckas, G. J. Vėlyvis, dr. A. Valiulis, A. A. Arūnas, I. H. Stasiulis, Kazys Stundžia, Fr. Kairys, Stasys Banelis, Z. Gavėnas, A. J. Ališauskai, Česlovas Žilionis, Bronius Strikaitis, R. Geidukytė, Kostas Meškauskas, A. Kasper (Mrs.), Kazys Lembergas, dr. K. G. Ambrozaitis, Petras Venskuskas, Viktoras Janulevičius, R. Kazlauskas, V. Šadreika, Alf. Juozapavičius, Albinas Paškevičius, A. Saladzius, Vladas Bakūnas, A. Šeferis, Jurgis Valaitis, Kazys Žilvitis, M. Valiukėnas, Aleksas Kusinskis, Julius Gipsas, Kazimieras Slavinskis, Bernadeta Stalioraitienė, Juozas Raguckas, Jurgis Paukštys, Albinas Panumis, Petras Baronas.

Už dvejus metus po \$25 rėmėjo prenumeratą atsiuntė Jurgis Šleinius, S. A. Viskontas, Algirdas Kynas, E. Račkauskienė. Nuoširdus ačiū visiems už paramą lietuviškai spaudai.

• Naujumi skaitytojams "Tėviškės Žiburiai" pirmaisiais metais — tik-tai \$15.

Jūsų Kanados ginkluotos pajėgos

Kanada niekad nebuvo kariškai agresyvi valstybė.

Tačiau tada, kai buvo pašaukta, jos vyrai ir moterys — Kanados pajėgų savanoriai atliko savo uždavinius su visišku pasiaukojimu. Ta patirtimi bei tradicija dabartinės ginkluotos pajėgos pasinaudoja, sutikdamos ateities reikavimus bei uždavinius.

Kanados pajėgos yra atsakingos už Kanados teritorijos žvalgybą bei apsaugą, už Šiaurės Amerikos gynybą per NORAD, už NATO įsipareigojimų išpildymą ir už vaidmenį tarptautinės taikos saugojime.

Šalia tų grynai karinių uždavinių, ginkluotos Kanados pajėgos teikia pagalbą nelaimių atvejais — potvynių, miškų gaisrų, naftos išsiliejimo, jieškavimo bei gelbėjimo. Mes tiesiame kelius, juos prižiūrime ir statome tiltus. Mes atliekame reikšmingą vaidmenį Kanados stiprinime.

Mes mokome per 60 įvairių amatų ir per 20 specialybių. Taip pat duodame nemokamą universitetinį mokslą tiems, kurie atitinka sąlygas.

Daugiau informacijų apie karjeras ginkluotose Kanados pajėgose jau-nieji kanadiečiai gausite artimiausiame kariuomenės ėmimo centre arba skambindami telefonu (nemokamai, collect). Mūsų numerį rasite geltonuosiuose puslapiuose po įrašu "recruiting".

THE CANADIAN ARMED FORCES
LES FORCES ARMÉES CANADIENNES

Canada

Turner & Porter
laidotuvių namai

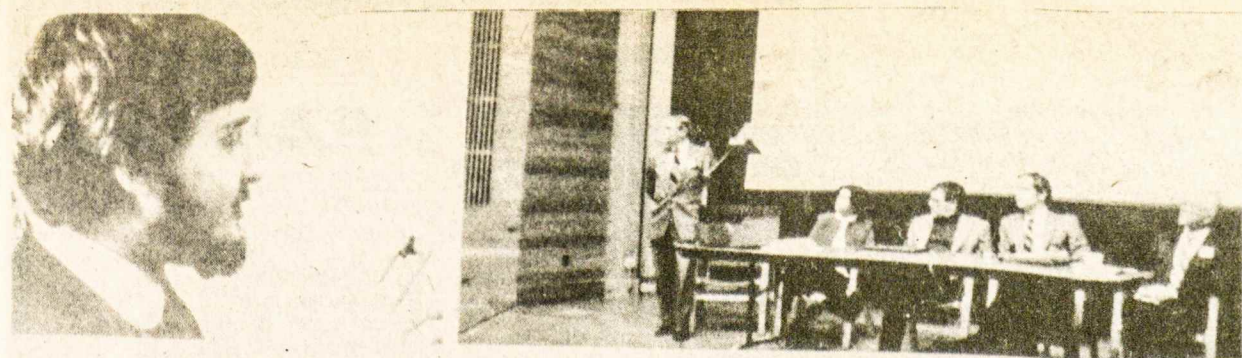
436 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario
Tel. 533-7954

Turner & Porter

Funeral Home Ltd.

4th ANNUAL BALTIC SYMPOSIUM

Baltistikos studijų draugija surengė Toronto universitete ketvirtąją studijų dieną — svarstybos š. m. lapkričio 5. Viršuje — R. Misiūnas, svarstybų dalyviai — O. Trass, M. Taagepera, A. Idzelis, J. Dreifelds, K. Eringis; apačioje: A. Idzelis, K. Eringis, M. Taagepera, O. Trass, dr. Brezges

“Nepripažintas tėvas” scenoje

Dailios Mackialienės debiutinio veikalo premjera Los Angeles scenoje

JURGIS GLIAUDA

1983 m. lapkričio 19 d. Los Angeles lietuvių dramos sambūris suvaizdino pirmąją režisūros Dailios Mackialienės 3 v. dramą “Nepripažintas tėvas”, kuri sambūrio konkurse laimėjo premiją.

Drama prasideda 1970 m. vasarą. Įvykiai atsiskleidžia Amerikos mieste. Jame buvęs vokiečių kariuomenės karininkas Robertas Rukaitis sukuria savo šeimą, kurios nebuvo matęs nuo II d. karo laikų. Su žmona Malvina ir savo sūnum Rimu Robertas bando kurti naują gyvenimą. Malvina svajones išsipildė — vyras sugrįžo, bet 26 metus kažin kur bastėsis vyras, palikęs savo sūgventinę ir vaikus, nepateisina jos vilčių. Sūnus Rimas negali pakęsti atsidūrio tėvo kieto būdo. Įvyksta eilė skaudžių konfliktų.

Rimas, pradžioje pasimetęs meilės trikampio klampynėje, sprendžia savo asmenines problemas. Jo jaunai žmonai mirus, o “nepripažintam tėvui” ir vėl palikus savo šeimą, veikalas baigiamas laimingai, nes Rimui lieka jo naujagimis. Meilės trikampiai praradus vieną savo kraštinį, Rimas ketina pradėti naują gyvenimą.

Sunkiai atmosferai palengvinti įvesta komiška pora — Marcelė ir Povilas Pavilioniai.

Robertą Rukaitį vaidino Vincas Dovydasaitis, jo žmona Malvina — Viltis Jatulienė, sūnų Rima — Saulius Matas, Rimo sužadėtinė — Rasa Matienė, Rimo draugė Marija — Sigutė Mikutaitė, Marcelė ir Povilą Pavilionius — Ema Dovydasaitienė ir Antanas Kiškis.

Sumaniai pritaikytas skaidrių scenovaizdas buvo parpintas nuolatinio dramos sambūrio dailininko Algio J. Žaliūno. Puikiai pasireiškė naujoji sambūrio režisė Danutė Barauskaitė-Mažeikienė.

Šilčiausiu katėčių sulaukęs jauniasis sambūrio aktorius, kuris vaidino Rimo Rukaitio naujagimį, buvo Dahunė ir Antano Mažeikio sūnus. “Aktoriumi” sukako trys mėnesiai!

Visi aktoriai vaidino be priekaištų, turint galvą aplinkybę, kad veikalo fabula neina į praeitį ir tenka ilgokais monologais bei dialogais (net panaudojant karo vaizdų skaidres) vaizduoti buvusius praverimus.

V. Dovydasaitis, gavęs sunkų grįžtančiojo iš nebūties asmenis vaidmenį, išlaikė pusiausvyrą tarp apmaudo ir trapios vilties. V. Jatulienė buvo tikra moteris ir motina, patekusi tarp negailestingų laiko girių. S. Matas nugalejo sunkų uždavinį, Kristinos ligai prisidėjus, išsprendė meilės trikampio mįslę. A. Kiškis ir E. Dovydasaitienė buvo puiki pora, kurios uždavinys — įnešti dramon falstafinio humoro. R. Matienė įtikinančiai pasirodė kovojančios dėl savo laimės jaunuosius vaidmenyje. S. Mikutaitė užtikrinai tiesė savo epizodinį vaidmenį liniją.

Aktoriams talkino: režisūros padėjėjas A. J. Žaliūnas, suflerė G. Raibienė, šviesų tvarkytojas A. J. Žaliūnas, skaidrių tvarkytojas V. Stokas, techniniai padėjėjai — D. Žaliūnaitė ir A. Pečiulis.

Šio veikalo premijos mecenatai buvo dr. Z. Brinkis, V. E. Dovydasaitis, a.a. K. Galūnas, G.J. Raibiai, P.R. Urbanas.

Pirmasis Žalio eilėraščių rinkinys

PR. NAUJOKAITIS

Nuo 1949 m. Australijoje gyvenęs rašytojas Bronius Žalys eilėraščių yra išspausdinęs skautų “Pėdėkyje”, “Skautų Aidoje”, Australijos lietuvių savaitraštyje “Mūsų Pastoge”, “Australijos lietuvių metraštyje”, almanachuose “Plunksna ir žodis”, “Terra Australis”, “Trečiuosiuose vainikuose”. Tačiau su pirmuoju eilėraščių rinkiniu šis rašytojas pasirodė tik 1983 m. Tą gražiai Australijoje “Gintaro” leidyklos išleista rinkinį autorius pavadino labai neapibrėžtu vardu: “Apie žmones, žemę ir vėjus”.

Eilėraščiai suskirstyti į keturis skyrius. Pirmasis skyrius “Apie gyvybę ir gyvenimą” išreiškia poeto susimąstymą ir jausmus, pažadintus gyvenimo ir žmonių stebėjimo. Poetui gyvenimas skamba. Vitalines gyvybės jėgas jis mato moterų kūno judesiuose, sruvančias gvojoje gamtoje, tačiau dar nežino, ar būti gyvam reiškia gyvenimą. Jis jūrą pasirenka drauge, džiaugiasi naktimi, mergaitės šypseną. Jo vidiniam nerimui gimininga yra mištą siaubianti audra. Labiausiai poetas žavisi saule, labiau už visus turtus vertina svajones — jas net pardavinėja kitiems.

Br. Žalys yra skautų veikėjas. Tai ir vieną knygos skyrių pavadino “Reportažai iš skautų stovyklų”. Jį žavi skautų “polėkiai platus”. Net sukuria stovyklos vadovui malda, šaukiančią įgyvendinti skautybės idealus — Dievui, tėvynei, artimui. Stovyklos sargybinis budi vasaros naktį ir turi būti stiprus kaip šimtametis ąžuolas.

Minties lyrikai artimas trečiasis knygos skyrius “Mąstymai kalnų papėdėje”. Iš karštos pietų padangės, iš palmių šlamesio prisiminimai veda poetą į mėnesienas prie gimtosios upės Apaščios. Ten jis susitinka su jaunystės draugais, įsiklauso į vėjo kalbą, mato žvaigždes virš Šimonių girios, įsiklauso į seno bažnytkaimio varpų skambėjimą. Palgina poetas svetimo krašto Kalėdas su savo gimtinės Kalėdomis. Ir visi tie tėvynės prisiminimai virsta gražia legenda, užrašyta vėjo.

Paskutiniame knygos skyriuje Br. Žalys pereina į epinį pasakojimą. Tose “Artojų žemės paslaptys” poetas pats prisipažįsta tebesą Lietuvos artojas, tėvynės dirvoje jaučias buvusias žmonių kartas, į žemę įmynusias galias pėdas.

nai ir G.A. Žaliūnai.

Dramos sambūriui vadovauja (pirmininkas) V. Dovydasaitis.

Po vaidinimo, sambūrio pirmininko pakviesta, publika nuvyko iš King Jr. High School salės į Šv. Kazimiero parapiją, nes jos apatinėje salėje buvo premjerinės vaišės su šampanu.

kiekvieną grumstą laisčiusius prakaitu. Tų žmonių dvasia tebesanti gyva mūmyste. Aisčių gentims poetas sukuria išista poemėlę. O “Rugaijūtės rytas” nujaucia tėvynės prisikėlimą ir mistinį žmogaus ryšį su gimtąja žeme:

Dabar žinau,
Kodėl rugpjūtės dainos viltingos:
žemės, žmogaus ir grūdo
ryšiai nesunaikinami, nes prakaitas
ir grūdus
ir pats žmogus
sugrįžta žemėn. (82 psl.).

Br. Žalys yra gimęs 1921 m. Šimonių vls. Panevėžio apskrityje neturtingu nuomininkų šeimoje. Dar vaikas turėjo ganyti gyvulius pas svetimus ūkininkus. Pradžios mokyklą lankė tik žiemomis. Vokiečių okupacijos metu buvo okupuojami išvežtas darbas į Norvegijos šiaurę, ten tiesė geležinkelį. Po karo dirbo Belgijos anglies kasyklose, 1949 m. emigravo į Australiją. Atlikęs darbo prievolę žemės ūkyje, baigė paštininkų kursus. Dabar dirba Sydnejaus pašte. Džiugu, kad poetas, išėjęs sunkią gyvenimo mokyklą, nepasuko marksizmo šunkeliais, bet išlaikė tyrą lietuvišką širdį. Toks tikrai lietuviškas jis yra ir savo poezijoje.

Bronius Žalys, APIE ŽMONES, ŽEMĘ IR VĖJUS. Eilėraščiai. Išleido “Gintaras” (2 Jennings Ave., Bass Hill, NSW 2197, Australia). Spaudė “Minties” spaustuve. Kietais viršeliais, 84 psl., tiražas 250 egz.

JONAS DUBRA

Keleivis

Jis eina ir klumpa
tą trumpą
Kelionę prieš vėją.
Parpuolęs jis kelias,
o kelias

Pakalnėn greitėja.

Jis prošvaistes gauda
ir šaudo
Jis griebtis jieskotų,
Šviesesnė kad diena,
bent vieną

Jam laumė paklotų.

Jis nykią vienatvę
į gatvę

Išvesti norėtų
Ir grįžti į šalį,
kas gali,

Svajonių saulėtą.

Bet temsta akyse,
išstę

Šešėliai vaidenas.
Lyg tiesia kas ranką...

Pakanka!
Ir kam? Jis jau senas.

Baltistikos diena Toronte

Baltistikos studijų draugijos Kanados grupė lapkričio 5 d. Toronto un-te surengė studijų dieną, kurioje dalyvavo apie 150 estų, latvių ir lietuvių. Jų tarpe buvo daug baltiečių profesionalų, atvykusių net iš tolimų JAV ir Kanados miestų. Dalyvavo ir neseniai iš okupuotos Lietuvos persikėlę gyventi Š. Amerikon akademikai — dr. K. Eringis iš Čikagos ir dr. Sara Ginaitė iš Otavos.

Viena šios studijų dienos programos dalių buvo sutiktuves knygos “The Baltic States. Years of Dependence, 1940-1980” (Berkeley, Los Angeles: University of California Press, 1983, 333 psl.). Jos autoriai — prof. Romualdas Misiūnas ir estas prof. Rein Taagepera. Pasak R. Misiūno, šis leidinys yra tęsinys George von Rauch knygos “The Baltic States: The Years of Independence 1917-1940”. Pastaroji buvo išleista vokiečių ir anglų kalbomis (1974 m. Kalifornijos un-to leidyklos).

Minėtoji Misiūno-Taagepera knyga yra vertingas leidinys, mokslinio lygio, pateikiantis daug faktų, gana plačiai nušviečiantis ano meto istoriją — sovietinę ir nacinę okupacijas. Pačių autorių nuomone, ji turinti ir trūkumų. Knygoje trūksta duomenų, kaip sovietai 1940-41 m. perėmė Baltijos valstybių ekonomiką, kaip buvo pradėta antroji sovietų

okupacija, kiek ištremta baltiečių, kiek apgyvendinta rusų ir t.t. Taip pat trūksta objektyvios medžiagos apie vokiečių okupaciją, žydų klausimą ir pan. Esą dar daug neištyrta dalykų abiejose okupacijose.

Ši studijų dienų dalis buvo įdomi visiems, nes gyldeno suprantamus bendro pobūdžio dalykus. Antroji dienos dalis buvo skirta daugiau specialioms ekologijoms — aplinkos mokslams. Paskaitas skaitė profesorai: Mare Taagepera, Juris Dreifelds ir Augustinas Idzelis. Komentavo dr. K. Eringis.

Paskaitos buvo akdeminio lygio, vertos platesnio dėmesio ne tik baltiečių, bet ir kitataučių. Pastarųjų mažai tebuvo, nes rengėjai, atrodo, nesistengė jų pakviesti. Pz. Carletono un-to Otavoje Sovietų ir Rytų Europos Studijų Institutas apie tai nebuvo nei informuotas, nei kviestas dalyvauti. Nebuvo atstovų nei iš spaudos, kaip “The Globe and Mail” ir “Maclean’s”, kurie renka medžiagą apie Baltijos kraštus ir kartais parašo apie juos. Panašių studijų dienų rengėjai ukrainiečiai ir lenkai akademinius savo renginius plačiai išgarsina kitataučių tarpe ir kviečia juos dalyvauti.

Linkėtina panašias baltistikos studijų dienas — svarstymas rengti Kanadoje kasmet ir tuo būdu skverbti į platesnes akademines sferas.

Jų darbai Toronto galerijoje

1983 m. gruodžio 17 d. juos matysime Jarvain galerijoje

Dailininkas Ignas (Vytautas Ignas) gimė 1924 m. Lietuvoje. Studijavo dailę Lietuvoje ir Vokietijoje meno akademijoje. 1948 m. gavo magistro laipsnį Ecole des Arts et Metier, Freiburge. 1950 m. emigravo į JAV. Ignas vitražo darbai puošia daugelį Amerikos šventovių. Tapybos ir grafikos darbų parados rengia nuo 1953 m. įvairiuose JAV miestuose bei galerijose.

Rita Bulovaitė-Kvedarienė gimė ir studijavo Lietuvoje. 1963 m. baigė valstybinį dailės institutą. Dirbo kaip architektė interjero projektavimo srityje Vilniuje ir Maskvoje. 1975 m. paliko Maskvą ir gyveno Londone, Anglijoje. 1977 m. atvyko į Kanadą. 1980 m. gavo magistrės laipsnį iš architektūros Toronto universitete. Dirba kaip architektė Toronte. Meno parodose Lietuvoje dalyvavo nuo 1962 m. Š. Amerikoje jos tapybos darbai rodomi galerijoje pirmą kartą.

Viktoras Petravičius gimė 1906 m. Lietuvoje. 1938 m. baigė Paryžiaus meno mokyklą L'Ecole Nationale Supérieure des Beaux-Arts. 1937 m. už savo grafikos darbus buvo apdovanotas “Grand Prix” diplomu pasaulinėje meno parodoje Paryžiuje. Nuo 1949 m. gyvena ir dirba Š. Amerikoje. Jo darbų parodos buvo surengtos daugelyje Europos ir Š. Amerikos miestų. Neseniai Midwest muzėjus nupirko 36 jo darbus.

Pranas Gailius, žinomas kaip Pranas mēne, gimė 1928 m. Mažeikiuose, Lietuvoje. Gyvena ir dirba Prancūzijoje nuo 1945 m. Tapyba studijavo Fernando Leger Atelier, litografiją — Paryžiaus meno akademijoje Ecole Nationale des Beaux Arts. Nuo 1955 m. dalyvauja ir rengia savo darbų paradas įvairiose pasaulio šalyse ir miestuose.

Snaigė Šileika gimė ir užaugo Toronte. Baigus Toronto universitetą tęsė meno studijas Paryžiuje (Ecole des Beaux-Arts, Ecole du Louvre, William Hayer Atelier). Nuo 1974 m. Snaigė dalyvauja parodose Paryžiuje, Čikagoje ir įvairiuose Kanados miestuose. Jos litografijos darbai buvo atrinkti atstovauti Kanados grafi-

kai aštuntojoje tarptautinėje grafių bienalėje Anglijoje 1984 m.

Marytė Strasevičiūtė yra gimusi Vokietijoje. Magistrės laipsnį gavo Southern Illinois universitete, JAV. Su savo abstrakčiais tapybos darbais dalyvauja individualinėse ir bendrose parodose įvairiuose Š. Amerikos miestuose.

Elena Urbaitytė gimė Kaune, Lietuvoje. Studijavo dailę Akademie der Bildende Kuenste Muenchene ir Ecole des Art et Metier, Freiburge, Vokietijoje. Bakalaurės ir magistrės laipsnius gavo Kolumbijos universitete Niujorke. Dirba kaip meno mokytoja vienoje Niujorko mokykloje. Yra pagarsėjusi savo skulptūros darbais, kurie buvo išstatyti parodose įvairiuose JAV miestuose. Jarvain galerijoje ji dalyvauja su savo tapybos darbais.

Iliojaus universiteto Čikagoje lituanistikos profesorė M. STANKUS-SAULAITĖ, dėstanti keltų kursų studentams Nuotr. A. Viliušio

ŠV. KAZIMIERO 500 METŲ JUBILĖJINIS MEDALIS

Dail. P. Vaškio projektas “Franklin Mint” nukaltas 44mm. pločio. Sidabrinis — \$45, bronzinis — \$10 JAV (persiuntimas \$1 už medalį). Užsisakantiems bronzinių 10 ar daugiau vienu adresu — 25% nuolaida.

LIETUVIŲ KATALIKŲ RELIGINĖ ŠALPA
351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207, USA
Telefonas (212) 647-2434

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Elena Bradūnaitė, dirbanti Vašingtono veikiančiame Amerikos Folkloro Centre, 1983 m. lapkričio 16-20 d. dalyvavo JAV antropologų suvažiavime Čikagoje. Ji išjungė kaip viena iš šešių pranešėjų į svarstības “Antropologija už kolegijos ribų”, skaitė paskaitą “Tautiško išlaikymas etninėse mokyklose”.

Baltimorės Mūsų Karalienės Marijos katedra žiemos sekmadieniais rengia vargonų muzikos koncertus. Į juos buvo pakviestas ir Niujorke gyvenantis vargonų virtuožas Jonas Zukas, prof. J. Naujailio vargonų klasė Kauno konservatorijoje baigęs 1933 m., studijas gilines Paryžiuje pas prof. Marcel Dupre. Savo koncertus jis pradėjo Kaune, pokaryje juos tęsė V. Vokietijoje ir atvykęs į JAV. Baltimorės katedroje jis 1983 m. spalio 30 d. atliko kompozitorių Louis Vienne, Roger Ducasse, Charles Tournemire ir Julius Reubke kūrinius.

Dail. Adomo Galdiko devyniasdešimties gimtadienis paminėtas apžvalgine jo kūrinių paroda Brooklyno, N. Y., Kultūros Židinyje 1983 m. spalio 15-16 d. Parodą surengė A. Galdiko vardo galerija, kaikiuos jo darbus pasiskolinsis iš kitų rinkinių bei privačių asmenų. Šiai apžvalginei parodai 62 paveikslus atrinko Leonardas Andriekus, OFM, Paulius Jurkus ir dail. Juozas Bagdonas. Pastarasis pasirūpino ir rodimų sutvarkymu salėje. Jie prasidėjo nuo dail. A. Galdiko pasitraukimo iš Lietuvos 1944 m., apėmė Freiburgo ir JAV laikotarpį, kuriame pamažu įsigali abstraktas. Parodos atidaryme kalbėjo generalinis Lietuvos konsulas Anicetas Simutis, dail. Romas Viesulas, Niujorko Lietuvių Dailininkų Sąjungos vardu — Paulius Jurkus. Keliolika paveikslų parduota lankytojams.

Satyrinė čikagiečių grupė “Antaras kaimas”, vadovaujama Algirdo T. Antanaičio, spalio 8 d. lankėsi Hartforde, spalio 9 d. — Brooklyno Kultūros Židinyje. Hartfordo “Antra kaima” buvo pakvietusi vietinė LB apylinkė, o pasirodymą Brooklyne, N. Y., globojo savaitraštis “Darbininkas”. Abiejose išvykose pakartoti spektakliai, paruošti Pasaulio Lietuvių Dienoms Čikagoje. Aktualūs šikius atliko aktorai — Vida Gilvydienė, Jūratė Jakstyte, Indrė Toliuštė, Eugenijus Būtenas, Juozas Kapačinskis ir Arvydas Vaitkus. Kartais įsijungdavo ir save prievaždu vadinantis rež. A. T. Antanaitis. Išvykoje taipgi dalyvavo grupės dailininkas Vincas Lukas ir šviesų bei garso tvarkytojas Jonas Kaunas.

Lietuvos operos veteranės sol. Alodijos Dičiūtės-Trečiokienės koncertą Los Angeles bei apylinkių lietuviams Šv. Kazimiero parapijos salėje spalio 8 d. surengė vietinis LDK Birutės Draugijos skyrius. Tai buvo maloni ir daug kam netikėta staigmena, nes mezzo-sopranas A. Dičiūtė yra gimusi 1905 m. rugsėjo 28 d., dainavimo studijas Kauno konservatorijoje baigusi 1928 m., jas giliniusi Paryžiuje ir Romoje. Kau-no operos teatre dainavo 1930-44 m. Tad šis jos koncertas greičiausiai buvo susietas su 55 metų sukaktimi nuo dainavimo studijų užbaigos Kauno konservatorijoje. Pasirinktoji programa dalyviams nukėlė į senąjį Kauno operos teatrą, kuriame sol. A. Dičiūtė buvo sukūrusi net 49 mezzo-soprano vaidmenis. Koncerte vėl skambėjo arijos iš operų — C. Saint-Saens “Samsono ir Dalilos”, G. Bizet “Carmen”, A. Thomas “Mignon”, J. Massenet “Wertherio”, Ch. Gounod “Fausto”, P. Čaikovskio “Eugenijaus Onegino”, papildytos dviem S. Rachmaninovo ir M. Ravelio kompozicijomis. G. Gudauskienės “Smilgomis”, K. Kavecko “Jei gyvenimas sapnas”, Br. Budrio harmonizuota liaudies daina “Mieguželio noriu”. Akompanavo pianistė Charlotte Lausberg, dviem F. Kreislerio kūriniams koncertant įsijungė smuikininkas Raimundas Mickus. Sol. A. Dičiūtė sveikino ir prisiminimais apie Kauno operos teatrą dalijosi kompoz. G. Gudauskienė. Rengėjų vardu padėkos žodį tarė burtiečių skyriaus pirm. G. Raibienė. Su koncertu buvo susietas ir sol. A. Dičiūtės naujos operų arijų plokštelės išleidimas, vėl visus nukėlęs į senuosius laikus Kaune. Visas burtiečių turėtas plokštelės nupirko šio nostalgikai nukambėjusio koncerto dalyviai.

Dail. Antano Šakalio grafikos darbų paroda buvo surengta Vilniuje, Lietuvos Kinematografininkų Sąjungos patalpose. Šiemet jis daug savo darbų paskyrė aviacijos istorijai, sukurdamas “Žemaičių garlėkio” autoriaus Aleksandro Griškevičiaus (1809—1863), sklandytuvų konstruktorių Broniaus Oskinio ir Balio Karvelio portretus, eskizą vokams S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio per Atlantą penkiasdešimtmečiui paminėti. Portretus papildė specialūs įrašai. Apie A. Griškevičių lietuvių ir lotynų kalbomis pasakojama, kad jis yra aviacijos pradininkas Lietuvoje, 1851 m. Kaune išleides knygą “Žemaičių garlėks”, 1855-62 m. gaminęs skraidymo aparatus ir juos išbandęs. Medžiagos savo kūriniams dail. A. Šakalys ieško Vilniaus universiteto bibliotekos rankraščių skyriuje. Atėityje jis savo grafikon planuoja įjungti naujus mokslo ir kultūros istorijos motyvus.

Poeto ir dramaturgo Kazio Binkio devyniasdešimties gimtadienis paminėtas lapkričio 11 d. Gudeliuose, Papilyje ir Biržuose. Svečiai iš Vilniaus su tradiciniu sūriu ir biržietišku alumi buvo sutikti prie Papilio apylinkės ribos. Gudelių kaime, gimtojoje K. Binkio sodyboje, jo atminimui skirta ąžuoliuka pasodino dukra Lilija Binkytė-Mozūriūnienė ir sūnus Gerardas Binkis. Prie paminklinio akmens kalbėjo poetas E. Matuzevičius, K. Binkio eilėraščių deklamavo vietinis jaunimas. Papilyje buvo aplankytas K. Binkio atminimui skirtas muzėjus, surengta literatūrinė popietė kultūros namuose. Apie K. Binkio kūrybą ir jo gyvenimą kalbėjo filologijos dr. V. Kubilius, apie jo vaikystės bei jaunystės dienas Gudeliuose, Papilyje ir Biržuose — biržietis rašytojas P. Skodžius. Atsiminimais dalijosi sūnus G. Binkis, poetas P. Keidošius, prozininkas V. Misiūnas. Savo eilėraščius skaitė poetai — E. Matuzevičius, A. Karosaitė, P. Keidošius, P. Balčiūnas, K. Binkio poezijos posmus deklamavo aktoriai L. Zadeikytė ir V. Širka. Popietei vadovavo Lietuvos Rašytojų Sąjungos valdybos pirmininkas pavaduotojas A. Zurbas. Minėjimas baigtas literatūros vakaru Biržuose.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI virš 23 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
Pirmadieniais	10-3	90 dienų termin. indėlius	8 1/2%
Antradieniais	10-3	180-185 d. termin. ind.	8 1/2%
Trečiadieniais uždaryta		term. indėlius 1 metų	9%
Ketvirtadieniais	10-8	term. indėlius 2 metų	9 1/2%
Penktadieniais	10-8	term. indėlius 3 metų	10%
Šeštadieniais	9-1	pensijų s-tą	9%
Sekmadieniais	9-12.30	spec. taup. s-tą	8%
		taupomąją s-tą	7 1/2%
		depozitų-čekių s-tą	6%
		DUODA PASKOLAS:	
		asmenines nuo	12%
		mortgičius nuo	10 1/4 - 13%

ANAPILYJE skyrus veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Pardudame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimeame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Dan Air

Atlieku vėsinimo ir šaldymo sistemų remonto darbus namuose, automobiliuose ir komerciniuose pastatuose.

Savininkas — Danny Jurėnas
Toronto tel. 233-9185 (tarnyba veikia 24 valandas)

HOMETARIO

Real Estate Ltd.
Insurance Brokers
Pilnas patarnavimas nuosavybių srityje. Pasibaigę namų arba automobilio drauda? Prieš mokėdami, pažiūrėkite į mūsų kainas. Prašykite — "Ted" tel. 531-3506 171 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, tel. 279-4371)

Vaziuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukli kairėn prie pirmųjų svesių (į pietus) Wharton Way. Sažiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamošiusnas

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

AUTOMOTIVE FIBER

AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sažiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas — RICARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.
REALTOR
1072 Bloor St. W.

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada

Jums sažiningai potarnaus **A. Bliūdžius**

Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West,
Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331

BLOOR AUTORITE GARAGE

296 Brock Avenue
(Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305

★ Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
★ Sažiningas ir patikimas patarnavimas. ★ Visi automobilių mechaniniai
★ taisymai. ★ Sniginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
★ GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

BALTIC EXPORTING CO.

Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą

• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p., šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.;
trečiadieniais uždaryta. Birželio, liepos, rugpjūčio mėnesiais — nuo
pirmadienio iki penktadienio 9 v.r. — 5 v.p.p.; šeštadieniais uždaryta.

482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai
Toronto, Ont. M6R 2N5 531-3098 S. ir F. Janavičiai

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bakeoven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu varčiotus automobilius.

24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5 FILTOS BROS

Telefonai 533-8451, 533-8452

Toronto Maironio mokyklos Kaledų eglutė įvyks gruodžio 10, šeštadienį, 9.30-11 v.r., mokyklos auditorijoje. Programą atliks mokyklos mokiniai

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

raščiai griežtai pasmerkę klaidinančiai propagandai skirtą paštinių knygų unijos ir jos vado J. C. Parroto taktiką. Jie primena skaitytojams dažnus tos unijos streikus, kuriems būdavo stengiamasi pasirinkti prieškalėdinį laikotarpį, kai paštas turi daugiausia darbo. Nei J. C. Parrotui, nei ankstesniems unijos vadams tada nerūpėjo kalėdinio sveikinimų pristatymas kanadiečiams.

Spauda taipgi pabrėžia, kad J. C. Parroto protestas prieš pagipintus kainas didžiųjų įstaigų laiškamis yra apgauli propaganda. Jis gerai žino to papiginimo priežastį, kuri palengvina paštinių knygų unijos narių darbą. Įstaigų tarnautojai pašto mašinėlėmis ant laiško uždeda ženklukus pakeičiančius antspaudus, patys didesles tokių laiško krūvas surūšiuoja pagal kodą, nuveža paštan. Paštiniams tokiais su-skirstytus laiškus belieka pristatyti laiškanesiams. Siuntėjas už atliktą darbą, pakeitusį paštinius, nieko negauna, išskyrus papigitą tarifą. Didysis dienraštis "The Toronto Star" teisingai pastebi, kad pašto paslaugų kainas kontroliuoja Kanados vyriausybė, susitarusi su parlamento nariais. Šie žmonės yra išrinkti visų kanadiečių, o J. C. Parrotą savo vadu tėra išrinkusi 23.000 turinti paštinių knygų unija. Jis neturi jokios teisės kištis į pašto paslaugų kainas. Esą kas gi būtų, jeigu J. C. Parroto pavyzdžiu panašiai pradėtų elgtis didžiųjų krautuvų tarnautojai, parduodami televizoriai bei kitus reikmenis už trečdalią nustatytos kainos, kai ji jiems atrodo peraugšta?

Ant J. C. Parroto meškerės, atrodo, ruošiasi užkibti kairie negalvojantys kanadiečiai. Nors iki gruodžio 11-17 d. dar yra laiko, jie pradėjo pirkti 5 ir 10 centų pašto ženklukus dideliais kiekiais. Kairiosiose paštietėse jų ženklukų pardavimas buvo sustabdytas, bet dabar ir vėl leidžiamas, nes iš tikrųjų tokių ženklukų tėra nedidelė atsarga. J. C. Parroto planui pilnai įgyvendinti jų nepakaks. Humoristai juokauja, kad dabar kalėdinių sveikinimų gavėjams paaiškęs kas yra jų nuoširdus bičiulis ir kas nedaug vertas pažįstamas. Esą bičiuliai ant voko užklijuos 32 centų ženklą, kad iš gavėjo nebūtų pareikalauta 44 centų papildo, o eiliniai pažįstami bandys prasmukti su 10 centų ženklų.

Dienraštis "The Toronto Star" paskelbė du įdomius skaitytojų pasiūlymus. D. F. Jefferey, nusivylęs pašta sujaukusia paštinių knygų unija ir jos vadu J. C. Parrotu, tą savaitę ant savo laiško žada klijuoti ne 10 centų ženkluką, o du ženklukus po 32 centus. Pasak jo, tegu paštinių knygų pamato kaip jų lėtai atliekama, bet brangiai apmokamą darbą vertina kanadiečiai. Tai iš tikrųjų originalus būdas protestui pareikšti, kuriuo D. F. Jefferey siūlo pasinaudoti ir kitus kanadiečius, atmetančius Kaledų senelį bandantį vaidinti J. C. Parrotą. Įdomų patarimą pašto direktoriui L. Warrenui duoda R. Chilcottas. Jo nuomone, jeigu paštinių knygų tą savaitę laiško kainą sumažintų daugiau negu dviem trečdaliais nuo 32

iki 10 centų, paštas tokiu pat nuosimėiu turėtų sumažinti paštinių knygų algas už tą savaitę.

Šia proga prisimintins ir kitos išdaigos Kanados pašte. Praėjusia savaitę dideliame pašto siuntų paskirstymo centre Gateway, kuris yra Missis-saugoje prie Toronto, buvo sussekta ten dirbanti vagių gauja. Duodamos penkių paštinių knygų pavardės. Policijos pranešimu, vagystėmis jie vertėsi dvejus metus, gaudami gerą atlyginimą. Padarius kratas, buvo rasta \$1.000 vertės iš pašto siuntų pavogtų įvairių daiktų, nepasiekusių gavėjus. Tai, de-ja, nėra pirmas vagiliaujančių paštinių knygų išaiškinimas ir su-laikymas. Karingasis J. C. Parrotas, užuot žaidęs su pašto ženklais, kanadiečiams padarytų didesnę paslaugą savo unijos narių apžiūra, į vagystes linkusių asmenų pašalinimu. Tokiai grupei tikėtų ir dirbtinai nenorintys, paslaugas lėtinantys paštinių knygų.

Spėjama, kad Sovietų Sąjungos ambasadoje Otavoje apie 40% pareigūnų verčiasi špiu-nažu. Toronto dienraštis "The Globe and Mail" šia tema lapkričio 11 d. parašė vedamąjį "Maskvos cirkas". Esą buvęs RCMP policijos viršininkas J. Starnes buvo pasiūles sulyginti Sovietų Sąjungos ambasados tarnautojų skaičių su kanadiečiais Kanados ambasadoje Maskvoje. Pastarojoje tėra 40 kanadiečių. Otavoje — 125 sovietiniai pareigūnai. Maskva teisinasi, kad jos ambasada Otavoje reikia daugiau žmonių, nes ji atsisako pagalbinio personalo iš kanadiečių tarpo, o Kanados ambasada Maskvoje automobilių vairuotojais, virėjais, skalbėjais samdo vietinius žmones. Laikraštis betgi atskleidžia tikrąją priežastį. Esą kaip gali Maskva pasitikėti pagalbiniais kanadiečiais net žemiausiose pozicijose, kai jų diplomatai, lipdami iš Maskvos atsiųžto vairuotojo automobilin, jį pasveikina skrybėlės nusiėmu? Tas eilinis vairuotojas, matyt, yra špiuono agentas, turintis augštesnį laipsnį už diplomatus. Kanados užsienio reikalų ministerija turėtų atkreipti dėmesį į tokį "Maskvos cirką" Otavoje ir Sovietų Sąjungos ambasados tarnautojų skaičių sumažinti iki 40 kanadiečių skaičiaus Maskvoje.

Penkių premijos jaunimui

KLB kultūros komisija skiria penkis premijas lietuviams jaunuoliams-lėms nuo 16 iki 30 metų amžiaus, pasižymėjusiems 1983 metais savo veikla kurioje nors lietuviškoje institucijoje, organizacijoje, tautinių šokių ar muzikos ansamblyje ir savo darbu bei iniciatyva padėjusiems išryškinti lietuvių kultūrą, pagilinti tautinį sąmoningumą savųjų aplinkoje arba/iš iškelti Lietuvos vardą bei jos politinę padėtį kitataučių tarpe.

Premijoms kandidatų gali siūlyti kiekvienas lietuvis, gyvenas Kanadoje. Kandidato pavardę su jo veiklos aprašymu siūsti KLB kultūros komisijai iki 1984 metų sausio mėn. 15 dienos sekančiu adresu: Kanados Lietuvių Bendruomenė (Jaunimo premija), 1011 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8.

KLB kultūros komisija

Ateitininkų žinios

Studentų demesiai. Sausio 20-22 d.d. Sharon, Ont., ruošiamos kolektyvos jaunimui. Jas ves kun. A. Saulaitis. Užsirezervuokime jau dabar. — Kaledų atostogų metu Neringoje bus ruošiami stovykla — kursai ateitininkams studentams. Sekite spaudą.

Jeigu dar neišsistutėt balsavimo lapo už kandidatus į federacijos tarybą, prašom nedelsiant tai padaryti.

Toronto ateitininkų Kūčios — gruodžio 11 d., 5 v.p.p. Prisikėlimo salėje. Visi kviečiami.

Moksleivių prašymas: kai atsilankysite į Kūčias, atneškite konservų skardinę (canned goods). Kaledų proga moksleiviai padalins nepasiturintiems. L. U.

Skautų veikla

• Gruodžio 11, sekmadienį, po 10.15 v.r. Mišių — Kučių programos repeticija. Susitikti su Silvija Sapliene Toronto Prisikėlimo salės scenoje.

• Romuvai \$25 paaukojo M. Yokubynienė. Skautiškas aciu.

• Skautiškos Kūčios — gruodžio 18 d., 5 v.p.p., Toronto Prisikėlimo salėje. Kviečiami skautininkai-kes, Romuvos k-to nariai, tėvų komitetas ir rėmėjai. "Satrijos" ir "Rambyno" vienetai sunesna tradicinius valgius ir dalyvauja su savo vadovais-veimis.

• Gruodžio 18 d., 3 v.p.p., skautų būkle saukiamas Kanados rajono vadijos posėdis, po kurio dalyvau-sime Kūčiose.

• "Rambyno" tunt. v.s. L. Kalinauskas po operacijos gydos Sunnybrook ligoninėje. Linkime jam greitai sustiprėti. Č. S.

Premija veikliam jaunimui

Dr. Leono ir Irenos Kriaučeliūnų šeima savo mirusiam sūnui ir broliui prisiminti skiria kasmetinę

Eugenijaus Kriaučeliūno premiją

1. Eugenijaus Kriaučeliūno 1000 dolerių premija skiriama lietuviui jaunuoliui, geriausiai pasireiškusiame raštais (lietuvių, anglų ar kita kalba), veikla, organizaciniuose veikluose, vadovavimu jaunimo vienetai (sambūriui, tautinių šokių grupei, jaunimo chorui, sporto būreliui), geriausiai atstovavusiam lietuviams ir Lietuvai vienerių metų laikotarpyje.

2. Premijai gauti asmenis ar vienetus raštu pasiūlo jaunimo organizacijų vadovybės, jaunimo grupės, vyresniųjų organizacijų ar paskiri asmenys iki kiekvienų metų gruodžio 31 d. (pašto antspaudas).

3. Premijuotini asmenys ar jaunimo vieneto tinkamumui įvertinti sudaroma vertintojų komisija, kuriai vieną atstovą skiria Pasaulio Lietuvių Bendruomenės jaunimo reikalams vadovas, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdyba ir JAV Lietuvių Jaunimo Sąjunga, o du atstovus paskiria Kriaučeliūnų šeima.

4. Vertintojų komisija, aptarusi asmenis ar vieneto tinkamumą premijai, ją paskiria balsų daugumą iki sekančių metų vasario 15 d. ir susitaria su Kriaučeliūnų šeima dėl premijos įteikimo laiko bei pobūdžio.

5. Premijai asmenys ar vienetai siūlomi raštu, nurodant tiksliai premijai tinkamumo motyvus. Siūlymai siunčiami: Eugenijaus Kriaučeliūno Premijos Komisijai, 12500 Pawnee Road, Palos Park, Illinois 60464, USA.

Daugiakultūrės tarybos dešimtmetis

Ontario daugiakultūrė ir pilietybės patariamoji taryba š. m. lapkričio 25 d. paminėjo savo veiklos dešimtmetį. Į Toronto buvo suvažiavę iš viso Ontario apie 200 tarybos narių bei svečių. Iškilme Macdonaldo rūmuose, Bay gatvėje, pradėjo valdžios atstovai dr. George Woo. Visus pasveikino ir palinkėjo sėkmingo darbo tarybos pirmininkė dr. Mavis Burke. Dešimtmečio veiklą apžvelgė Maggie Milne ir dr. Orest Rudzik.

Tada visi dalyviai pasidalino į darbo grupes pagal septynias temas: auklėjimo bei jaunimo, socialinių reikalų, spaudos bei informacijos, kultūros, religijos, pilietybės, žmogaus teisių ir rasės. Po diskusijų atskiros grupės visi susirinko bendron salėn, kur buvo išklausyti kiekvienos grupės pranešimai. Sugestijos bus perduotos pilietybės ir kultūros ministerei, kuri visa tai perduos Ontario ministrų kabinetui bei atskiroms ministerijoms svarstyti. Po posėdžių visi buvo pavaišinti vakariene.

Adv. Joana Kuraitė-Lasienė,

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:		I M A:	
8 1/2% už 90 dienų term. indėl.		už asmenines paskolas nuo	12%
8 1/2% už 6 mėn. term. indėlius		už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):	
9% už 1 m. term. indėlius		su nekeičiamu nuosimėiu	
9 1/2% už 2 m. term. indėlius		1 metų	10 3/4%
10% už 3 m. term. indėlius		2 metų	11 1/2%
9% už pensijų planą		3 metų	12 3/4%
9% už namų planą		(fixed rate)	
8% už specialią taup. s-tą		su keičiamu nuosimėiu	
7 1/2% už taupymo s-tas		1, 2 ar 3 metų	10 1/4%
6% už čekių s-tas (dep.)		(variable rate)	

AKTYVAI virš 37 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santauų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaidos, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrietji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,

Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

AL GARBENS REALTOR

Telefonas 489-1543

22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
ALFONSAS GARBENIS, savininkas, dirbantis šioje srityje virš 30 metų, sažiningai patarnaus nekilnojamo turto reikaluose

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

Telefonas 773-6480

77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6.
Minėto Garbenio sūnus ALFONSAS, jn., specializuojasi nekilnojamo turto (kainavime (Capital Gains)), investicijose, mortgičių parupinime ir kituose nekilnojamos nuosavybės reikaluose

A. E. LePAGE

Daiva T. Dalinda, B.A.

Kanados didžiausios namų pirkimo ir pardavimo įstaigos atstovė Jums sažiningai patarnaus!

* Nemokamas namo įkainojimas *

(Istaiga priešais Toronto Lietuvių Namus)

1566 Bloor Street West Tel. 537-3431
Toronto, Ontario M6P 1A4 Namų 769-9424

"TYPE MASTER GRAPHICS"

3317 Bloor Street West, Toronto, Ontario M8X 1E7

Telefonas: 236-1048

* Raidžių rinkimo bendrovė.
* Renka tekstus lietuvių, prancūzų ir anglų kalbomis.
Skambinkite Linai Kulavienei arba Vidai Šiaučiuenei

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario Telefonas 535-1258

Dabar turime įvairių silkų pigia kaina: kibiras — \$32.50 arba \$1.39 už svarą (kibire yra 25 svarai — 50-70 silkų)

Turime įvairių rūkytų žuvų. Didelis pasirinkimas.
Gera kaina. Kviečiami atsilankyti.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo

Juozas-Eimis Ramas

Tel. 364-5081, namų 766-5857

Allstate Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

OPTOMETRISTAS

Dr. S. Brogowski

412 Roncesvalles Ave.

Toronto, Ontario

(prie Howard Park Ave.)

Kabineto telefonas

531-4251

Pacientai priimami

susitarus telefonu

• Supažindinkite savo draugus su "TEVIŠKĖS ŽIBURIAIS" — atsiųskite dar jų neskaitančių adresu. Jie gaus keletą numerių nemokamai.

SKAITYTOJAI PASISAKO

NEPAREINGINTI TĖVAI

Ši rudenį, prasidėjus mokslo metams, Toronte buvo šauktas Maironio mokyklos tėvų susirinkimas, kuriame turėjo dalyvauti visi mokinių tėvai ir susipažinti su šiuo mokslo metų programa bei mokyklos veikla. Deja, atvyko tik dalelė. Iš mokyklą pradėjusių lankyti apie 180 mokinių, kurie atstovauja arti 100 šeimų, susirinkime dalyvavo tik 32 asmenys. Iš jų buvo tik penkis poros tėvų, t.y. abi šeimos puses. Taigi mokyklą domisi tik ketvirtoji dalis šeimų. Reikia tėvų pareiga baigiasi prie mokyklos kiemo vartų, kai paleidžia vaikus atvežti į mokyklą. O kas toliau vyksta, jau ne jų žinioje. Tuo yra sunkinamos pastangos mokyklos vedėjų ir visų mokytojų. Neatsilankę į tokį susirinkimą, kuris įvyksta tik vieną kartą į metus, tampa nepareigingais tėvais. Jie nežino kas mokykloje daroma ir kas jų rūpina. Atsiranda aštrios kritikos dėl mokesčių už mokslą bei kitų reikalavimų. Kritikuojama tie, kurie neturi supratimo apie mokyklos darbą. Tai, ką sumoka tėvai už mokslą, yra tik penktoji dalis visos apyvartos. Likusi suma surenkama aukomis iš lietuviškų šaltinių bei mokyklą remiančių tautiečių. Gaudamosi valdžios parama padengia tik pusę mokytojų atlyginimus. Tik dalyvaudami tėvų susirinkimuose ir supratę padėtį, galėsime kalbėti apie esamą padėtį bei įvertinti mokytojų pastangas.

Vytautas Pečiulis,
Toronto Maironio mokyklos
tėvų komiteto narys

VEIKĖJŲ JIEŠKANT

Atsiliepdamas į "TŽ" mintis straipsnyje "Veikėjų jėškait", turbūt nesuklysiu pasakęs, jog daug kas norėtų, kad būtų kitaip negu yra. Suvokiant esamą padėtį, neatrodo, kad ateityje ji pagerės. Gaila, bet tas susirūpinimas dėl veikėjų trūkumo, deja, labai pavėluotas. Tuo reikalu reikėjo susirūpinti (neįtakinti) asmenys buvo susirūpinę tada, kai pagal kažkieno planą LB vadovėbė lituanistinėse mokyklose, pasak V. Bražono, vykdė (ir dabar tebevykdo) nupolitinimo programą. Vargiai ar bus galima ateityje šią problemą atitaisyti, kai jau tik nupolitinu tėvų vaikai su apgailėtina Lietuvai rūpėjusių lituanistinės mokyklos lanko ir nemaža dalis nupolitinu mokytojų juos moko. Niekas nepažįs ir "Kartu su paversta tauta" dirbinis šūkis, kai praktikoje per eilę metų atvirkščiai daroma.

K. Radviła

IZRAELIO KARIAI

"TŽ" 1983 m. 46 nr. buvo išspausdintas mano rašinys apie Izraelio karių, kurių eilėse yra nemažai buvusių Lietuvos piliečių. Rašinyje yra keletas taisytinių klaidų. Patikrinus paaiškėjo, kad sovietinių partizanų vadu buvo ne A. Snieckus, o M. Šumauskas. Sovietinius partizanus į KGB priėmė ne A. Snieckus. Tokių buvo ne 200, o tik keliasdešimt. A. Snieckus, išvykęs poilsio, pavadavo ne Rudnickis, o A. Jašpanas, kuris išdavė ir leidimus žydam vykti Palestinoje. Už tai pateko į kalėjimą Černovičeje. Dabar gyvena Brazilijoje. Medali Rudnickiui įteikė ne A. Snieckus, o J. Paleckis, Algirdas Mošinskis, Brazilija

"PONAS PULKININKAS"

Prie šventovės šnekučiavosi penki vyrai. Lietuvos kariuomenėje jie turėjo skirtingas pareigas ir laipsnius. Vienas jų buvo pulkininkas X. Jie šnekučiavosi apie Lietuvos kariuomenės likimą.

ma. Dalyvis Y, norėdamas kažko paklausti, mandagiai kreipėsi: "Ponas pulkininke..." Bet kitas pokalbininkas staiga užsoko už akių sakydamas: "Ne, ne, dabar ne pulkininkas". Ir kiti du prie jo prisidėjo.

Dabar, aišku, kariškius vadinti jų laipsniais paprastoje kalboje nepritiktu, bet yra momentų, kur mandagumas reikalauja šitaip pasielgti. Lietuvos kariuomenė buvo mūsų visų pasididžiavimas, dėlto ir jos vadus pritinka atitinkamai pagerbti.

Mes turime skirti laipsnius nuo pareigų ir mokslo laipsnių bei specialybių titulų. Generalas liks generalu, pulkininkas — pulkininku, leitenantas — leitenantu, puskarininkis — puskarininkiu, kaip kunigas — kunigu, agronomas — agronomu, inžinierius — inžinierium ir t.t. Tačiau tremyje divizijų, pulkų, batalionų vadai neteko reikšmės. Dėlto tam tikromis progomis, norėdami pagerbti savo kariškius, galime kreiptis — "ponas generale" ar "ponas pulkininke", bet negalime sakyti "pulko vade" arba "ponas viršininke", nes pareigavietės nebėra, bet laipsnis ir profesinis titulas pasilieka.

Kariškius

Hartford, Conn.

(Atkelta iš 4-to psl.)

ir pats paskambino sonatą. Pakartotinai iškvietė, skambino su užsidegimu. Malonu klausyti!

Po koncerto, kurį suruošė LMKF Hartfordo klubas, pirmininkaujamas p. Ustijanauskienės, pakvietė dalyvius vaišams. Čia susitikome su seniai matytais draugais, pabendrauome su solistais. Gina pasirašinėjo naujai išleistas plokšteles.

Sėkmės solistams ir moterų klubui, kuris gruodžio 11 d. vėl rengia "Aušros" minėjimą. Gal ji čia atsilankys didesnis skaičius Hartfordo jaunimo, kurio pasigedome Hartfordo Ginos koncerte?

Birutė Kožiciene

Juno Beach, Florida

NAUJU 1984 METU SUTIKIMAS ruošiamas St. Paul of the Cross parapijos salėje. Šokiams gros Ažuolo Stelmoko muzika iš Čikagos. Jei sąlygos leis, sol. Vanda Stankus savo gražių dainavimų pajavins šokių muziką. Išpuosloje salėje vaives paruoš Juno Beach ponios pagal lietuvišką kulinariją. Bus pasirinkimas įvairių gėrimų prieinama kaina. Įėjimas — \$20 asmeniui. Pelnas — Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje paremti.

Ši N. Metų sutikimą ruošia visų čia veikiančių organizacijų pirmininkai ar paskirti atstovai. Komiteta sudaro pirm. J. Mildažis, A. Bilionienė, V. Bilionas, L. Stasikūnas, V. Mickus. Svečiai iš tolimų vietovių yra nuosirdžiai laukiami. Rengėjai prašo visus iš anksto užsitikrinti sau vietas. Paskutinę dieną vietų gali jau nebūti. Informacijų teirautis pas J. Mildažį, 163 Beacon Ln., Jupiter Inlet Colony, Jupiter, Fla. 334458, USA (Tel. (305) 747-5920) arba pas L. Stasikūną, 1659 Bowood, Juno Isles, Fla. 33408, USA. (Tel. (305) 626-2443).

ŠIOJE VIETOVĖJE atstogavęs dr. A. Butkus, JAV LB krašto valdybos pirmininkas, XI.19 dalyvavo vietos lietuvių susirinkime ir kalbėjo apie aktualias dabarties mūsų problemas: jaunimo įjungimą lietuviškon veiklon, santykius tarp didžiųjų organizacijų ir t.t. Susidomėjimas buvo didelis — dalyvavo daug vietos lietuvių. Ald. B.

TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ

1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6, tel. 532-3311

KŪČIŲ VAKARIENĖ

- Tradiciniai Kūčių valgių patiekalai
- Kalėdinė meno programa ir bendros dalyvių giesmės
- Kalėdų senelis su dovanomis mažiesiems
- Vietos rezervuojamos. Bilietai parduodami LN raštinėje ir sekmadienių popietėse

Bilietų kainos: vaikams iki 6 metų — nemokamai, 6-12 metų — \$4.00, jaunimui 12-18 metų — \$8.00, studentams ir pensininkams — \$9.00, suaugusiems — \$10.00.

gruodžio 24, šeštadienį, 8 val. vakaro, Karaliaus Mindaugo menėje

Nauju Metu SUTIKIMAS

- Įėjimo premijos: dviem asmenim vienos savaitės atostogos Floridoje (apmokėti lėktuvo kelionės bilietai ir butas)
- Šilta vakarienė, vynas, šampanas
- Nemokamas baras ir šaltų užkandžių bufetas
- Lietuvių orkestras "Malūnas"
- Puošni salė, linksmi šokiai ir kitos staigmenos
- Stalai numeruoti. Vietos rezervuojamos iš anksto

Bilietų kainos: jaunimui (iki 25 metų) — \$25.00, suaugusiems — \$35.00. Nuolaida jaunimo 10 asmenų grupei, užsakydami vieną stalą — po \$20.00. Viskas tik už bilieto kainą. Bilietai parduodami LN raštinėje ir sekmadienių popietėse.

VISUS DALYVAUTI ŠIUOSE RENGINIUOSE NUOSIRDŽIAI KVIEČIA —

Toronto Lietuvių Namai

gruodžio 31, šeštadienį, 7 val. vakaro, Karaliaus Mindaugo ir Karalienės Mortos menėse

Iškilmingas

NAUJU METU

SUTIKIMAS

Anapilyje gruodžio 31, šeštadienį, nuo 7 v.v.

1. Šilta vakarienė su vynu
2. Šalti užkandžiai 11.30 valandą vakaro
3. Nemokamas baras
4. Šampanas
5. Justo Vaičiaus vadovaujamas orkestras, puikiai išpuoslo salę

Stalai numeruoti. Bilietus prašoma [sigyti iš anksto — sekmadieniais po pamaldų Anapilyje ir vakarais pas R. Celejewską 231-8832. Vakarienę ir užkandžius ruošia — J. Bubulienė. Visus dalyvauti maloniai kviečia —

Lietuvos Kankinių parapijos tarybos administracinė sekcija

Nauju Metu SUTIKIMAS

jaukioje Prisikėlimo parapijos salėje su

Mišrus Niujorko kvartetas "Harmonija" pralinksmins visus puikia Toronte dar negirdėta programa.

7.30 v.v. J. Bubulienės pagaminta ŠILTA VAKARIENĖ: vyniota antis su ananasais ir slyvom, kiaušienos pjausnys su obuolių tyre, įvairios daržovės, keptos bulvės "a la parisienne" ir vynas ŠALTAS BUFETAS su 30 patiekalais: keptas paršiukas, suktos mėsos, kumpiai, rūkytas kalakutas, vėžiai, žuvis, įvairiai paruoštos sildės, vaisiai ir t.t. 12 v. ŠAMPANAS ŠOKIAI, grojant keturių asmenų orkestrui "Sunset". ĮEJIMAS, ĮSKAITANT MAISTĄ IR VISUS GĖRIMUS, \$65. porai, pensininkams — \$60. BILJETUS GALIMA [SIGYTI sekmadieniais po 10.15 v. Mišių parapijos salėje, o kitu metu — pas V. Tasecką 279-0363.

V. BAČENAS

All Seasons Travel, B.D.

Registration No. 0009239

1551 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A5

Visais kelionių reikalais kreiptis: V. BAČENAS

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

TORONTO

Vietoj kalėdinių sveikinimų atvirukais įsirašė į bendrą sveikinimą ir paaukojo "Tėviškes Žiburiai": \$30: Marija Gečienė; \$25: Vanda, Juozas, Vida, Algimantas Jasinevičiai, Anelė ir Tomas Žiliai, Antanas ir Marija Basalykai, Delfina Zulonienė, Genutė ir Augustinas Senkai, Genė ir Eugenijus Kuchalskiai, B. V. Vyta ir šeima, Tillsonburg, Ont., P. A. Kaziliai, Colgan, Ont.; \$21: Aldona, Juozas Petrauskai ir šeima.

\$20: Antanas Stankus, Stasys Dabkus, Morta ir Bronius Norkai, Dora ir Albertas Jankūnai, Ancester, Ont., Juzė ir Albinas Plipoliai, V. V. Augėnai, Elena Jokubilienė, Delhi, Ont., Stasys ir Jonė Paketurai, West Lorne, Ont., Liucija ir Kostas Meškauskai, Hamilton, Ont., Balbina ir Juozas Tamulioniai, Juzė ir Domas Žiogai, Delhi, Ont., Juozas ir Danutė Daniai, Ottawa, Ont., St. B. Matulevičiai, Jagelų šeima, J. K. Ališauskai, O. L. Rimkai su šeima, Er. Lengnikai, Hamilton, Ont., Ursulė Palilytė.

\$15: Janina Pacevičienė, Jadvyga, Jonas, Edvardas Ignatavičiai, Edmundas, Kristina ir Birutė Norkai, Apolinaras Čepaitis, Birutė Znotinienė, Guelph, Ont., M. A. Iškauskai, V. Kalendrienė, Zina ir Kostas Beržanskiai, Oakville, Ont., Edita ir Edmundas Miliauskai, Liudvika ir Vaclovas Morkūnai; \$12: Marytė ir Antanas Aulinskai, Oakville, Ont., K. B. Žutautai, Monika ir Antanas Bumbuliai; \$11.75: E. P. Juteliai; \$11: J. A. Vėta, J. P. Vegeliai, Oakville, Ont., M. S. Bonėkai, Collingwood, Ont., V. Zavadskienė, Winnipeg, Man., Elena ir Juozas Girenai, Genė, Balys, Rita ir Edvardas Trinckai.

\$10: Vitalius Matulaitis, Ona Dementavičienė, A. Radžiūnai ir šeima, Benigna ir Alfonsas Jonušai, Stefa ir Marcelius Meškauskai, Danutė, Alfredas Bražiai ir šeima, Ona Juodišienė, Kazys ir Liuda Šileikai, Bronė ir Aleksas Parščiai, Hamilton, Ont., Konstancija Butienė, Adolfas Rubinai, Charlesbourg, Que., Balys ir Ada Arūnai, Aleksas Zylus, St. Petersburg, Fla., Regina Klemienė, Ela ir Stasys Kuzmickai, Zita ir Pranas Linkevičiai, Oakville, Ont., Vladas Eizinas, Moni-

ka Žekienė, Jadzė ir Adolfas Vanagai.

\$7: J. M. Dambarai; \$6: Bronė ir Ignas Jonynai, Jonas Araminas, Montreal, Que., \$5: Petras Gulbinskas, Birutė ir Jonas Lukšiai, Tillsonburg, Ont., Jonas Vaitkus.

Dr. K. Liutkui su žmona būrys draugų lapkričio 27 d. suruošė 20-ties vedybinio gyvenimo metų sukakties paminėjimą — staigmenines vaišes. Sveikino kun. J. Staskus ir P. Polgrimas. Pastarasis įteikė dovaną visų vardu. Taip pat krikšto sūnūs ir dukra įteikė savo dovanas.

Lietuva...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

VLIKą. Pageidaujama, kad ir kitose vietovėse tokios vakaronės įvyktų.

Lešos

VLIKo lėšos ateina per Tautos Fondą. Iš jo centro pirminko J. Giedraičio pranešimo matyti, kad 1983 m. iš visų kraštų (įskaitant JAV-bes, bet neįskaitant Kanados) pajamų turėta \$77,983. Seimo metu Kanados Tautos Fondo atstovybės pirm. A. Firavičius įteikė \$60,000 čekį (kanadiškais). Tuo būdu iš viso, sudėjus JAV ir Kanados dolerius, VLIKui sukelta \$137,983. Išlaidų turėta \$95,968. Likutis pervestas į Lietuvos Laisvės iždą, kurio kapitalas tuo tarpu yra užšaldytas, bet VLIKo veiklai eina palūkanos.

Įteikdamas kanadiečių auką, kuri sudaro netoli pusės VLIKo biudžeto, A. Firavičius pridėjo kelis pageidavimus VLIKo tarybai: a. į savo darbų eilę įtraukti, šalia vadovėlio jaunimui, gerai dokumentuotą knygą apie partizanus (anglų kalba) ir Lietuvos istorijos vadovėlį, skirtą Lietuvos jaunimui; b. rasti būdą, kad kanadiečiai turėtų savo atstovų taryboje esamų grupių atstovų sudėtyje arba atskirai.

A. E. LePAGE

REAL ESTATE SERVICES

PERKATE

AR

PARDUODATE NAMUS?

SKAMBINKITE

BIRUTEI GRIGAITYTEI-SPUDIENEI

3630 Lawrence Ave. East
Scarborough, Ont. M1G 1P6

431-5462
445-9469

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS,

B.Sc., LL.B

2 Jane St., Suite 303
Toronto, Ontario M6S 4W3
Bloor ir Jane gatvių kampas

Telefonai:
įstaigos (416) 762-7393
namų 233-0303

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS,

B.A. M.L.S. LL.B

3031 Bloor St.W., Suite 200
prie Royal York
Toronto, Ontario M8X 1C5

Telefonai:
įstaigos (416) 231-4138
namų 848-0234

DRESHER

INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba potarnauja — V. DRESERIS ir A. MIKSIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r.-12 v.p.p., Narys "Better Business" Biuro

INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komercinių

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

DRAUDA

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

TORONTONT

Anapilio žinios

— Adventinės rekolekcijos — gruodžio 17 ir 18 d.d. Šeštadienį, 6 v.v., muzikinis koncertas su pamokslu šventovėje, sekmadienį, pamokslai per 10 ir 11 v.r. Mišias. Išpažintys — šeštadienį nuo 5.30, sekmadienį — įprasta tvarka.

— KLM Moterų Drjos Lietuvos Kankinių par. skyriaus metinė šventė — gruodžio 11 d. Nares organizuotai dalyvauja 11 v.r. Mišiose.

— Šventųjų Metų proga Lietuvos Kankinių šventovėje Advento šeštadieniais 10 v.r. — Šv. Sakramentų pamaldos.

— Bendros Kūčios Anapilio salėje — gruodžio 24 d. su pritaikyta programa. Bilietai gaunami sekmadieniais parapijos salėje arba pas J. Bubulienę 667-8260 bei G. Trinkienę 762-9517.

— Pakrikštyta Aleksandra-Raminta, Raimundo ir Ramonos (Vaičiūnaitės) Valadkų dukrelė.

— N. Metų sutikimas — gruodžio 31 d. Anapilio salėje nuo 7 v.v. Bilietai gaunami sekmadieniais po pamaldų parapijos salėje arba pas R. Celejewską 231-8832.

— Paaukojo Anapilio sodybai \$100, kapinams \$50 — B.G. Čizikai; parapijai \$100 — dr. A. Pacevičius, J. Sulca, A. Pažerūnaitė; \$175 — V. Dumbliauskas.

— Mišios gruodžio 11, sekmadienį, 10 v.r. — už a.a. Antaną Čirūną, 11 v.r. — už a.a. Stasį Čepą.

Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldas gruodžio 11, sekmadienį, 11.15 v.r., su šv. Komunija laikys kun. P. Dilys.

— Pamaldas gruodžio 18, sekmadienį, įprastu laiku, atliks parapijos jaunimas, giedos parapijos choras; bus Kaldė eglutė, vaišės.

— Šv. Rašto apmąstymai — gruodžio 8, 15, 29 (ketvirtadieniais) 7 v.v. šventovės salėje.

— Pamaldų metu gruodžio 4 d. buvo šventinamas ir įvesdinamas į pareigas sen. kun. Ansas Trakis, Lietuvių Evangelikų Liuteronų Bendrijos išievojimo prezidentas-vyskupas. Apeigas atliko latvių arkiv. A. Lūsis; rytų Kanados liuteronų vyskupui atstovavo jo pavaduotojas kun. A. Lorch. Dalyvavo kun. J. Calitis, E. Hahn, P. Dilys. Pamokslą sakė vysk. A. Trakis.

Apylinkės valdybos žinios

KLB Toronto apylinkės valdybos posėdis su komisijų pirmininkais įvyko š. m. lapkričio 29 d. Priskikimo parapijos posėdžio kambaryje. Pirmininkavo valdybos pirm. dr. E. Birgiolas, sekretoriaus L. Girinis-Norvaisa. Buvo išklauti komisijų pranešimai ir diskutuojami jų ateities veiklos planai.

Spaudo informacijai kanadiečių laikraščiuose sutiko vadovauti H. Lapas. Yra žinoma, kad asmeniškai laisvai kanadiečių spaudoje yra efektingi, tik reikia, kad juos rašytų keletas asmenų. Tam tikslui bus suteiktas angliskai rašančių korespondentų būrelis, kuris atitinkamai reaguos laisvais kanadiečių spaudoje Lietuvių lietuvišiais klausimais.

Vasario 16 minėjimo komisijos pirm. kun. A. Simanavičius, OFM, pranešė, kad po naujos valdybos rinkimų nauja komisija dar nesudaryta, bet pasiruošimas šventei vyksta pagal buvusios komisijos nutarimus.

Lešų telkimo komisijos pirm. V. Bačėnas painformavo, kad lapkričio m. sekmadieniais vyko solidarumo įnašų rinkimas lietuvių parapijų patalpose ir Lietuvių Namuose. Iš viso surinkta už 1983 m. per rinkėjus \$1,382.00, per "Paramos" bei Priskikimo kredito kooperatyvus — \$1,227.00. Nutarta sekančiais metais sustiprinti solidarumo įnašų rinkimą per lietuvių bankelius ir išsiųsti Bendruomenės nariams atitinkamus laiškus.

"Vilniaus" karalaitės rinkimų ir Karavano paruošimo rūpinasi valdybos narė Rūta Pacevičienė. Informacijų centro vedėjas A. Vaičiūnas rūpinasi rinkimų informacinės medžiagos apie organizacijas, asmenis, veikėjus, vadovus ir spaudos leidinius, nes yra daug telefoninių pasiteiravimų. Kartais kanadiečiai atvyksta į Lietuvių Namų raštinę gauti informacinės medžiagos apie Lietuvą mokslo reikalus. Neseniai iš Kingstono atvyko kanadiečių studentė gauti informacijų apie Kauną savo tezei parašyti. Informacinės medžiagos trūksta, nevisuomet galime į visus klausimus atsakyti. Inf. centro tel. 532-3312.

Televizijos programos paruošimo darbams vadovauti sutiko Lilė Dailidaitė. Lietuvos kariuomenės atsteigimo minėjimas 1984 m. pavestas ruošti Vl. Pūtviu šaulių kuopai. Sekantis valdybos ir komisijų posėdis įvyks 1984 m. sausio 10 d., 7.30 v. v. Lietuvių Namuose. J. Vr.

Priskikimo parapijos žinios

— Marijos Nekalto Prasidėjimo šventė — gruodžio 8 d. Be įprastų Mišių, bus Mišios ir 10 v.r.

— Uždaros vyrų rekolekcijos — gruodžio 9-11 d.d. King City. Prasidės penktadienį, 7.30 v.v., baigsis sekmadienį 12 v.p.p. Vedėjas — kun. S. Laurinaitis iš Columbus, Ohio. Registruoti parapijos raštinėje arba pas A. Bumbulį 769-6038.

— Prieškalėdinis parapijos susikaupimas — gruodžio 16-18 d.d. Vedėjas — kun. J. Bacevičius, OFM.

— Sausio 20-22 d.d. rekolekcijos jaunimui, Sharon, Ont. miestelyje. Vedėjas — kun. A. Saulaitis, SJ.

— Pakrikštytas Adam-Jonas, Mary Ann ir Sauliaus Ranonio sūnus.

— KLM Moterų Drjos Priskikimo parapijos skyriaus metinė šventė — gruodžio 11 d. Po 11.30 v. Mišių Parodų salėje — pietūs ir susirinkimas. Kalbės dr. kun. F. Jucevičius.

— Sekmadieniniai aukų vokiečiai bus išdėstyti salėje gruodžio 11 ir gruodžio 18 d.d.

— Parapijai aukojo A.N. Slivinskai: \$300, V.M. Vaitkevičiai \$200, D.B. Vaidilos \$200; po \$100: Jurg. Šergalis, J. Bernatavičienė, D. V. Šaltmirai, H. Stepaitis, L.D. Vaidilos; po \$50: M. Žemaitienė, P. Gaidelis, A. Masys; klierikų fondui: J.J. Varkavičiai \$500, M. Jasionytė \$100, A. Lėdienė \$100, P. Lastauskienė \$25; vienuolynui: P. Gaidelis \$50; kun. A. Grauslio knygai: L. Balsys \$100.

— Mišios gruodžio 11, sekmadienį, 8.30 v.r. — už Juozą Martinkaitį, 9.30 v.r. — už Oną Čajauskienę, 10.15 v.r. — už Antaną ir Oną Sodačius ir KLM Moterų Drjos šios parapijos skyriaus intenciją, 7 v.v. — už Antaną Čirūną.

— Maironio mokyklos Kaldė eglutė rengiama gruodžio 10, šeštadienį, mokyklos auditorijoje. Prašome tėvus atvežti vaikučius 9 v.r., pasivaistinti kava ir nuo 9.30 pasidžiaugti mokinių programa. Atvyks ir Kaldė senelis su lauktuveimis. Kviečiame dalyvauti tėvus, senelius, rėmėjus ir ypač vaikučius, kurie dar nelanko Maironio mokyklos. Programai pasibaigus, mokiniai bus paleisti 11 v.r. Mokyklos vedėja

— Metinis SLA 236 kuopos susirinkimas — gruodžio 11, sekmadienį, 1 v.p.p., L. Namų posėdžio kambaryje. Darbotvarkėje — einamieji reikalai ir valdybos rinkimai. Visi kuopos nariai prašomi dalyvauti.

— Valdyba

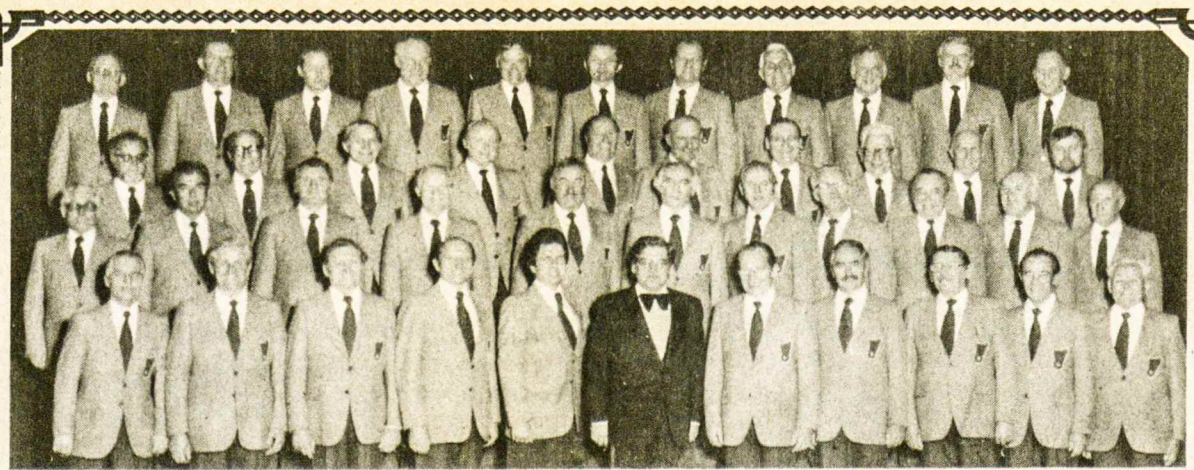
— Bendros ateitininkų Kūčios — gruodžio 11, sekmadienį, 5 v.p.p., Priskikimo parapijos salėje. Visi ateitininkai ir jų svečiai kviečiami dalyvauti. Kaina suaugusiems — \$5, studentams ir pensininkams — \$3, moksleiviams — \$2. Moksleiviai prašo Kūčių dalyvius atnešti po konservų dėžutę ir palikti nurodytoje dėžėje prie įėjimo į salę. Tos dovanos bus išdalintos nepasiturintiems.

KLB naujai išrinktosios tarybos narių suvažiavimas įvyko gruodžio 3-4 d.d. Toronto Lietuvių Namuose. Išrinkta nauja krašto valdyba: Vytautas Bireta, Ramūnė Jonaitienė, Juozas Krištolaitis, Rasa Lukoševičiūtė-Kurienė, Herbertas Stepaitis, Algis Pacevičius. Be to, valdybon įeis kaip buvusi krašto valdybos pirmininkė J. Kuraitė-Lasienė. Pareigomis pasiskirstys pirmajame posėdyje. Suvažiavimo aprašymas — kitame "TŽ" nr.

Rašytojo Vinco Krėvės 100 metų gimimo sukaktis paminėti gruodžio 11 d. Lietuvių Namuose. Įvadinį renginio žodį tarė Bronys Stundžia, išsamią paskaitą "Krėvės asmuo ir kūryba" skaitė dr. G. Bijūnienė. Concertinę dalį atliko kanklininkės iš Klevelando Mirga ir Aukšė Bankaitytės. Ištraukas iš V. Krėvės raštų skaitė A. Sungailienė ir R. Paulionis. Baigiamuoju žodžiu rengėjų vardu visiem padėjo A. Kulnys, Toronto Lietuvių Namų kultūrinės veiklos komisijos pirmininkas. Minėjime dalyvavo apie 150 asmenų.

Windsoro Šv. Kazimiero parapijos nariai, įvertindami "T. Žiburių" atliekamą darbą, paaukojo \$50.

KLB Delhi apylinkės valdyba, remianti lietuvišką spaudą, paskyrė "T. Žiburiams" \$25 auką, o KLB Windsoro apylinkės valdyba — \$30.

Toronto Lietuvių Vyrų Choras "Aras" maloniai kviečia atsilankyti i

PENKMEČIO KONCERTA

Š.m. gruodžio 11, sekmadienį, 4 v.p.p., Lietuvių Namuose, 1573 Bloor Street West, Toronto, Karaliaus Mindaugo menėje

Programoje: "Aras", vadovaujamas sol. V. Verikailio. Sol. R. Strimaitis ir sol. V. Verikaitis. Išgirsite dar negirdėtas "Aro" dainas, solistus, duetus, chorą su sol. R. Strimaitiu. Akompanuoja muz. kompozitorius Jonas Govėdas

lėjimas: asmeniui \$7.00 ir \$5.00. Visos vietos numeruotos. Rengėjai — "Aro" valdyba

Ilona Stanaitytė, "Gallery Jarman" direktorė maloniai kviečia jus dalyvauti lietuvių menininkų PARODOS atidaryme

1983 m. gruodžio 17, šeštadienį, 1 v.p.p. iki 6 v.v.

Parodoje dalyvauja su savo darbais šie dailininkai:

Ignas iš Niujorko
Rita Bulovaitė-Kvedarienė iš Toronto
Viktoras Petravičius iš Mičigano

Pranas iš Prancūzijos Paryžiaus
Snaigė iš Toronto
Martytė Štrasevičiūtė iš Iliojaus
Elena Urbaitytė iš Niujorko

Gallery Jarman

33 Hazelton Ave., Toronto, Ontario
961-3125

Religinis pasaulio lietuvių kongresas šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakčiai paminėti įvyks Toronto 1984 m. rugsėjo 1-2 dienomis. Informuoti spaudą apie šį renginį sudaryta komisija, kurioje įeina: kun. Pr. Gaida, Č. Senkevičius, J. Vaičiūnas, J. Varanavičius, Stp. Varanka.

A.A. Jono-Roberto Simanavičiaus pagerbtųjų koncerte gruodžio 4 d. Priskikimo salėje dalyvavo labai gausi auditorija. Radijo programos rėmėjų būrelio vardu programą pradėjo V. Bireta, pakviesdamas invokacijai kun. L. Januška, OFM. Išklusius kun. Pr. Gaidos įvadinį žodį apie velionį, prasidėjo koncertas, kurio programoje dalyvavo net 11 atlikėjų — solistų ir muzikų: L. Marcinkevičius, A. Pakalniškis, V. Paulionienė (iš St. Catharines, Ont.), J. Sriubickienė, S. Žiemelytė, A. Paulionis (iš St. Catharines), A. Simanavičius, R. Strimaitis, V. Verikaitis, S. Gailevičius, J. Govėdas. Jie atliko solo kūrinius, duetus, trio ir baigė kvartetu "Juravit" nežinomo kompozitoriaus. Lietuvių kūrybai atstovavo muzikai — Strolia, A. Budriūnas ir A. Paulionis. Dauguma kūrinių buvo pasaulinių kompozitorių — Dvoržako, Puccinio, Mozarto, Mendelschono, Lalo, Verdžio, Saint-Saens.

Koncerto pabaigoje Kanados Lietuvių Fondo vardu \$1000 čekį "Tėvynės prisiminimų" radijo programos vedėjai V. Laurinavičienė įteikė dr. A. Pacevičius, Lietuvių Namų vardu — \$450 T. Stanulio. Visiems padėjo dabartinė lietuviškosios programos vedėja V. Simanavičiūtė-Laurinavičienė. Iškilme baigta Lietuvos himnu.

A. a. Stefai Juodikienė stagiui mirus St. Petersburg, Floridoje, Jurgis Juodikis vietoj gėlių paaukojo "T. Žiburiams" \$25.00

A. a. Antanas Liūdžius, 78 m. amžiaus, mirė š. m. lapkričio 15 d. Britų Kolumbijoje, kur gyvena jo vedęs sūnus Lewis (pakeitęs pavardę). Buvo ištiktas net kelių širdies smūgių. Jo kūnas sudegintas, o pelenai urnoje bus perkelti į Torontą.

Toronto Lietuvių Namų Švietimo Fondas skiria STIPENDIJAS studijuojančiam jaunimui.

Prašymus siųskite:

L.N. Švietimo Fondas
1573 Bloor St. W.
Toronto, Ontario M6P 1A6

Stipendijų skirstymo gairės gaunamos Lietuvių Namų raštinėje

Visi gauti prašymai bus svarstomi 1983 m. gruodžio 30 d.

Platesnių informacijų keipkitės pas Teodorą Stanulį 231-4937

Perkant ar parduodant namus

skambinti **ANTANAS GENYS**

231-2839

Frank Barauskas Ltd. Realtor-3828 Bloor St.W., ISLINGTON

Naujasis lietuvių evangelikų išievojimo prezidentas-vyskupas sen. kun. Ansas Trakis buvo įvesdintas į pareigas Toronto lietuvių evangelikų liuteronų šventovėje gruodžio 4 d. Apeigas atliko latvių arkiv. A. Lūsis, dalyvaujant įvairiems vietos liuteronų pareigūnams. Pamokslą pasakė pats vysk. A. Trakis. Po iškilmų šventovėje buvo suruošti pietūs Liet. Namuose, kur pasakytą visą eilę sveikinimo kalbų. Šiai iškilmei vadovavo inž. G. Šernas. Naujasis vyskupas tą pačią dieną dalyvavo a. a. Jono-Roberto Simanavičiaus pagerbtųjų koncerte Priskikimo salėje.

Kalėdinių papročių paroda "Kalėdos pasaulyje" surengė Community Folk Art Council North York Civic Centre patalpose gruodžio 10 ir 11 d.d. Pasirodė 64 tautinės grupės su savo meniniais ansambliais bei parodomis. Lietuvių paviljonas, paruoštas Tautodailės Instituto, susilaukė daugiausia lankytojų bei dėmesio. Lietuviams meninėje programoje atstovavo visos "Gintaro" šokėjų grupės. Platesnis aprašymas — kitame "TŽ" nr.

Pagerbdama muziką a.a. Albertą Vaičiūną, E. Senkuvienė vietoje gėlių paaukojo \$20 "T. Žiburiams".

"Toronto Sun" 1983.XI.21 paskelbė adv. Eddie Greenspan "pareiškimą, padarytą "Beth Shalom" sinagogos patalpose įvykusiame susirinkime karo nusikaltėlių klausimu. Pasak jo, Kanada neapdairiai pasielgė 1933-1948 m. laikotarpyje, įsileisdama visokių plauko imigrantų, neisiskiriančių nei nacinių karo nusikaltėlių. Tokių Kanadoje esama apie 100. Pagal esamus įstatymus Kanada negalinti jų nei sugauti, nei teisti.

ABC televizijos VII kanale spalio 27 d. programoje "Nightline News" buvo perduotas pokalbis — JAV Valstybės dep. paskretoriui Will, Sov. Sąjungos ir Kubos diplomatinių pareigūnų Grenados klausimu. Kai sovietų pareigūnas pareiškė, kad amerikiečiai privalo tuojau atitraukti savo kariuomenę iš Grenados, amerikietis atšovė: mes tai padarysim, bet kada atitrauks savo kariuomenę sovietai iš Lenkijos, Vengrijos... ir Lietuvos?

MONTREALQUE

Lituanistinė mokykla rengia Kaldė eglutę šv. Kazimiero parapijos salėje gruodžio 18, sekmadienį, 3 v.p.p. Eglutę rengiama kiekvienais metais pakaitomis Aušros Vartų ar šv. Kazimiero parapijų salėse, norint kuo plačiau supažindinti su lituanistine mokykla Montrealio lietuvių ir būsiam mokiniams. Mokytojų vadovaujami visi mokyklos mokiniai stato veikalą "Snieguolė ir septyni nykštukai". Bus Kaldė senelis su dovanomis, bus ir vaišės mokiniams, mažiesiems ir visiems.

Eglutė yra ruošiamą visiems Montrealio lietuvių mokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikams. Kviečiami visi atsilankyti. Lėjimas — laisva auka, įgalinanti padengti faktinus išlaidas. P. A.

AV Parapija lapkričio 27 d. pirmą kartą suruošė metinius pietus, vietoj ankščiau rengtų vakarienių. Žmonių prisirinko apie 250 — pilna salė. Parapijos komiteto narys V. Piečaitis, pasveikins visus susirinkusius, pradėjo šią iškilmę ilgesniu žodžiu. Jis priminė, kad parapijiečių metiniame susirinkime dalyvauja daug mažiaus žmonių, todėl dabar gera proga pakalbėti apie šiais metais atliktus šventovės remontus: naujas stogas, naujos scenos užuolaidos ir nauji šventovės langai. Viskas atsiejo apie \$50,000. Dabar renkami langams pinigai. Iki šiol atsiliepė dalis parapijiečių, kurie suaukojo \$7,000. Per šiuos pietus jis pasiūlė, kas norės, galės savo auką

prisidėti. Muz. A. Stankevičiaus trio (D. Jaugelytė, Ž. Jurkutė ir M. Ruffo) padainavo keturias dainas ir pats maestro paskambino iš savo kurybos. Publika jų programą labai šiltai priėmė, todėl mergaitės padainavo dar vieną dainą. Programos atlikėjai buvo apdovanoti gėlemis.

Parapijos klebonas kun. J. Kubilius, SJ, palaimino stačią. Visų didžiuliam nustebimui K. Toliušis įvežė savo sugautą milžinišką lėdeklą su konjaka bonka naruose. Prasidėjo pietūs, kuriuos paruošė parapijos komiteto narys A. Jonelis su savo padėjėjomis. Į stalus maistą vikriai nešiojo "Gintaro" ansamblio narės ir nariai. Kavos metu V. Piečaitis paskelbė, kad per šiuos pietus langams suaukota \$5,000 ir buvo paskelbtos aukotojų pavardės. Smagu, kad aukotojų tarpe atsirado ir jaunų asmenų, kurie dar tik neseniai baigė studijas. Užtat tas pats trio dar padainavo porą dainų. Pabaigoje vyko loterija, po kurios visi skirstėsi namo.

KLB krašto tarybos suvažiavime Toronte dalyvavo šie montrealiečiai tarybos nariai: J. Adomonis, dr. P. Lukoševičius, A. Norkevičius, V. Piečaitis, A. Staškevičius, J. Šiaučius ir garbės teism. sekr. J. Adomaitis.

A.A. Konstancija Statkevičiūtė-Zecius, 65 m. amžiaus, mirė lapkričio 25 d. Bellechasse ligoninėje. Palaidota lapkričio 28 d. Mount Royal kapinėse. B.S.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS C.I.B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

ETAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:
certifikatus 1 m.	9 %	
Terminuotus indėlius:		
1 metų	8.5 %	Nekilnojamo turto,
180 — 364 d.	8 %	asmenines ir
30 — 179 d.	7.5 %	prekybines.
Trumpalaikiai indėliai		Paskolos
\$20,000 ar daugiau		mirties
Taupomosios sąskaitos:		atveju
specialios	7.25%	draudžiamos
su drauda	7 %	iki \$10,000
Čekių sąskaitos:	5 %	

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS	
1475 De Seve	3907A Rosemont
Pirm. antr. treč.	9.00 — 3.00
Ketvirtadieniais	12.00 — 8.00
Penktadieniais	10.00 — 6.00
Sekmadieniais nuo spalio 15 iki gegužės 15	
1475 De Seve ir šv. Kazimiero par. salėje:	10.30 — 12.30

Lietuvių Bendruomenės išvyka į šv. Kazimiero iškilmės Romoje 1984 m. Dabar galima prasižesti atostogas ir po savaitės Romoje su ekskursija aplankyti šv. Zėmę. Išskrendama vasario 27 d., grįžtama kovo 12 d. Kanados keleiviai gali prisijungti Niujorke. Kaina asmeniui iš Niujorko — \$1580.00, gyvenant dviese kambaryje. Smulkesnės informacijos ir brošiūrų kreiptis: American Travel Service Bureau, 9727 South Western Ave., Chicago, IL 60643. Tel. (312) 238-9787. (Skib.).

IŠNUOMOJAMI du kambariai, virtuvė ir saulės kambarys antrame aukšte. Yra garažas. Artį poezinio traukinio stoties. Skambinti tel. 536-0712 Toronte.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalties, plytelių deimo, vonių, tualetų ir prauskųjų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronte.

CANDLELIGHT CATERERS

SAVININKAI J.S. BUBULIAI
Balai, vestuvės, sužadėtušės, parenčiai namuose ir įstaigose. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v. v. tel. 667-8260 arba 667-8280 Toronte.

K. CIBAS atlieka visus stalties darbus, taisto senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti 534-3882 Toronte.

ESU VIENGUNGIS pensininkas, gyvenantis JAV-se, geros sveikatos, pasiturintis. Gimęs Amerikoje, užaugęs Lietuvoje. Jieškau gyvenimo draugės 55-70 metų amžiaus. Rašyti "Tėviškės Žiburių" adresu, pridėti aiškią nuotrauką ir ant voko pažymėti "Viengungiu". Smulkiau išsiaiškinsime susirašinėjime.

NATŪRALAUS GYDYMO KLINIKA mediciniškas pooperacinius gydymas. Patariamai asmeniniais ir šeimos reikalais. B. Naujalis, M.T. N.A.N.P. 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. (416) 533-8008.

ATLIEKU visokius namų remonto ir stalties darbus, lauko ir vidaus dažymus, valau grindų kilimus ir sofas (steam cleaning) pigia kaina. Skambinti po 7 val. vakaro tel. 532-3410 Toronte — J. Biliūnas.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progoms skambinti į "Petals Florist" tel. 769-5009. Adresas: 710 Annette St., Toronto, Ont., vienas blokas į rytus nuo Jane St. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvių gėlių tvarkymo srityje.